

ARRESTEN VAN HET
HOF VAN CASSATIE

JAARGANG 2003 / NR. 12

MET DE CONCLUSIES EN ANNOTATIES
VAN HET OPENBAAR MINISTERIE

BEZORGD DOOR DE LEDEN
VAN HET HOF VAN CASSATIE

ARRESTEN DECEMBER 2003
NRS 608 TOT 671

Nr. 608**3° KAMER - 1 december 2003****GEMEENSCHAP EN GEWEST - HERVORMING VAN INSTELLINGEN - WETTEN
OP RIJKSCOMPTABILITEIT - SCHULDEN - VERJARING - TOEPASSING OP BEGROTING VAN GEWESTEN
EN GEMEENSCHAPPEN - DRAAGWIJDTE.**

Uit de wetsgeschiedenis van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen blijkt dat artikel 13, §2 van die wet, de wetten van 15 mei 1846 op de Rijkscomptabiliteit en van 28 juni 1963, houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, in hun geheel en met latere wijziging ervan toepasselijk maakt op de begroting van elke raad¹. (Art. 13, §2 Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 aug. 1980, gew. bij de wet van 8 aug. 1988)

(V. e.a. T. VLAAMS GEWEST)

ARREST

(A.R. C.02.0584.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 16 oktober 2000 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Bij beschikking van de waarnemend eerste voorzitter van 31 oktober 2003 werd deze zaak naar de derde kamer verwezen.

Raadsheer Greta Bourgeois heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Anne De Raeve heeft geconcludeerd.

III. Middelen

De eisers voeren in hun verzoekschrift twee middelen aan.

1. Eerste middel

Geschonden wettelijke bepalingen

- de artikelen 1, 8 en 11 van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat en de Provinciën (vermeld artikel 1 zijnde thans artikel 100 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 17 juli 1991);

- artikel 71, §1 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten;

- artikel 13, §2 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals van kracht vóór zijn opheffing bij artikel 69, §1, 2° van de bijzondere wet van 16 januari 1989.

Aangevochten beslissingen

Het bestreden arrest weerhoudt langs de zijde van verweerder een fout in de zin van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek, bestaande in het nemen op 14 februari 1983 van een onwettig ministerieel besluit, en beslist dat die fout in oorzakelijk verband staat met

¹ Cass., 7 juni 1996, A.R. C.95.0155.F, nr. 223.

de door de eisers ingeroepen schade.

Volgens het bestreden arrest is die fout, die begaan werd door de toenmalige bevoegde gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, aan verder toerekenbaar en niet aan de Belgische Staat.

Het bestreden arrest oordeelt dat tenzij artikel 1, eerste lid, a) van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat en de Provinciën en artikel 100, eerste lid, 1° van de bij koninklijk besluit van 17 juli 1991 gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit strijdig zouden zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, de vordering van de eisers tegen verweerder, ingesteld op 21 september 1988, in toepassing van die wettelijke bepalingen verjaard is.

Grieven

Op 21 september 1988 - datum waarop de eisers hun vordering tegen verweerder hebben ingesteld - was artikel 1 van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat en de Provinciën niet van toepassing op vorderingen tegen verweerder.

De bepalingen inzake de Rijkscomptabiliteit zijn pas op de Gewesten toepasselijk gemaakt bij artikel 71, §1 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Artikel 13, §2 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (zoals dit artikel van toepassing was ten tijde van het instellen van de vordering van de eisers) voorziet weliswaar dat de bepalingen van de wetten van 15 mei 1846 en 28 juni 1963 op de Rijkscomptabiliteit van toepassing zijn op de begroting van de Gewesten. Evenwel bevatte enkel de wet van 15 mei 1846 (o.m. artikel 34) bepalingen inzake verjaring en die bepalingen werden vervangen door artikel 1 van vermelde wet van 6 februari 1970 (artikel 11).

Bij gebrek aan een bepaling die artikel 1 van vermelde wet van 6 februari 1970 toepasselijk maakt op de Gewesten, was gedurende de periode tussen de datum van inwerking-treding van de wet van 6 februari 1970 en die van de bijzondere wet van 16 januari 1989 de verjaring van schuldvorderingen tegen verweerder onderworpen aan het gemeen recht, behalve indien de verweerder optrad als opvolger van de Belgische Staat, wat in casu volgens de vaststellingen van het bestreden arrest niet het geval is.

Het bestreden arrest schendt derhalve de in het middel aangehaalde wettelijke bepalingen door te beslissen dat in principe (behoudens strijdigheid met de Grondwet) de vordering van de eisers tegen verweerder onderworpen is aan de verjaringstermijn van artikel 1, eerste lid, a) van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat en de Provinciën (thans artikel 100, eerste lid, 1° van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 17 juli 1991).

(...)

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste middel

Overwegende dat het arrest vaststelt dat de vordering op 21 september 1988 werd ingesteld door eerste eiseres en de rechtsvoorganger van de andere eisers;

Overwegende dat tot zijn opheffing door artikel 69, §1, 2° van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, artikel 13, §2 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalde dat de bepalingen van de wetten van 15 mei

1846 en 28 juni 1963 op de rijkscomptabiliteit van toepassing zijn op de begroting van elke Raad;

Overwegende dat, krachtens artikel 11 van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat en de provinciën, de bepalingen van de artikelen 34, 36, 37 gewijzigd bij de wet van 28 december 1867, 38, 39 gewijzigd bij de wet van 28 december 1867, 40 gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 34 van 13 november 1934, 53, 2° en 41 zoals ingevoegd bij toepassing van artikel 2 van de wet van 5 maart 1952, van de wet van 15 mei 1846, vervangen worden door de artikelen 1 tot 8 van de wet van 6 februari 1970; dat de wet van 6 februari 1970 aldus slechts enkele artikelen van de wet van 15 mei 1846 heeft vervangen;

Dat meer bepaald artikel 34 van de wet van 15 mei 1846, dat betrekking had op de verjaring en vervallenverklaring van vorderingen ten voordele van de Staat, vervangen werd door artikel 1 van de wet van 6 februari 1970, zijnde thans artikel 100 van het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit;

Overwegende dat uit de wetsgeschiedenis van de wet van 8 augustus 1980 blijkt dat artikel 13, §2 van die wet, de wetten van 15 mei 1846 en van 28 juni 1963 in hun geheel en met de latere wijzigingen ervan, toepasselijk maakt op de begroting van elke Raad;

Overwegende dat het middel dat ervan uitgaat dat bij gebreke aan een bepaling die artikel 1 van de wet van 6 februari 1970 toepasselijk maakt op de Gewesten gedurende de periode tussen de datum van de inwerkingtreding van die wet en die van de bijzondere wet van 16 januari 1989 de verjaring van de schuldvordering van de eisers tegen verweerder aan het gemeen recht was onderworpen, faalt naar recht;

(...)

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt de eisers in de kosten.

1 december 2003 - 3° kamer – *Voorzitter*: de h. Verougstraete, voorzitter – *Verslaggever*: mevr. Bourgeois – *Gelijklopende conclusie* van mevr. De Raeve, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Van Ommeslaghe en Geinger.

Nr. 609

2° KAMER - 2 december 2003

**1° ONDERZOEKSGERECHTEN – VORDERING TOT SCHADEVERGOEDING
VANWEGE DE BUITENVERVOLGINGGESTELDE VERDACHTE – BEVOEGDHEID
– DRAAGWIJDTE.**

2° ONDERZOEKSGERECHTEN – KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING

— ONDERZOEK VAN DE REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING — BESLISSING WAARBIJ DE BURGERLIJKE PARTIJSTELLING ONONTVANKELIJK WORDT VERKLAARD — VORDERING TOT SCHADEVERGOEDING VANWEGE DE BUITENVERVOLGINGGESTELDE VERDACHTE — TOEPASSING.

1° en 2° De artikelen 159, 191, 212 en 240 Wetboek van Strafvordering, die bepalen dat indien het feit noch een misdaad, noch een wanbedrijf, noch een overtreding oplevert, de rechtbank over de vorderingen tot schadevergoedingen beslist, hebben een algemene draagwijdte en zijn van toepassing telkens wanneer de rechter in strafzaken oordeelt dat geen gevolg kan gegeven worden aan de klacht van een burgerlijke partij en hij geroepen wordt uitspraak te doen op een vordering van de inverdenkinggestelde of van de beklaagde tegen die burgerlijke partij, hierin begrepen de vordering tot schadevergoeding die door de inverdenkinggestelde tegen de burgerlijke partij wordt ingesteld wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling met toepassing van de artikelen 136, 136bis, 235 en 235bis Wetboek van Strafvordering de regelmatigheid van de haar voorgelegde rechtspleging onderzoekt en oordeelt dat de strafvordering niet ontvankelijk is omdat de aangeklaagde feiten niet beantwoorden aan een door de wet als misdaad of wanbedrijf gekwalificeerd feit^{1 2}.

(V. T. S. e.a.)

ARREST

(A.R. P.03.1120.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 19 juni 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadshere Paul Maffei heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Patrick Duinslaeger heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser stelt in een memorie twee middelen voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof**1. Eerste middel****1.1. Eerste onderdeel**

Overwegende dat, krachtens de artikelen 159, 191, 212 en 240 Wetboek van Strafvordering, indien het feit noch een misdaad, noch een wanbedrijf, noch een overtreding oplevert, de rechtbank over de vorderingen tot schadevergoeding beslist;

Overwegende dat deze bepalingen een algemene draagwijdte hebben en van toepassing zijn telkens wanneer de rechter in strafzaken oordeelt dat geen gevolg kan gegeven worden aan de klacht van een burgerlijke partij en geroepen wordt

1 Cass., 4 sept. 2001, A.R. P.01.0542.N, nr. 439; 24 juni 2003, A.R. P.02.1685.N, nr. 374.

2 Eiser voerde onder meer aan dat de artikelen 159, 191 en 212 Wetboek van Strafvordering niet van toepassing kunnen zijn op de kamer van inbeschuldigingstelling die als zuiveringsrechter optreedt en met toepassing van de artikelen 136bis en 235bis van hetzelfde wetboek de regelmatigheid van de rechtspleging onderzoekt, omdat deze rechtssituatie onbestaande was op het ogenblik van de publicatie en inwerkingtreding van de artikelen 159, 191 en 212 Wetboek van Strafvordering.

uitspraak te doen op een vordering van de inverdenkinggestelde of van de beklagde tegen die burgerlijke partij;

Overwegende dat hieruit volgt dat de onderzoeksgerechten bevoegd zijn om kennis te nemen van alle vorderingen tot schadevergoeding van de buitenvervolgginggestelde tegen de burgerlijke partij; dat hieronder valt de vordering tot schadevergoeding die door de inverdenkinggestelde tegen de burgerlijke partij wordt ingesteld wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling met toepassing van de artikelen 136, 136*bis*, 235 en 235*bis* Wetboek van Strafvordering de regelmatigheid van de haar voorgelegde rechtspleging onderzoekt en oordeelt dat de klacht met burgerlijke partijstelling die aan de grondslag ligt van de strafvordering, niet ontvankelijk is daar de aangeklaagde feiten niet beantwoorden aan een door de wet als misdaad of wanbedrijf gekwalificeerd feit;

Dat het onderdeel faalt naar recht;

1.2. Tweede onderdeel

Overwegende dat het onderdeel aanvoert dat er een ongelijke behandeling bestaat tussen enerzijds de inverdenkinggestelde die voor de kamer van inbeschuldigingstelling, welke uitspraak doet met toepassing van de artikelen 136, 136*bis*, 235 en 235*bis* Wetboek van Strafvordering, een vordering tot schadevergoeding tegen de burgerlijke partij kan instellen op grond dat de klacht van deze laatste niet ontvankelijk alsmede tergend en roekeloos is, en anderzijds, de burgerlijke partij die dergelijke vordering niet kan instellen wanneer de inverdenkinggestelde voor datzelfde gerecht een tergend en roekeloos middel of rechtsmiddel aanwendt;

Overwegende dat er grond bestaat tot het stellen van de hierna bepaalde vraag aan het Arbitragehof;

2. Tweede middel

Overwegende dat het middel niet uitlegt in welke lezing van het arrest de bestreden beslissing wettig is en in welke andere lezing zij onwettig is;

Dat het middel in zoverre het dubbelzinnigheid in de motivering aanvoert, niet ontvankelijk is;

Overwegende voorts dat het arrest niet oordeelt dat eiser de feiten waarvoor hij klacht heeft neergelegd niet vermeldt of identificeert, maar op grond van de redenen vermeld op de derde tot de tiende bladzijde, zegt dat de door eiser aangegeven feiten, ongeacht welke kwalificatie daaraan is gegeven, in een juridisch stramen gegoten beweringen zijn die door geen enkel element aannemelijk worden gemaakt of waaromtrent geen aanwijzing of vermoeden van het bestaan van enig misdrijf voorhanden is;

Overwegende dat het middel, in zoverre het tegenstrijdigheid in de motivering aanvoert, berust op een onjuiste lezing van het arrest, mitsdien feitelijke grondslag mist;

Overwegende voor het overige dat de appèlrechtters op grond van het geheel van de feitelijke gegevens die het arrest vermeldt en waarover eiser tegenspraak heeft kunnen voeren, wettig vermogen te oordelen dat de burgerlijke partijstelling van eiser vanaf het begin niet-ontvankelijk is;

Overwegende dat de rechters zodoende eisers recht van verdediging niet missen en de beslissing naar recht verantwoorden;

Dat het middel in zoverre niet kan worden aangenomen;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Schort elke verdere beslissing op tot het Arbitragehof bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak zal gedaan hebben over de volgende vraag:

“Schenden de artikelen 159 en 191 Wetboek van Strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in de mate dat uit deze artikelen volgt dat de inverdenkinggestelde die voor de kamer van inbeschuldigingstelling, welke uitspraak doet met toepassing van de artikelen 136, 136bis, 235 en 235bis Wetboek van Strafvordering, een vordering tot schadevergoeding tegen de burgerlijke partij kan instellen op grond dat de klacht van deze laatste niet ontvankelijk alsmede tergend en roekeloos is, terwijl de burgerlijke partij dergelijke vordering niet kan instellen wanneer de inverdenkinggestelde voor datzelfde gerecht een tergend en roekeloos middel of rechtsmiddel aanwendt”;

Gelast de overzending aan het Arbitragehof van een door de voorzitter en door de griffier van het Hof ondertekende expeditie van deze beslissing tot verwijzing;

Houdt de beslissing over de kosten aan.

2 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Maffei – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Duinslaeger, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. H. Rieder, Gent.

Nr. 610

2° KAMER - 2 december 2003

REGELING VAN RECHTSGEBIED — STRAFZAKEN — TUSSEN

ONDERZOEKSRECHTERS OF ONDERZOEKSGERECHTEN - ONDERZOEKSRECHTER EN
RAADSHEER-ONDERZOEKER DIE KENNISNEMEN VAN EEN ZELFDE MISDRIJF OF VAN SAMENHANGENDE
MISDRIJVEN - HOF VAN CASSATIE - BEVOEGDHEID.

Uit de context van de artikelen 526 en 540 Wetboek van Strafvordering volgt dat het Hof van cassatie in de regel beslist over de regeling van rechtsgebied en dat het hof van beroep daarover slechts kan beslissen in de in artikel 540 Wetboek van Strafvordering bepaalde gevallen; hieruit volgt dat, wanneer de rechtsgang is belemmerd omdat een onderzoeksrechter in de rechtbank van eerste aanleg en een raadsheer-onderzoeker in het hof van beroep kennisnemen van een zelfde misdrijf of samenhangende misdrijven, het Hof van cassatie beslist over de regeling van rechtsgebied, ook al behoren de onderzoekers tot hetzelfde rechtsgebied.

(KLYNVELD PEAT MARWICK GOERDELER (KPMG) C.V.)

ARREST

(A.R. P.03.1238.N)

I. Voorwerp van het verzoek

Het verzoek tot regeling van rechtsgebied gebeurt ingevolge:

1. het gerechtelijk onderzoek gekend onder de notitienummers IE.71.98.464/00 en KI 1531/02 (zogenaamd onderzoek inzake "Lernout en Hauspie") dat op 26 november 2002 door het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling, werd onttrokken aan de onderzoeksrechter te Ieper voor verder onderzoek door een van zijn leden;

2. het gerechtelijk onderzoek gekend onder notitienummer IE.70.99.48/01, (zogenaamd "klachtdossier KPMG") dat behandeld wordt door de onderzoeksrechter te Ieper.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Jean-Pierre Frère heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Patrick Duinslaeger heeft geconcludeerd.

III. Redenen van het verzoek

Verzoekster licht in een verzoekschrift het verzoek toe. Dat verzoekschrift is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

Overwegende dat artikel 526 Wetboek van Strafvordering bepaalt dat er grond is tot regeling van rechtsgebied door het Hof van Cassatie in criminele, correctionele of politiezaken, wanneer onderscheidene hoven, rechtbanken of onderzoekers, die niet tot elkaars rechtsgebied behoren, kennisnemen van een zelfde misdrijf of samenhangende misdrijven of van een zelfde overtreding;

Overwegende dat artikel 540, eerste lid Wetboek van Strafvordering bepaalt dat wanneer twee onderzoeksrechters of twee rechtbanken van eerste aanleg, in het rechtsgebied van eenzelfde hof van beroep gevestigd, kennisnemen van een zelfde misdrijf of van samenhangende misdrijven, dit hof beslist over de regeling van rechtsgebied, behoudens voorziening in cassatie, indien daartoe grond bestaat;

Overwegende dat uit de context van die bepalingen volgt dat het Hof van Cassatie in de regel beslist over de regeling van rechtsgebied en dat het hof van beroep daarover slechts kan beslissen in de in artikel 540 Wetboek van Strafvordering bepaalde gevallen;

Dat dit met zich meebrengt dat, wanneer de rechtsgang is belemmerd omdat een onderzoeksrechter in de rechtbank van eerste aanleg en een raadsheer-onderzoeker in het hof van beroep kennisnemen van een zelfde misdrijf of samenhangende misdrijven, het Hof van Cassatie beslist over de regeling van rechtsgebied, ook al behoren de onderzoekers tot hetzelfde gebied;

Overwegende dat uit de stukken van de rechtspleging blijkt, enerzijds, dat het gerechtelijk onderzoek in de zaak gekend onder het notitienummer IE.71.98.464/00, is geopend ingevolge klacht met stelling als burgerlijke partij bij de onderzoeksrechter te Ieper op 21 december 2000, en op vordering van de procureur des Konings te Ieper op 22 december 2000;

Overwegende dat het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling bij arrest op 26 november 2002 geweest, die zaak heeft onttrokken aan de onderzoeksrechter te Ieper en, na evocatie, een van haar leden heeft aangewezen als raadsheer-onderzoeker om het onderzoek verder te zetten, zaak gekend onder notitienummer KI. 153/02;

Overwegende, anderzijds, dat eiseres bij klachten van 6 april 2001, 7 juni 2001 en 4 maart 2002, zich burgerlijke partij heeft gesteld bij de onderzoeksrechter te Ieper tegen onbekenden, zaak gekend onder notitienummer IE.70.99.48/01;

Dat, in die zaak, het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling, bij arrest op 18 maart 2003 geweest, de vordering van de procureur-generaal bij dat hof op grond van de artikelen 136bis, 235, 235bis en 236 Wetboek van Strafvordering tot ontslag van onderzoek te Ieper en evocatie door de kamer van inbeschuldigingstelling, als ongegrond heeft afgewezen;

Overwegende dat samenhang lijkt te bestaan tussen, enerzijds, de feiten van het onderzoek in de zaak met notitienummers IE.71.98.464/00 en KI.153/02, anderzijds, het onderzoek in de zaak met notitienummer IE.70.99.48/01;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Beslissend tot regeling van rechtsgebied,

Ottrekt het onderzoek in de zaak met notitienummer IE.70.99.48/01 aan de onderzoeksrechter te Ieper en gelast om dat onderzoek verder te zetten de raadsheer-onderzoeker in het Hof van Beroep te Gent aangewezen voor het onderzoek in de zaak met notitienummers IE.71.98.464/00 en KI.153/02.

2 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Frère – *Gelijklopende conclusie* van de h. Duinslaeger, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. J. Lievens, Kortrijk en R. Verstraeten, Brussel.

Nr. 611

2° KAMER - 2 december 2003

1° PREJUDICIEEL GESCHIL - PREJUDICIËLE VRAAG - ARBITRAGEHOF - HOF VAN CASSATIE - ONDERZOEK IN STRAFZAKEN - REGELING VAN DE RECHTSPLEGING - BESCHIKKING TOT GEVANGENNEMING - VERWIJZING NAAR HET HOF VAN ASSISEN - VERPLICHTING OM EEN PREJUDICIËLE VRAAG TE STELLEN - GRENZEN.

2° ARBITRAGEHOF - PREJUDICIËLE VRAAG - HOF VAN CASSATIE - ONDERZOEK IN STRAFZAKEN - REGELING VAN DE RECHTSPLEGING - BESCHIKKING TOT GEVANGENNEMING - VERWIJZING NAAR HET HOF VAN ASSISEN - VERPLICHTING OM EEN PREJUDICIËLE VRAAG TE STELLEN - GRENZEN.

1° en 2° Wanneer in dezelfde zaak tegen de inverdenkinggestelden een beschikking tot gevangenneming is verleend en de verwijzing naar het hof van assisen is bevolen, kan het Hof aan het Arbitragehof geen prejudiciële vraag stellen, aangezien het noodzakelijk

*is dat de procedure onverwijld doorgang vindt*¹. (Art. 26 Bijzondere Wet Arbitragehof)

(V. e.a. T. E. e.a.)

ARREST

(A.R. P.03.1292.N)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest, op 16 september 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Paul Maffei heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Patrick Duinslaeger heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Behalve E. V., W. V., A. V., S. B. en G. H., stellen de eisers een middel voor.

De memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

A. Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, niet blijkt dat de cassatieberoepen van de eisers sub II E. V., W. V., A. V., S. B. en G. H. werden betekend;

Dat uit die stukken evenmin blijkt dat de cassatieberoepen van de overige eisers sub II aan de procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel werden betekend;

Dat de cassatieberoepen van de eisers sub II niet ontvankelijk zijn;

Overwegende dat in zoverre het cassatieberoep van de eisers sub I gericht is tegen de verwijzingsbeslissing, de verklaring van die eisers de gronden van hun voorziening niet opgeeft;

Overwegende dat, krachtens artikel 292bis Wetboek van Strafvordering, onverminderd artikel 416, tweede lid van hetzelfde wetboek, onmiddellijk cassatieberoep door een partij tegen het arrest van verwijzing naar het hof van assisen vóór het eindarrest, beperkt is tot de in dat artikel vermelde gevallen;

Overwegende dat het cassatieberoep van de eisers sub I, in zoverre het betrekking heeft op andere gevallen dan die waarin onmiddellijk cassatieberoep is toegelaten, niet ontvankelijk is;

B. Onderzoek van het middel van de eisers sub I

Overwegende dat het Hof niet vermag de wet aan de Grondwet te toetsen;

Overwegende dat de omstandigheid dat eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, krachtens artikel 6, 3, e, EVRM, het recht heeft zich kosteloos te doen bijstaan door een tolk indien hij de taal die ter terechtzitting wordt gebruikt, niet verstaat of niet spreekt, niet eraan in de weg staat dat de Belgische wetgever

¹ Cass., 29 sept. 1999, A.R. P.99.1228.F, nr. 494; 28 aug. 2001, A.R. P.01.1157.N, nr. 435; 11 dec. 2001, A.R. P.01.1535.N, nr. 694.

aan de beklaagde of de beschuldigde een ruimere bescherming waarborgt door aan die beklaagde of beschuldigde onder bepaalde voorwaarden het recht te verlenen zijn zaak te doen behandelen door een rechtscollege waar de rechtspleging wordt gevoerd in een taal die hij verstaat of spreekt;

Overwegende dat artikel 23 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken vreemd is aan de rechtspleging voor het hof van assisen;

Dat het middel faalt naar recht;

Overwegende dat de eisers het Hof verzoeken een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof te stellen;

Overwegende dat wanneer in dezelfde zaak tegen de inverdenkinggestelden een beschikking tot gevangenneming is verleend en de verwijzing naar het hof van assisen is bevolen, het Hof de vraag aan het Arbitragehof niet kan stellen, aangezien het noodzakelijk is dat de procedure onverwijld doorgang vindt;

C. Onderzoek van het middel van de eisers sub II

Overwegende dat het middel, dat geen betrekking heeft op de ontvankelijkheid van de cassatieberoepen, geen antwoord behoeft;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt de cassatieberoepen;

Veroordeelt de eisers in de kosten van hun cassatieberoep.

2 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Maffei – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Duinslaeger, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. J.-P. Van der Vondelen, Brussel, P. Quadflieg, Brussel, J. Verheyen, Hasselt en L. Savelkoul, Hasselt.

Nr. 612

2° KAMER - 2 december 2003

1° VOORLOPIGE HECHTENIS — INVRIJHEIDSTELLING ONDER
VOORWAARDEN - BORGSOM - AARD.

2° CASSATIEBEROEP — STRAFZAKEN — TERMIJNEN VOOR CASSATIEBEROEP EN
BETEKENING — ALLERLEI - EISER, VERZOEKER TOT TERUGBETALING VAN BORGSOM - BETEKENING
AAN HET OPENBAAR MINISTERIE.

3° ONDERZOEKSGERECHTEN - VOORLOPIGE HECHTENIS - INVRIJHEIDSTELLING
ONDER VOORWAARDEN - BORGSOM - INVRIJHEIDSTELLING NA BETALING - VERZOEK TOT TERUGGAVE
VAN DE BORGSOM - BEVOEGDHEID.

4° VOORLOPIGE HECHTENIS — INVRIJHEIDSTELLING ONDER
VOORWAARDEN - VRIJHEID ONDER VOORWAARDEN - VERZOEK TOT OPHEFFING VAN DE
VOORWAARDEN - KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING - ARREST - AFWIJZING VAN DE AANVRAAG
- CASSATIEBEROEP - TERMIJN - NIET-INACHTNEMING - GEVOLG.

- 1° *De betaling van een borgsom is geen voorwaarde in de zin van artikel 35, §1, eerste lid Voorlopige Hechteniswet, aangezien deze wetsbepaling betrekking heeft op voorwaarden die moeten nageleefd worden na de invrijheidstelling voor een hernieuwbare maximumperiode van drie maanden, terwijl de invrijheidstelling onder borgsom een beslissing is waarbij de handhaving van de voorlopige hechtenis wordt bevolen tot de vereiste zekerheid is betaald.*
- 2° *Het cassatieberoep dat betrekking heeft op de vordering tot teruggave van de borgsom moet worden betekend aan het openbaar ministerie¹. (Art. 35, §4 Wet Voorlopige Hechtenis 1990)*
- 3° *Wanneer de invrijheidstelling van een inverdenkinggestelde afhankelijk is van de voorafgaande betaling van een borgsom en de inverdenkinggestelde na betaling van de borgsom in vrijheid werd gesteld, komt het enkel de rechter die over de strafvordering uitspraak doet of heeft gedaan toe over de bestemming van de borgsom te oordelen.*
- 4° *Op het cassatieberoep, ingesteld tegen een krachtens artikel 37 Voorlopige Hechteniswet in hoger beroep gewezen arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling, is de termijn bepaald door artikel 31, §3, tweede lid van dezelfde wet toepasselijk; het verstrijken van die termijn heeft het verval van de opgelegde voorwaarden tot gevolg, zodat het cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft². (Artt. 31, §3, eerste lid, 36, §1 en 37 Wet Voorlopige Hechtenis 1990)*

(S.)

ARREST

(A.R. P.03.1332.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 18 september 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Luc Van hoogenbemt heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Patrick Duinslaeger heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser stelt in een memorie drie middelen voor. Eiser legt bovendien een aanvullende memorie neer. Die stukken zijn aan dit arrest gehecht en maken daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

A. Ontvankelijkheid van het cassatieberoep met betrekking tot de teruggave van de borgsom

Overwegende dat bij arrest, op 3 mei 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling, eisers "voorlopige hechtenis niet (werd) gehandhaafd mits (eiser) de hiernavermelde voorwaarden naleeft, en dit gedurende een termijn van drie maanden, te weten:

1. enkel met toestemming van de onderzoeksrechter België verlaten, daarbij voorafgaandelijk datum van vertrek, wijze van vervoer, datum van terugkomst en verblijfplaats in het buitenland mede te delen;

1 Zie Cass., 3 maart 1999, A.R. P.99.0168.F, nr. 129; 27 nov. 2001, A.R. P.01.1586.N, nr. 647.

2 Cass., 17 juni 1997, A.R. P.97.0803.N, nr. 278.

2. op het eerste verzoek van de gerechtelijke diensten zich aan te melden; en tevens een borgsom van 1.500.000,- BEF (één miljoen vijfhonderdduizend belgische frank) te storten in de deposito- en consignatiekas."

Overwegende dat eiser op 4 mei 2001 in vrijheid werd gesteld na betaling van de opgelegde borgsom;

Overwegende dat eiser bij verzoekschrift van 30 juli 2003 verzocht de opgelegde voorwaarden op te heffen en dienvolgens de terugbetaling van de borgsom te gelasten;

Overwegende dat het cassatieberoep van eiser onder meer gericht is tegen de beslissing van de appèlrechters dat eisers verzoek tot teruggave van de borgsom, opgelegd ingevolge artikel 35, §4, eerste lid en §5 Voorlopige Hechteniswet, en eisers hoger beroep tegen de beschikking, gewezen op 1 augustus 2003 door de raadkamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge, met betrekking tot de teruggave van de borgsom, onontvankelijk is;

Overwegende dat krachtens artikel 35, §1, Voorlopige Hechteniswet, de onderzoeksrechter, in de gevallen waarin de voorlopige hechtenis kan worden bevolen of gehandhaafd onder de in artikel 16, §1, bepaalde voorwaarden, de verdachte in vrijheid kan laten onder oplegging van een of meer voorwaarden voor de tijd die hij bepaalt en maximum voor drie maanden; dat krachtens artikel 35, §4, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet, de onderzoeksrechter ook de voorafgaande en volledige betaling van een borgsom kan vorderen, waarvan hij het bedrag bepaalt;

Dat beide maatregelen gelijktijdig kunnen opgelegd worden;

Overwegende dat, krachtens artikel 36, §1, vierde en vijfde lid, Voorlopige Hechteniswet, de verdachte in de loop van het onderzoek aan de raadkamer kan vragen dat de opgelegde voorwaarden geheel of gedeeltelijk worden opgeheven of gewijzigd of dat hij wordt vrijgesteld van alle voorwaarden of van sommige daarvan;

Overwegende dat door de opgelegde voorwaarden wordt bedoeld de voorwaarden in de zin van artikel 35, §1, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet;

Overwegende dat de voorwaarden in de zin van artikel 35, §1, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet, voorwaarden zijn die moeten nageleefd worden na de invrijheidstelling voor een hernieuwbare maximumperiode van drie maanden;

Overwegende dat de betaling van een borgsom geen voorwaarde is in de zin van artikel 35, §1, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet;

Dat de invrijheidstelling onder borgsom een beslissing is waarbij de handhaving van de voorlopige hechtenis wordt bevolen tot de vereiste zekerheid is betaald; dat na betaling van de borgsom de verdachte in vrijheid wordt gesteld;

Overwegende dat, wanneer de invrijheidstelling van een verdachte afhankelijk is van de voorafgaande betaling van een borgsom en de verdachte na betaling van de borgsom in vrijheid werd gesteld, het enkel de rechter die over de strafvordering uitspraak doet of heeft gedaan, toekomt over de bestemming van de borgsom te oordelen;

Dat het cassatieberoep dat betrekking heeft op de vordering tot teruggave van de borgsom, die geen voorwaarde is in de zin van artikel 35, §1, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet, moet worden betekend;

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, niet blijkt dat het cassatieberoep van eiser, verzoeker tot terugbetaling van de door hem betaalde borgsom, werd betekend aan het openbaar ministerie;

Dat het cassatieberoep in zoverre niet ontvankelijk is;

B. Cassatieberoep met betrekking tot de opheffing van de opgelegde voorwaarden

Overwegende dat tegen de beslissing van de appèlrechters wat de opheffing van de twee opgelegde voorwaarden betreft, krachtens artikel 37 Voorlopige Hechteniswet dezelfde rechtsmiddelen openstaan als tegen de beslissingen die inzake voorlopige hechtenis worden genomen;

Overwegende dat op het cassatieberoep, ingesteld tegen een krachtens voornoemd artikel 37 in hoger beroep gewezen arrest van het hof van beroep, de termijn bepaald door artikel 31, §3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, toepasselijk is; dat het verstrijken van die termijn het verval van de opgelegde voorwaarden tot gevolg heeft;

Overwegende dat het Hof in deze zaak geen uitspraak heeft gedaan binnen vijftien dagen na het instellen van het cassatieberoep; dat de opgelegde voorwaarden krachtens de wet vervallen zijn en het cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft;

C. Ontvankelijkheid van de aanvullende memorie en memorie in repliek

Overwegende dat het Hof geen acht slaat op eisers aanvullende memorie die werd ingediend buiten de in artikel 31, §3, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalde termijn van vijf dagen;

Overwegende dat in zoverre in de memorie in repliek nieuwe middelen worden aangevoerd, die middelen niet ontvankelijk zijn;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de helft van de kosten van zijn cassatieberoep en laat de overige helft daarvan ten laste van de Staat;

2 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Van hoogenbemt – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Duinslaeger, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. M. Verhaeghe, Brussel.

INBEGREPEN) — BURGERLIJKE RECHTSVORDERING (BIJZONDERE REGELS) - VRIJSpraak VAN DE BEKLAAGDE - HOGER BEROEP VAN DE BURGERLIJKE PARTIJ - VEROORDELING - EENSTEMMIGHEID - GRONDWET - ARTIKELEN 10 EN 11 - SCHENDING.

2° GRONDWET — GRONDWET 1994 (ART. 1 TOT 99) — ARTIKEL 10 - HOGER BEROEP - BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - VRIJSpraak VAN DE BEKLAAGDE - HOGER BEROEP VAN DE BURGERLIJKE PARTIJ - VEROORDELING - EENSTEMMIGHEID - SCHENDING.

3° GRONDWET — GRONDWET 1994 (ART. 1 TOT 99) — ARTIKEL 11 - HOGER BEROEP - BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - VRIJSpraak VAN DE BEKLAAGDE - HOGER BEROEP VAN DE BURGERLIJKE PARTIJ - VEROORDELING - EENSTEMMIGHEID - SCHENDING.

1°, 2° en 3° Art. 211bis Sv. schendt de artt. 10 en 11 G.W., wanneer het zo geïnterpreteerd wordt dat het de appèlrechters, op het hoger beroep van de burgerlijke partij alleen, verplicht eenstemmig uitspraak te doen wanneer ze de beslissing van de eerste rechter wijzigen die zich onbevoegd heeft verklaard om kennis te nemen van de rechtsvordering van die burgerlijke partij wegens de vrijspraak van de beklagde, en die rechtsvordering daarbij geheel of gedeeltelijk gegrond verklaren^{1 2 3}. (Artt. 10 en 11 G.W. 1994; Art. 211bis Sv.)

(T. T. L. e.a.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. P.02.0828.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een vonnis, op 6 mei 2002 in hoger beroep en op verwijzing gewezen door de Correctionele Rechtbank te Dinant, ingevolge een arrest van 31 oktober 2001 van het Hof.

II. Voorafgaande rechtspleging

Bij arrest van 9 oktober 2002 ⁽²⁾ heeft het Hof het Arbitragehof een prejudiciële vraag gesteld. ⁽³⁾

Het Arbitragehof heeft geantwoord met het arrest nr. 124/2003 van 24 september 2003.

III. Rechtspleging voor het Hof

Afdelingsvoorzitter Marc Lahousse heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

IV. Cassatiemiddelen

(...)

V. Beslissing van het Hof

Over het middel:

Overwegende dat het Hof, in zijn voormeld arrest van 9 oktober 2002, het Arbitragehof de volgende vraag heeft gesteld: "Schendt artikel 211bis van het Wetboek van Strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, wanneer dat artikel 211bis zo wordt uitgelegd dat het de appèlrechters, bij wie alleen het hoger

1 Zie Cass., 7 sept. 1999, A.R. P.98.1282.F, nr. 439.

2 Cass., 9 okt. 2002, A.R. P.02.0828.F, nr. 519.

3 A.A., 24 sept. 2003, nr. 124/2003, B.S. 26 nov. 2003, 56813.

beroep van een burgerlijke partij aanhangig is gemaakt, verplicht met eenparigheid van stemmen uitspraak te doen wanneer zij de beslissing wijzigen van de eerste rechter, die zich onbevoegd had verklaard om kennis te nemen van de rechtsvordering van die burgerlijke partij wegens de vrijspraak van de beklaagde, en die rechtsvordering geheel of gedeeltelijk gegrond verklaren, aangezien een dergelijke eenstemmigheid niet is vereist wanneer de vordering van de getroffene om de vergoeding van dezelfde schade voor het burgerlijk rechtscollege te verkrijgen, in eerste aanleg wordt verworpen, maar dat vonnis in hoger beroep wordt gewijzigd en die vordering geheel of gedeeltelijk wordt toegewezen?";

Overwegende dat het Arbitragehof, in zijn voormeld arrest van 24 september 2003, voor recht zegt dat "artikel 211bis van het Wetboek van Strafvordering, in die zin geïnterpreteerd dat het de appèlrechters voor wie enkel het beroep van een burgerlijke partij aanhangig is gemaakt, ertoe verplicht uitspraak te doen met eenparigheid van stemmen wanneer zij, bij het wijzigen van de beslissing van de eerste rechter die zich onbevoegd had verklaard om kennis te nemen van de rechtsvordering van die burgerlijke partij vanwege de vrijspraak van de beklaagde, die vordering geheel of gedeeltelijk gegrond verklaren, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt";

Dat het middel, luidens hetwelk de appèlrechters in een dergelijke omstandigheid met eenparigheid van stemmen uitspraak dienen te doen, faalt naar recht;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

3 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Lahousse, afdelingsvoorzitter – *Gelijklopende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Draps.

Nr. 614

2° KAMER - 3 december 2003

1° AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST — SCHADE —

BEORDEELINGSBEVOEGDHEID. RAMING. PEILDATUM - RAMING - VOLLEDIGE VERGOEDING.

2° AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST — SCHADE — MATERIËLE

SCHADE. ELEMENTEN EN GROOTTE - ALGEMEEN - OVERHEID - AMBTENAREN - ONGEVAL
VEROORZAAKT DOOR EEN DERDE - LONEN EN LASTEN - BETALING ZONDER TEGENPRESTATIE -
VERGOEDING - VOORWAARDEN - WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE VERPLICHTINGEN.

3° AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST — OORZAAK —

ALGEMEEN - OVERHEID - AMBTENAREN - ONGEVAL VEROORZAAKT DOOR EEN DERDE - LONEN EN
LASTEN - BETALING ZONDER TEGENPRESTATIE - VERGOEDING - VOORWAARDEN - WETTELIJKE EN
REGLEMENTAIRE VERPLICHTINGEN.

4° ARBEIDSONGEVAL — OVERHEIDSPERSONEEL. BIJZONDERE REGELS -

RIJKSWACHT - TOEPASSELIJKE WETSBEPALINGEN.

5° POLITIE - RIJKSWACHT - ARBEIDSONGEVAL - TOEPASSELIJKE WETSBEPALINGEN.

6° CASSATIEMIDDELEN — STRAFZAKEN — BELANG - BESTREDEN BESLISSING
 GEGROND OP EEN BEKRITISEERDE REDEN - BEVOEGDHEID VAN HET HOF OM DEZE TE VERVANGEN
 DOOR EEN RECHTSGROND DIE HET DICTUM VERANTWOORDT - ONTVANKELIJKHEID.

1° *Wie een ander schade berokkent, dient die schade volledig te vergoeden, wat impliceert dat de benadeelde in de staat moet worden hersteld waarin hij zich zou hebben bevonden als de daad waarover hij zich beklaagt, niet zou zijn gesteld¹.* (Artt. 1382 en 1383 B.W.)

2° en 3° *De overheid die, t.g.v. de fout van een derde, een van haar ambtenaren lonen en de lasten op die lonen moet blijven uitbetalen krachtens de haar opgelegde wettelijke of reglementaire verplichtingen, zonder als tegenprestatie arbeidsprestaties te hebben genoten, heeft recht op een vergoeding voor de aldus geleden schade, tenzij uit de inhoud of draagwijdte van de toepasselijke wettelijke of reglementaire bepalingen blijkt dat de voormelde, haar opgelegde uitbetalingen haar definitief ten laste moeten blijven².* (Artt. 1382 en 1383 B.W.)

4° en 5° *De leden van de rijkswacht zijn uitgesloten uit het toepassingsgebied van de Arbeidsongevallenwet Overheidspersoneel.* (Art. 1, §1 Wet 27 dec. 1973; Art. 1, tweede lid Arbeidsongevallenwet Overheidspersoneel)

6° *Wanneer het Hof een rechtsgrond in de plaats stelt die het dictum van de bestreden beslissing naar recht verantwoordt, is het middel, al was het gegrond, niet ontvankelijk bij gebrek aan belang³.*

(F. T. BELGISCHE STAAT - Ministerie van landsverdediging)

ARREST (vertaling)

(A.R. P.03.0367.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een vonnis, op 30 januari 2003 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Bergen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Paul Mathieu heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Over het middel:

Wat beide middelen samen betreft:

Overwegende dat, krachtens de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, wie een ander schade berokkent, die schade volledig dient te vergoeden, wat impliceert dat de benadeelde in de staat moet worden hersteld waarin

1 Cass., 9 april 2003, A.R. P.03.0049.F, nr. 235.

2 Zie Cass., 9 april 2003, A.R. P.03.0049.F, nr. 235; 10 april 2003, A.R. C.01.0329.F, nr. 245.

3 Cass., 14 mei 2003, A.R. P.02.0524.F, nr. 292.

hij zich zou hebben bevonden als de daad waarover hij zich beklaagt, niet zou zijn gesteld;

Overwegende dat de overheid die, ten gevolge van de fout van een derde, een van haar ambtenaren lonen en de lasten op die lonen moet blijven uitbetalen krachtens de haar opgelegde wettelijke of reglementaire verplichtingen, zonder als tegenprestatie arbeidsprestaties te hebben genoten, recht heeft op een vergoeding voor de aldus geleden schade, tenzij uit de inhoud of draagwijdte van de toepasselijke wettelijke of reglementaire bepalingen blijkt dat de voormelde uitbetalingen waartoe zij gehouden is, definitief te haren laste moeten blijven;

Overwegende dat het bestreden vonnis vaststelt "dat niet wordt betwist dat de afwezigheid van J-N. L. van zijn werk uitsluitend te wijten was aan het ongeval waarvoor [eiser] aansprakelijk is verklaard"; dat het vermeldt "dat [verweerder], zonder [eisers] fout, geen eigen schade had geleden, die voor hem voortvloeit uit het ontbreken van arbeidsprestaties van zijn ambtenaar in tegenprestatie voor de uitbetaling, door [verweerder], van de bezoldigingen en verschillende bijdragen ten voordele van zijn ambtenaar; dat dergelijke schade bestaat, ook al doet [verweerder] geen beroep op een vervanger of een uitzendkracht";

Dat het vonnis eiser op grond van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek veroordeelt tot volledige vergoeding van verweerders eigen schade, begroot op het totaalbedrag van de uitgaven wegens de aan zijn ambtenaar uitbetaalde lonen en de lasten op die lonen;

Overwegende dat het middel kritiek uitoefent op het bestreden vonnis, in zoverre het, enerzijds, vermeldt dat de wet van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, te dezen van toepassing is en, anderzijds, uit artikel 14, §3 van die wet volgt dat de door verweerder gemaakte kosten van ondergeschikt belang zijn ten aanzien van de verplichting tot vergoeding waartoe eiser gehouden is en dat verweerder aldus het recht heeft de volledige vergoeding van zijn eigen schade te vorderen, welke bestaat in het ontbreken van arbeidsprestaties als tegenprestatie voor de ten gunste van zijn ambtenaar verrichte uitbetalingen;

Overwegende dat uit artikel 1, §1 van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht en artikel 1, tweede lid van de voormelde wet van 3 juli 1967, zoals ze te dezen van toepassing zijn, blijkt dat de personeelsleden van de rijkswacht uitgesloten waren uit het toepassingsgebied van de wet van 3 juli 1967;

Overwegende dat de beslissing waarbij het bestreden vonnis eiser veroordeelt om verweerders schade te vergoeden, bijgevolg niet naar recht is verantwoord door de redenen waarop het middel kritiek uitoefent;

Overwegende, evenwel, dat het Hof die redenen, waarop de beslissing steunt, kan vervangen door een rechtsgrond die het dictum naar recht verantwoordt;

Overwegende dat uit de wetteksten die te dezen van toepassing zijn, niet volgt dat de uitbetalingen die verweerder ten gunste van zijn ambtenaar heeft verricht, definitief te zijnen laste dienen te blijven;

Dat de beslissing om die reden, die het Hof in de plaats stelt van die waarop eiser kritiek uitoefent, en om de redenen van het bestreden vonnis die eiser niet bekritiseert, naar recht verantwoord blijft;

Dat het middel, bijgevolg, wel gegrond is maar bij gebrek aan belang niet tot cassatie kan leiden;

Dat het derhalve niet ontvankelijk is;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

3 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Lahousse, afdelingsvoorzitter – *Ver slaggever*: de h. Mathieu – *Gelijklopende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Bützler en De Bruyn.

Nr. 615

2° KAMER - 3 december 2003

1° CASSATIEMIDDELEN — STRAFZAKEN — BELANG - NIET IN AANMERKING GENOMEN
KWALIFICATIE - ONTVANKELIJKHEID.

2° CASSATIEMIDDELEN — STRAFZAKEN — BELANG - MISDRIJF - GEEN VERVOLGING
OF VEROORDELING - ONTVANKELIJKHEID.

3° LASTER EN EERROOF - LASTERLIJKE AANTIJGING - BESTANDELEN.

4° MISDRIJF — ALGEMEEN. BEGRIP. MATERIEEL EN MOREEL
BESTANDDEEL. EENHEID VAN OPZET - LASTERLIJKE AANTIJGING - BESTANDELEN.

5° ARBITRAGEHOF - PREJUDICIËLE VRAAG - HOF VAN CASSATIE - VERPLICHTING -
GRENZEN.

6° PREJUDICIEEL GESCHIL - ARBITRAGEHOF - HOF VAN CASSATIE - VERPLICHTING
- GRENZEN.

1° *Het middel is niet ontvankelijk bij gebrek aan belang, wanneer het zich ertoe beperkt kritiek te uiten op de omschrijving van een kwalificatie die de appèlrechters niet in aanmerking hebben genomen¹.*

2° *Het middel is niet ontvankelijk bij gebrek aan belang, wanneer het betoogt dat de beklagde het bestaan van een van de bestanddelen van een misdrijf niet heeft kunnen betwisten, terwijl hij wegens dat misdrijf noch vervolgd noch veroordeeld is.*

3° en 4° *Het in art. 445, derde lid Sw., bedoelde wanbedrijf is zowel van toepassing op de aantijging van een waar feit als op de aantijging van een vals feit, mits de aantijging is ingegeven door kwaad opzet². (Art. 445, derde lid Sw.)*

¹ Zie Cass., 25 juli 1995, A.R. P.95.0800.F, nr. 351.

² Zie J. NYPELS, *Législation criminelle de la Belgique*, dl. III, Brussel, 1868, p. 366, nr. 86; J. NYPELS en J. SERVAIS, *Le Code pénal belge interprété*, dl. III, Brussel, 1898, art. 445, nr. 29.

5° en 6° Het Hof van Cassatie hoeft aan het Arbitragehof geen prejudiciële vraag te stellen, die niet de schending, door de wet, van grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie aanvoert, maar zich ertoe beperkt het aan de beklagde verweten misdrijf te vergelijken met een misdrijf dat hij niet heeft gepleegd. (Artt. 10 en 11 G.W. 1994; Art. 26, §2 Bijzondere Wet Arbitragehof)

(H. T. F.)

ARREST (vertaling)

(A.R. P.03.1104.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een beschikking, op 30 december 1997 gewezen door de raadkamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel, tegen een arrest, op 11 juni 1998 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, kamer van inbeschuldigingstelling, en tegen een arrest, op 19 juni 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Jean de Codt heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser voert drie middelen aan in een memorie, waarvan een eensluitend verklaard afschrift aan dit arrest is gehecht.

IV. Beslissing van het Hof

A. In zoverre het cassatieberoep gericht is tegen de beschikking van 30 december 1997:

(...);

Over het tweede middel:

Overwegende dat eiser betoogt dat de hem betekende dagvaarding onregelmatig is, aangezien ze geen gedetailleerde opgave bevat van de bestanddelen van het hem verweten wanbedrijf laster;

Overwegende, evenwel, dat het hof van beroep eiser niet heeft veroordeeld wegens het in de dagvaarding omschreven misdrijf, dat bepaald is in de artikelen 443, 444 en 450 van het Strafwetboek; dat het hem heeft veroordeeld wegens het feit dat hij schriftelijk aan een persoon lasterlijke aantijgingen tegen zijn ondergeschikte heeft toegestuurd, een wanbedrijf dat bepaald wordt in artikel 445, eerste en derde lid van dat wetboek;

Dat die nieuwe kwalificatie vermeld wordt in een arrest van 28 februari 2003, waarin de heropening van het debat bevolen wordt om aan eiser de mogelijkheid te geven zich te verdedigen met betrekking tot de in dat arrest beschreven lasterlijke aantijgingen, wat hij heeft gedaan;

Dat laatstgenoemd arrest door eiser niet wordt bekritiseerd;

Dat het middel, dat alleen kritiek uitoefent op de omschrijving van een kwalificatie die de appèlrechters niet in aanmerking hebben genomen, niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang;

Over het derde middel:

Overwegende dat eiser aanvoert dat hem het recht is ontzegd het waarheidsgehalte aan te tonen van de valsheid in geschriften die hij aan verweerster had verweten, op grond dat met een beslissing van buitenvervolginstelling uitspraak is gedaan over de rechtsvordering met betrekking tot het verweten feit;

Overwegende, evenwel, dat het in artikel 445, derde lid van het Strafwetboek bedoelde wanbedrijf, dat jegens eiser bewezen is verklaard, zowel van toepassing is op de aantijging van een waar feit als op de aantijging van een vals feit, mits de aantijging is ingegeven door kwaadwilligheid;

Dat het middel, in zoverre eiser daarin beweert het bestaan van één van de bestanddelen van het in artikel 445, tweede lid van dat wetboek, bedoelde wanbedrijf niet te hebben kunnen betwisten, terwijl hij noch is veroordeeld noch vervolgd wegens dat wanbedrijf, zonder belang en bijgevolg niet ontvankelijk is;

Overwegende, voor het overige, dat eiser verzoekt om het Arbitragehof een prejudiciële vraag te stellen met betrekking tot de discriminatie die, volgens hem, het tweede en derde lid van het voormelde artikel 445 inhoudt;

Dat eiser die discriminatie afleidt uit het feit dat de telastlegging die gegrond is op het derde lid, bewezen blijft, ook al is de aantijging waar, terwijl de aantijging die bedoeld wordt in het tweede lid, impliceert dat het aangeklaagde feit vals is of niet bewezen kan worden;

Overwegende dat eiser, wanneer hij vaststelt dat de bestanddelen van de bewezen verklaarde lasterlijke aantijging niet de bestanddelen zijn van de lasterlijke aangifte, waarop de vervolg niet steunt, niet de schending, door de wet, van de grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie aanvoert, maar het hem verweten misdrijf alleen vergelijkt met een misdrijf dat hij niet heeft gepleegd;

Dat geen enkele wettelijke bepaling het Hof verplicht een vraag met een dergelijk onderwerp aan het Arbitragehof te stellen;

En overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is geweest;

(...);

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

3 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Lahousse, afdelingsvoorzitter – *Ver slaggever*: de h. de Codt – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. V. Denoncin, Brussel.

Nr. 616**2° KAMER - 3 december 2003**

- 1° HOGER BEROEP — STRAFZAKEN (DOJANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN) — PRINCIPAAL BEROEP. VORM. TERMIJN - TERMIJN - VERSTEKVONNIS - BETEKENING - EXPLOOT - AFGIFTE VAN EEN AFSCHRIFT OP HET POLITIECOMMISSARIAAT - HOGER BEROEP VAN DE BEKLAAGDE - BEGINPUNT - OVERMAGHT - ONOVERKOMELIJKE DWALING - ONTVANKELIJKHEID.**
- 2° BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN — EXPLOOT - STRAFZAKEN - VERSTEKVONNIS - BETEKENING - AFGIFTE VAN EEN AFSCHRIFT OP HET POLITIECOMMISSARIAAT - HOGER BEROEP VAN DE BEKLAAGDE - TERMIJN - BEGINPUNT - OVERMAGHT - ONOVERKOMELIJKE DWALING.**
- 3° RECHTEN VAN DE MENS — VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS — ART. 6 — ART. 6.1 - RECHT OP EEN RECHTBANK - HOGER BEROEP - TERMIJN - BEKLAAGDE BIJ VERSTEK VEROORDEELD - BEPERKING - GEVOLG.**
- 4° HOGER BEROEP — STRAFZAKEN (DOJANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN) — PRINCIPAAL BEROEP. VORM. TERMIJN - TERMIJN - BEKLAAGDE BIJ VERSTEK VEROORDEELD - BEPERKING - RECHTEN VAN DE MENS - VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS - ART. 6.1 - RECHT OP EEN RECHTBANK - GEVOLG.**
- 5° ARBITRAGEHOF - PREJUDICIËLE VRAAG - HOF VAN CASSATIE - VERPLICHTING - GRENZEN - EERDER ARREST - VRAAG MET HETZELFDE ONDERWERP.**
- 6° PREJUDICIEEL GESCHIL - ARBITRAGEHOF - HOF VAN CASSATIE - VERPLICHTING - GRENZEN - EERDER ARREST - VRAAG MET HETZELFDE ONDERWERP.**
- 1° en 2° Wanneer een beklagde bij verstek is veroordeeld en de gerechtsdeurwaarder, aangezien het exploit in strafzaken niet kon worden betekend op de wijze die is voorgeschreven in de artt. 33 tot 35 Ger. W., een afschrift van het exploit op het politiecommissariaat heeft afgegeven overeenkomstig art. 37 van dat wetboek, moet de verklaring van hoger beroep, behoudens overmacht of onoverkomelijke dwaling, worden gedaan binnen de vijftien dagen na die afgifte¹. (Artt. 33 tot 35 en 37 Ger.W.; Art. 203 Sv.)*
- 3° en 4° Alleen uit de omstandigheid dat de termijn van hoger beroep die van toepassing is op een bij verstek veroordeelde beklagde, beperkt is bij art. 203, §1 Sv., kan geen schending van artikel 6.1 E.V.R.M. worden afgeleid, in zoverre daarin het recht op een rechtbank is vastgelegd². (Art. 6.1 E.V.R.M.; Art. 203, §1 Sv.)*
- 5° en 6° Het Hof van Cassatie is niet verplicht het Arbitragehof een prejudiciële vraag te stellen, wanneer dat hof reeds uitspraak heeft gedaan over een vraag met hetzelfde onderwerp³. (Art. 26, §2 Bijzondere Wet Arbitragehof)*

(C.)

ARREST (vertaling)

(A.R. P.03.1191.F)

I. Bestreden beslissing

1 Cass. 2 mei 1995, A.R. P.93.0126.N, nr. 217.

2 Zie Cass., 1 feb. 1994, A.R. P.93.1745.N, nr. 61.

3 Cass., 19 juni 2003, A.R. C.01.0569.F, nr. 365.

Het cassatieberoep is gericht tegen een vonnis, op 10 juli 2003 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Nijvel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Benoît Dejemeppe heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser voert drie middelen aan in een memorie, waarvan een eensluitend verklaard afschrift aan dit arrest is gehecht.

IV. Beslissing van het Hof

Over het eerste middel:

Overwegende dat eiser het vonnis verwijt, met miskenning van het begrip overmacht, te hebben vastgesteld dat het hoger beroep wegens laattijdigheid vervallen was, en zich te hebben tegengesproken;

Overwegende dat het middel, in zoverre het erop neerkomt de beoordeling, in feite, van de gegevens van de zaak door de bodemrechter te bekritisieren of voor het onderzoek ervan een onderzoek van die feiten vereist, waarvoor het Hof niet bevoegd is, niet ontvankelijk is;

Overwegende dat, wanneer een beklagde bij verstek is veroordeeld en, aangezien het exploit in strafzaken niet kon worden betekend op de wijze die bedoeld wordt in de artikelen 33 tot 35 van het Gerechtelijk Wetboek, de gerechtsdeurwaarder een afschrift van het exploit op het politiecommissariaat heeft afgegeven overeenkomstig artikel 37 van dat wetboek, de verklaring van hoger beroep, behoudens overmacht of onoverkomelijke dwaling, moet worden gedaan binnen de vijftien dagen na die afgifte;

Dat de gerechtsdeurwaarder het beroepen vonnis van 17 januari 2003 heeft betekend door het af te geven op het politiecommissariaat van Ottignies op 14 februari 2003, overeenkomstig artikel 37 van dat wetboek; dat eiser op 26 maart 2003 hoger beroep heeft ingesteld, dus buiten de termijn van vijftien dagen na die afgifte;

Dat de appèlrechters wettig hebben kunnen beslissen dat "de enige gegevens die door eiser worden aangevoerd", met name "zijn moeilijke levensomstandigheden en het ontbreken van een persoonlijke brievenbus op zijn woonplaats", geen overmacht vormen;

Overwegende dat de appèlrechters, voor het overige, zonder zich tegen te spreken en na het middel te hebben verworpen waarin overmacht werd aangevoerd, hebben kunnen beslissen "dat, daarentegen, een nalatigheid aan (eisers) zijde niet kan worden uitgesloten";

Dat het middel niet kan worden aangenomen;

Over het tweede middel:

Overwegende dat het middel de appèlrechters verwijt artikel 6.1 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden te hebben overtreden, in zoverre daarin het recht op een rechterlijke instantie is vastgelegd;

Overwegende dat uit de enige omstandigheid dat de termijn van hoger beroep die van toepassing is op een bij verstek veroordeelde beklaagde, is beperkt bij artikel 203, §1 van het Wetboek van Strafvordering, geen schending van artikel 6.1 van het voormelde verdrag kan worden afgeleid;

Dat het middel faalt naar recht;

Over het derde middel:

Overwegende dat eiser verzoekt om aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag te stellen over de ongelijkheid van behandeling die, volgens hem, is ingevoerd door artikel 203, §1 van het Wetboek van Strafvordering, in zoverre, enerzijds, de voormelde bepaling besluit tot het bestaan van een "buitengewone beroepstermijn" ten voordele van de veroordeelde beklaagde, en, anderzijds, die bepaling, samen gelezen met artikel 37 van het Gerechtelijk Wetboek, geen hoger beroep toestaat die ingesteld wordt na de termijn van vijftien dagen te rekenen vanaf de betekening op het politiecommissariaat;

Overwegende dat de bijkomende termijn van hoger beroep die ten goede komt aan de bij verstek veroordeelde partij, jegens wie het vonnis is betekend door afgifte van het exploit op het politiecommissariaat, de "buitengewone beroepstermijn" zou zijn waarvan sprake is in de eerste van de twee in het middel gestelde vragen;

Dat die twee vragen bijgevolg hetzelfde voorwerp hebben;

Overwegende dat het Hof, met toepassing van artikel 26, §2, 2° van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, niet gehouden is een prejudiciële vraag te stellen, wanneer het Arbitragehof reeds uitspraak heeft gedaan op een vraag met een identiek onderwerp;

Overwegende dat het Arbitragehof, bij arrest van 9 januari 2002, voor recht heeft gezegd dat "artikel 203, §1 van het Wetboek van Strafvordering, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schendt, in zoverre het geen 'buitengewone beroepstermijn' ten voordele van de veroordeelde beklaagde invoert";

Dat er bijgevolg geen grond bestaat om die vraag aan het Arbitragehof te stellen, aangezien het reeds uitspraak heeft gedaan over een vraag waarvan het voorwerp hetzelfde is als dat waarop de twee vragen gegrond zijn, en die eiser aan dat hof wenst voor te leggen;

En overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is geweest;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

3 december 2003 - 2° kamer – Voorzitter: de h. Lahousse, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Dejemeppe – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. V. Franquet, Nijvel.

Nr. 617

2° KAMER - 3 december 2003

CASSATIEBEROEP — STRAFZAKEN — BESLISSINGEN VATBAAR VOOR CASSATIEBEROEP — STRAFVORDERING — GEMIS AAN BELANG OF BESTAANSREDEN - VERSTEKVONNIS - VERZET - VONNIS DAT INGAAT OP HET VERZET EN BIJ WEGE VAN EEN NIEUWE BESCHIKKING UITSPRAAK DOET - CASSATIEBEROEP TEGEN HET VERSTEKVONNIS - ONTVANKELIJKHEID.

Het cassatieberoep van de beklagde tegen een veroordelend verstekvonnis is niet ontvankelijk bij gemis aan bestaansredenen, wanneer de correctionele rechtbank, op het verzet van de beklagde tegen dat arrest, hierop is ingegaan en uitspraak heeft gedaan bij wege van een nieuwe beschikking¹.

(A.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. P.03.1242.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen twee verstekvonnissen, respectievelijk op 13 november 2002 en 10 juli 2003 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Nijvel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Benoît Dejemeppe heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Beslissing van het Hof

A) In zoverre het cassatieberoep gericht is tegen het vonnis van 13 november 2002:

Overwegende dat eisers verzet tegen dat vonnis ontvankelijk is verklaard door het vonnis van 10 juli 2003, zodat het cassatieberoep doelloos is;

B) In zoverre het cassatieberoep gericht is tegen het vonnis van 10 juli 2003:

Overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is gewezen;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

3 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Lahousse, afdelingsvoorzitter – *Ver slaggever*: de h. Dejemeppe – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal.

Nr. 618**2° KAMER - 3 december 2003**

- 1° VOORLOPIGE HECHTENIS — HANDHAVING - REDENGEVING - GRONDWET (1994) - ARTIKEL 149 - TOEPASSING.
- 2° GRONDWET — GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) — ARTIKEL 149 - ONDERZOEKSGERECHTEN - VOORLOPIGE HECHTENIS - TOEPASSING.
- 3° VOORLOPIGE HECHTENIS — INVRIJHEIDSTELLING ONDER VOORWAARDEN - VOORWAARDEN OPGELEGD DOOR DE RAADKAMER - ONDERZOEKSGERECHTER - VERLENGING - HOGER BEROEP - ONTVANKELIJKHEID.
- 4° HOGER BEROEP — STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN) — ALLERLEI - VOORLOPIGE HECHTENIS — VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING - VOORWAARDEN OPGELEGD DOOR DE RAADKAMER - ONDERZOEKSGERECHTER - VERLENGING - ONTVANKELIJKHEID.
- 5° ONDERZOEKSGERECHTEN - KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING - RECHTSPLEGING - REGELMATIGHEID - TOEZICHT - GRENS - REGELMATIGE AANHANGIGMAKING.
- 6° VOORLOPIGE HECHTENIS — HOGER BEROEP - KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING - RECHTSPLEGING - REGELMATIGHEID - TOEZICHT - GRENS - REGELMATIGE AANHANGIGMAKING.
- 1° en 2° Art. 149 G.W. is niet van toepassing op de beslissingen van de onderzoeksgerechten inzake voorlopige hechtenis¹. (Art. 149 G.W. 1994)
- 3° en 4° De artt. 36 en 37 Wet Voorlopige Hechtenis, geven de inverdenkinggestelde geen recht op hoger beroep tegen de beschikking van de onderzoeksrechter die reeds door de raadkamer opgelegde voorwaarden tijdens het gerechtelijk onderzoek geheel of gedeeltelijk verlengt². (Artt. 36 en 37 Wet Voorlopige Hechtenis 1990)
- 5° en 6° De kamer van inbeschuldigingstelling moet, op vordering van het openbaar ministerie of op verzoek van een van de partijen, de regelmatigheid van de haar voorgelegde procedure nagaan in alle gevallen waarin de zaak bij haar aanhangig wordt gemaakt, en m.n. in geval van voorlopige hechtenis³, maar uitsluitend wanneer die zaak regelmatig bij haar aanhangig is gemaakt⁴. (Art. 235bis, §§ 1 en 2 Sv.)

(D.)

ARREST (vertaling)

(A.R. P.03.1545.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 21 november 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Bergen, kamer van inbeschuldigingstelling.

1 Cass., 14 mei 2003, A.R. P.03.0672.F, nr. 295.

2 Zie Cass., 18 juni 1997, A.R. P.97.0771.F, nr. 280.

3 Cass., 3 okt. 2001, A.R. P.01.1303.F, nr. 522.

4 Cass., 24 nov. 1999, A.R. P.99.1524.F, nr. 628; R. DECLERCO, *Beginselen van strafrechtspleging*, 3de uitg., 2003, p. 345, nr. 716.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadshoer Frédéric Close heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiseres voert twee middelen aan in een memorie, waarvan een eensluitend verklaard afschrift aan dit arrest is gehecht.

IV. Beslissing van het Hof

Over de twee middelen in hun geheel:

Overwegende dat de raadkamer, bij beschikking van 21 mei 2003, eiseres heeft vrijgelaten, mits zij gedurende drie maanden bepaalde voorwaarden zou naleven, en dat de onderzoeksrechter op 16 juli 2003 de opgelegde voorwaarden heeft verlengd met een nieuwe periode van drie maanden, met name van 21 augustus tot 20 november 2003;

Overwegende dat eiseres, aangezien de beschikking van 16 juli 2003 van de onderzoeksrechter haar pas op 7 november 2003 is betekend, dezelfde dag daartegen hoger beroep heeft ingesteld; dat ze voor de kamer van inbeschuldigingstelling geconcludeerd heeft dat "de voorwaarden die zijn opgelegd bij de beschikking van de raadkamer van 21 mei 2003 [...] zijn vervallen sinds 21 augustus 2003, aangezien [eiseres] daarvan niet in kennis is gesteld vóór het verstrijken van de termijn van drie maanden, tijdens welke ze van toepassing waren" en "dat de betwiste beschikking van 16 juli 2003 doelloos en nietig is na die vervaldatum"; dat ze subsidiair geconcludeerd heeft tot de nietigheid van "de mededeling van de beschikking van 16 juli 2003 aan de politie van Jemeppe-sur-Sambre op 6 november 2003 om 17.17 uur" door de onderzoeksrechter, aangezien die mededeling is "geschied na de kennisgeving van de vordering tot ontkenenis [lees: wraking] van de onderzoeksrechter [...] op dezelfde dag om 11.58 uur";

Overwegende dat het eerste middel faalt naar recht, in zoverre het de schending van artikel 149 van de Grondwet aanvoert, dat niet van toepassing is op de onderzoeksgerechten die inzake voorlopige hechtenis uitspraak doen;

Overwegende dat het tweede middel eveneens faalt naar recht, in zoverre het de schending aanvoert van de artikelen 36 en 37 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis; dat die bepalingen immers, in tegenstelling tot wat eiseres betoogt, de verdachte geen recht van hoger beroep geven tegen de beschikking van de onderzoeksrechter, waarbij de voorwaarden die door de raadkamer reeds waren opgelegd, in de loop van het gerechtelijk onderzoek geheel of gedeeltelijk verlengd worden;

Overwegende, voor het overige, dat de kamer van inbeschuldigingstelling krachtens artikel 235 bis, §§ 1 en 2 van het Wetboek van Strafvordering, op de vordering van het openbaar ministerie of op verzoek van een van de partijen weliswaar de regelmatigheid van de haar voorgelegde procedure dient te onderzoeken in alle gevallen waarin de zaak bij haar aanhangig wordt gemaakt, en met name, in geval van voorlopige hechtenis; dat die regel evenwel alleen van toepassing is wanneer de zaak regelmatig bij dat rechtscollege aanhangig is gemaakt;

Overwegende dat het arrest het hoger beroep van eiseres niet-ontvankelijk verklaart, op grond dat "[eiseres] sinds 7 november 2003, datum van betekening van de beschikking van de onderzoeksrechter, een verzoek had kunnen indienen om de raadkamer in staat te stellen over haar vordering uitspraak te doen; dat, immers, alleen dat rechtscollege gemachtigd is om over die vorderingen uitspraak te doen";

Overwegende dat de appèlrechters, met die redenen, op eiseres' conclusie antwoorden zonder aan die conclusie een uitlegging te geven die niet verenigbaar is met de bewoordingen ervan en hun beslissing regelmatig met redenen omkleden; dat zij aldus tevens hun beslissing over de niet-ontvankelijkheid van het hoger beroep naar recht verantwoorden, met toepassing van artikel 36, §1, vierde lid van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, zodat ze, ten gevolge van de onregelmatige aanhangigmaking van de zaak, geen uitspraak dienden te doen over de vordering tot nietigheid van een onderzoekshandeling, die eiseres subsidiair had ingesteld op grond van artikel 837 van het Gerechtelijk Wetboek;

Dat de middelen, wat dat betreft, niet kunnen worden aangenomen;

En overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is geweest;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

3 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Lahousse, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Close – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. D. Gaspard, Charleroi.

Nr. 619

1° KAMER - 4 december 2003

1° KOOP - CONCESSIE VAN ALLEENVERKOOP VOOR ONBEPAALE TIJD - EENZIJDIGE BEËINDIGING - VERPLICHTING OM EEN REDELIJKE OPZEGGINGSTERMIJN TE GEVEN - ONTSTENTENIS VAN REDELIJKE OPZEGGINGSTERMIJN - GEVOLG.

2° KOOP - CONCESSIE VAN ALLEENVERKOOP VOOR ONBEPAALE TIJD - EENZIJDIGE BEËINDIGING - OPZEGGINGSVERGOEDING - VERBINTENIS - AARD.

3° KOOP - CONCESSIE VAN ALLEENVERKOOP VOOR ONBEPAALE TIJD - EENZIJDIGE BEËINDIGING - ONTOEREIKENDE OPZEGGINGSTERMIJN - TUSSENKOMST VAN DE RECHTER - COMPENSERENDE VERGOEDING - GRENZEN.

1° Behalve bij grove tekortkoming van een van de partijen aan haar verplichtingen, moet in geval van beëindiging door de ene partij van een voor onbepaalde tijd verleende en aan de wet van 27 juli 1961, betreffende de eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde

tijd verleende concessies van alleenverkoop, onderworpen verkoopconcessie, deze een redelijke opzeggingstermijn geven dan wel een vergoeding betalen die het verlies vergoedt dat de andere partij bij ontstentenis van een redelijke opzeggingstermijn zou lijden¹. (Art. 2 Alleenverkoopwet)

2° In geval van beëindiging door de ene partij van een voor onbepaalde tijd verleende en aan de wet van 27 juli 1961, betreffende de eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop, onderworpen verkoopconcessie is de verplichting tot betaling van een opzeggingsvergoeding aan de andere partij geen autonome contractuele verbintenis, maar een verbintenis die in de plaats treedt van de niet nagekomen contractuele verbintenis een redelijke opzeggingstermijn te geven^{2 3}. (Art. 2 Alleenverkoopwet)

3° Wanneer in geval van beëindiging met een ontoereikende opzeggingstermijn door de ene partij van een voor onbepaalde tijd verleende en aan de wet van 27 juli 1961, betreffende de eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop, onderworpen verkoopconcessie, kan de rechter, in geval van betwisting, die partij enkel veroordelen tot betaling aan de andere partij van een vergoeding ter compensatie van die ontoereikende opzeggingstermijn waarbij geen rekening moet worden gehouden met de tijdens de door de rechter bepaalde ontbrekende opzeggingstermijn door de opgezegde partij werkelijk gedragen kosten^{4 5 6 7 8}. (Art. 2 Alleenverkoopwet)

(RENAULT BELGIE LUXEMBURG N.V. T. M.)

ARREST

(A.R. C.01.0439.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 30 april 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Ghislain Londers heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

III. Middel

Eiseres voert in haar verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- artikel 2 van de wet van 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop.

Aangevochten beslissing

Na te hebben vastgesteld dat verweerder, sinds 1 januari 1977, concessiehouder was van eiseres, voor de verkoop van voertuigen van het merk Renault, in de zone van Ingelmunster, Oostrozebeke, Lendelede, Izegem en Ledegem, en dat, op 16 december 1988, ei-

1 Cass., 28 juni 1979, A.C. 1978-1979, 1303.

2 *Ibid.*

3 Cass., 6 nov. 1987, A.R. 5397, nr. 149.

4 *Ibid.*

5 Cass., 24 april 1998, A.R. C.97.0132.F, nr. 212.

6 Zie Cass., 15 mei 1975, A.C. 1975, 996.

7 Zie Cass., 11 mei 1989, A.R. 8442, nr. 518.

8 Zoals verbeterd bij arrest van 19 februari 2004, A.R. C.04.0018.N.

seres de overeenkomst die haar met verweerder verbond heeft opgezegd, met inachtneming van een opzeggingstermijn van 12 maanden, aanvang nemende op 1 januari 1989, en te hebben beslist, door gedeeltelijke bevestiging van het op 26 mei 1999 gewezen vonnis van de 21ste kamer van de Rechtbank van Koophandel te Brussel, dat de opzeggingstermijn die eiseres in acht had moeten nemen, 24 maanden en niet 12 maanden had moeten bedragen, veroordeelt het bestreden arrest eiseres tot betaling aan verweerder van, onder meer, het bedrag van 10.716.434 BEF, ten titel van opzegvergoeding, dewelke een bedrag inhoudt dat bestemd is om de niet herleidbare kosten te vergoeden die de concessiehouder op zich zou hebben moeten nemen tijdens de bijkomende opzeggingperiode van 12 maanden die hem wordt toegekend.

Het door het hof van beroep in acht genomen bedrag der niet herleidbare kosten, op basis van het verslag van de door de eerste rechter aangestelde deskundige werd bepaald door te verwijzen naar het bedrag van die kosten zoals die door verweerder werden gedragen voor de jaren 1987, 1988, 1989, te weten, respectievelijk, 9.621.589 BEF, 9.989.825 BEF en 10.415.616 BEF, dit is gedurende de drie jaren die aan de beëindiging van de overeenkomst voorafgingen.

In haar conclusie had eiseres gesteld dat de niet herleidbare kosten, die verweerder tijdens die drie jaren op zich had genomen, echter niet effectief gedragen werden, ten minste niet in hun geheel, voor de bijkomende opzeggingperiode die door het hof van beroep aan verweerder werd toegekend, terwijl die kosten slechts nog in aanmerking mochten worden genomen, voor de berekening van de vergoeding waarop verweerder recht had, voor zover laatstgenoemde die kosten werkelijk had gedragen.

Bijgevolg was elke verwijzing naar de kosten die verweerder op zich had genomen tijdens de drie jaren die aan de opzegging voorafgingen, niet relevant.

Om dit verweermiddel te weerleggen, beslist het bestreden arrest:

"Volgens (eiseres) zouden alléén de kosten die (verweerder) na de beëindiging van de concessie nog effectief zou moeten betalen, in aanmerking komen, terwijl de niet herleidbare algemene kosten de onkosten zijn die (verweerder) verder zou hebben betaald gedurende de bijkomende opzeggingstermijn van 12 maanden die (eiseres) haar had moeten geven en die vervangen wordt door een opzegvergoeding".

Grievens

In geval van beëindiging door de concessiegever van een aan de wet van 27 juli 1961 onderworpen verkoopconcessie, wordt de concessiegever ertoe gehouden om een redelijke opzeggingstermijn te geven of, bij gebrek daaraan, om aan de concessiehouder een door partijen of door de rechter te bepalen billijke vergoeding te betalen.

Wanneer er geen opzeggingstermijn wordt toegekend of, zoals in onderhavig geval, wanneer er wordt geoordeeld dat de opzeggingstermijn ontoereikend is, dient de door de concessiegever te betalen vergoeding de schade te vergoeden die door verweerder wordt opgelopen, ten gevolge van de beëindiging van de overeenkomst, wegens het gebrek aan opzeggingstermijn of wegens een ontoereikende opzeggingstermijn.

Die schade houdt ongetwijfeld de kosten in die de concessiehouder werkelijk heeft gedragen tijdens de opzeggingstermijn of tijdens de door de rechter toegekende bijkomende opzeggingstermijn.

De vergoeding mag echter geen onbestaande schade vergoeden en mag dus geen kosten inhouden die de concessiehouder wellicht op zich heeft moeten nemen tijdens de jaren die aan de beëindiging voorafgingen maar die hij, als gevolg van deze beëindiging of voor om het even welke andere reden, heeft kunnen vermijden en niet werkelijk heeft moeten dragen na de beëindiging of, indien hem door de concessiegever een ontoereikende opzeggingstermijn werd toegekend, na het einde van deze opzeggingstermijn.

De door artikel 2 van de wet van 27 juli 1961 bedoelde vergoeding is geenszins een forfaitaire vergoeding maar moet integendeel berekend worden op basis van de schade die werkelijk werd geleden door de concessiehouder van wie de overeenkomst wordt beëindigd zonder opzeggingstermijn of met mededeling van een ontoereikende opzeggingstermijn.

Hieruit volgt dat het bestreden arrest, door het verweermiddel van eiseres te verwerpen, die stelde dat bepaalde kosten, die door verweerder tijdens de voorafgaande jaren werden gedragen en door de deskundige in acht werden genomen in zijn verslag op basis waarvan de aan verweerder toegekende vergoeding wordt berekend, niet werkelijk door verweerder werden gedragen, na het einde van de opzeggingstermijn die hem door eiseres werd meegedeeld, te weten tijdens de bijkomende opzeggingsperiode die hem door het hof van beroep werd toegekend, artikel 2 van de in de aanhef van het middel aangegeven wet van 27 juli 1961 schendt.

IV. Beslissing van het Hof

Overwegende dat, luidens artikel 2 van de wet van 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop, een voor onbepaalde tijd verleende en aan deze wet onderworpen verkoopconcessie, behalve bij grove tekortkoming van een van de partijen aan haar verplichtingen, niet kan worden beëindigd dan met een redelijke opzeggingstermijn of een billijke vergoeding die door de partijen wordt bepaald bij de opzegging van het contract; dat, wanneer partijen het niet eens zijn, de rechter uitspraak doet naar billijkheid, eventueel met inachtneming van de gebruiken;

Overwegende dat, ingeval van beëindiging door de ene partij, te dezen de concessiegever, deze aldus een redelijke opzeggingstermijn moet geven dan wel een vergoeding moet betalen die het verlies vergoedt dat de andere partij, te dezen de concessiehouder, bij ontstentenis van een redelijke opzeggingstermijn, zou lijden;

Dat de verplichting tot betaling van dergelijke opzeggingsvergoeding geen autonome contractuele verbintenis is, maar een verbintenis die in de plaats treedt van de niet nagekomen contractuele verbintenis een redelijke opzeggingstermijn in acht te nemen;

Dat, wanneer de ene partij de concessie beëindigt met een ontoereikende opzeggingstermijn, de rechter, ingeval van betwisting, de andere partij enkel kan veroordelen tot de betaling van een vergoeding ter compensatie van die ontoereikende opzeggingstermijn;

Overwegende dat het middel dat ervan uitgaat dat bij het bepalen van deze vergoeding rekening moet worden gehouden met de tijdens de door de rechter bepaalde ontbrekende opzeggingstermijn door de opgezegde partij werkelijk gedragen kosten, faalt naar recht;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

4 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Boes, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Londers – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Timperman, advocaat-generaal –

Advocaten: mrs. TKint en Geinger.

Nr. 620

1° KAMER - 4 december 2003

1° VERVOER — GOEDERENVERVOER — ALLERLEI - RECHTSVORDERINGEN UIT
OVEREENKOMST - VERJARING - TOEPASSINGSVELD.

2° VERJARING — BURGERLIJKE ZAKEN — ALLERLEI - VERVOER -
GOEDERENVERVOER - AARD VAN DE OVEREENKOMST - WEERSLAG OP DE VERJARING.

3° VERVOER — GOEDERENVERVOER — ALLERLEI - REMBOURSBEDING - AARD -
GEVOLG - VERJARING.

1° en 2° De verjaringstermijn van zes maanden inzake binnenlands vervoer, zoals bepaald in artikel 9, eerste lid van de Wet van 25 augustus 1891 op de vervoersovereenkomst, geldt voor alle rechtsvorderingen die uit de overeenkomst van goederenvervoer voortvloeien, ook al hebben die vorderingen betrekking op verbintenissen die accessoir zijn aan de uitvoering van het vervoer¹. (Art. 9, eerste lid Wet 25 augustus 1891 houdende herziening van de titel van het Handelswetboek betreffende de vrachtovereenkomsten (W.Kh., b. I, t. VIIbis), B.S. 26 augustus 1891)

3° De verbintenis die een vervoerder opneemt, om de goederen aan de geadresseerde af te leveren tegen betaling van de prijs die hij aan de verzender dient over te maken, dient beschouwd te worden als een aan de vervoersovereenkomst accessoire verbintenis zodat de rechtsvorderingen die betrekking hebben op de verzending onder rembours onderworpen zijn aan de verjaringstermijn zoals bepaald in artikel 9 van de wet van 25 augustus 1891 op de vervoersovereenkomst. (Art. 9, eerste lid Wet 25 augustus 1891 houdende herziening van de titel van het Handelswetboek betreffende de vrachtovereenkomsten (W.Kh., b. I, t. VIIbis), B.S. 26 augustus 1891)

(N.M.B.S., naamloze vennootschap van publiek recht T. NEW ESTHETICA C.V.B.A.)

ARREST

(A.R. C.02.0170.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 24 april 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Eric Dirix heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

III. Feiten

De voorziening geeft de feiten als volgt weer:

Eiseres vordert vanwege verweerster de betaling van bedragen voor aan verweerster, in opdracht van een cliënte van eiseres, onder rembours geleverde verzendingen van 5 juni 1992, 21 september 1992 en 24 maart 1993.

¹ Zie Cass., 7 jan. 2000, A.R. C.96.0179.N, nr. 13.

De goederen werden door eiseres geleverd zonder ontvangst van deze bedragen, terwijl eiseres deze betaalde aan de afzender.

Op 5 oktober 1994 werd verweerster door eiseres gedagvaard.

In eerste aanleg werd de vordering gegrond verklaard. De rechtbank oordeelde dat het beding van levering onder rembours een lastgevingsovereenkomst is waarop de 30-jarige verjaringstermijn van toepassing is en dat verweerster het bewijs niet leverde de zendingen contant betaald te hebben.

Het bestreden arrest hervormt dit vonnis: de opdracht tot het innen van het remboursement wordt als een accessorium van de vervoerovereenkomst beschouwd en de vordering wordt vervolgens als verjaard overeenkomstig de vervoerwet afgewezen.

IV. Middel

Eiseres voert in haar verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- de artikelen 1249, 1251, 3°, 1984, 1985 en 2262bis van het Burgerlijk Wetboek;
- de artikelen 1, 9, lid 1 en lid 5 van de wet van 25 augustus 1891 op de vervoerovereenkomst (gewijzigd bij artikel 65 van de wet van 6 augustus 1993) en die titel VIIbis van Boek I van het Wetboek van Koophandel vormt.

Aangevochten beslissingen

Het bestreden arrest verklaart het door verweerster ingestelde hoger beroep gegrond, hervormt het bestreden vonnis en verklaart de oorspronkelijke vordering van eiseres niet ontvankelijk.

Het bestreden arrest beslist dat de vordering van eiseres die betrekking heeft op drie remboursements die niet werden geïnd naar aanleiding van een door eiseres uitgevoerd vervoer, verjaard is op grond van de hiernavolgende redenen:

"(...) dat de opdracht tot het innen van het remboursement slechts kan gekwalificeerd worden als een accessoire verbintenis die voortvloeit uit de vervoersovereenkomst als zodanig; dat een vervoerder, en dus ook (eiseres) immers een opdracht tot vervoer aanvaardt en geen incassobureau is;

dat het weliswaar niet is uitgesloten dat samen met de vervoersopdracht een inningsverplichting ten aanzien van de geadresseerde wordt overeengekomen, maar ook in dat geval deze verplichting niet onafhankelijk van de overeenkomst tot het vervoer wordt overeengekomen;

(...) dat de genoemde vervoerwet geen specifieke verjaringsregeling voorziet in verband met het remboursement en derhalve de bepalingen van artikel 9, §1 en §5, moeten toegepast worden; dat onder de omschrijving 'alle vorderingen' derhalve ook de vordering van de spoorwegvervoerder op de geadresseerde die het rembours niet betaalde, moet begrepen worden";

Grieven

De vervoerovereenkomst in de zin van de artikelen 1 en 9, lid 1 en lid 5 van de wet van 25 augustus 1891 op de vervoerovereenkomst is een overeenkomst waarbij de vervoerder zich ertoe verbindt om tegen betaling personen of goederen te verplaatsen van een punt naar een ander, binnen een bepaalde termijn.

De wezenlijke kenmerken die deze overeenkomst van een andere onderscheiden, zijn drieërlei: de verplaatsing (de wezenlijke hoofdverplichting), het meesterschap over het vervoer (het is de vervoerder die de leiding heeft om de handels- en technische verrichtin-

gen) en het professioneel karakter van de vervoerder.

Wanneer de vervoerder de specifieke verbintenis van het leveren onder rembours opneemt, is hij ertoe gehouden af te leveren tegen ontvangst van een bepaald bedrag dat door de afzender bekend is.

Dergelijke overeenkomst, waarbij de opdrachtgever aan de vervoerder de macht geeft om een vastgesteld bedrag te innen van de bestemming, is een lastgeving in de zin van de artikelen 1984 en 1985 van het Burgerlijk Wetboek.

Het feit dat een dergelijke overeenkomst wordt gesloten naar aanleiding van een vervoerovereenkomst, impliceert niet dat zij een accessorium van de vervoerovereenkomst uitmaakt.

Het rembours strekt er immers toe in het handelsverkeer aan de afzender de betaling van het door de vervoerder te leveren goed te waarborgen. Dergelijke specifieke prestatie is te onderscheiden van de eigenlijke vervoerovereenkomst.

De vervoerder die de remboursbedragen aan zijn opdrachtgever betaalt, is krachtens de artikelen 1249 en 1251, 3° van het Burgerlijk Wetboek gesubrogeerd in het recht van de verzender-verkoper om vanwege de geadresseerde de betaling van de geleverde koopwaar te bekomen.

In zover deze vordering haar grondslag vindt in de onderliggende lastgeving en niet in de vervoerovereenkomst, is zij onderworpen aan de gemeenrechtelijke verjaringstermijn van artikel 2262bis van het Burgerlijk Wetboek.

Het arrest dat aanneemt dat de incasso-opdracht een accessoire verbintenis aan de vervoerovereenkomst is en om die reden onderworpen is aan de verjaringstermijn van de artikelen 9, lid 1 en lid 5 van de algemene vervoerwet van 25 augustus 1891, schendt derhalve alle in het middel aangevoerde wetsbepalingen.

V. Beslissing van het Hof

Overwegende dat, krachtens artikel 9 van de wet van 25 augustus 1891, inzake binnenlands vervoer, alle rechtsvorderingen die ontstaan uit de overeenkomst van goederenvervoer, met uitzondering van te dezen niet toepasselijke gevallen, verjaren door verloop van zes maanden;

Dat die verjaringstermijn geldt voor alle rechtsvorderingen die uit de overeenkomst van goederenvervoer voortvloeien ook al hebben die betrekking op verbintenissen die accessoir zijn aan de uitvoering van het vervoer; dat de verbintenis die de vervoerder opneemt om de goederen aan de geadresseerde af te leveren tegen betaling van de prijs die hij aan de verzender dient over te maken, dient beschouwd te worden als een aan de vervoerovereenkomst accessoire verbintenis; dat de rechtsvorderingen die betrekking hebben op een verzending onder rembours bijgevolg onderworpen zijn aan de verjaringstermijn van artikel 9;

Overwegende dat de appèlrechters vaststellen dat de aflevering van de goederen gebeurde op 9 juni 1992, 22 september 1992 en 25 maart 1993 en dat de dagvaarding van eiseres gericht tegen verweerster ter betaling van de bedragen voor de onder rembours geleverde zendingen, werd uitgebracht op 5 oktober 1994;

Dat zij vervolgens oordelen dat artikel 9, §§1 en 5 van de wet van 25 augustus 1891 van toepassing is op de vordering van eiseres op verweerster, en deze derhalve verjaard is;

Dat zij aldus hun beslissing naar recht verantwoorden;

Dat het middel niet kan worden aangenomen;

OM DIE REDENEN,
HET HOF,
Verwerpt het cassatieberoep;
Veroordeelt eiseres in de kosten.

4 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Boes, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Dirix – *Gelijklopende conclusie* van de h. Timperman, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. De Gryse.

Nr. 621

1° KAMER - 4 december 2003

VOORRECHTEN EN HYPOTHEKEN — BIJZONDER VOORRECHT -
VERHUURDER VAN EEN ONROEREND GOED - WAARDE VAN HETGEEN HET VERHUURDE STOFFEERT -
GOEDEREN TOEBEHOREND AAN DERDEN - GOEDE TROUW - BEOORDELING - TIJDSTIP.

Het voorrecht dat de verhuurder van een onroerend goed kan uitoefenen op de waarde van al hetgeen het verhuurde huis of de hoeve stoffeert omvat ook de goederen die aan derden toebehoren, op voorwaarde van zijn goede trouw die moet beoordeeld worden op het tijdstip waarop de goederen het onroerend goed worden binnengebracht. (Art. 20, 1° Hypotheekwet)

(ALL-CAR RENT N.V. T. ERDA KOMADA C.V. e.a.)

ARREST

(A.R. C.02.0174.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 3 december 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Eric Dirix heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

III. Middel

Eiser voert in zijn verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- artikel 20, enig lid, 1° van de Hypotheekwet van 16 december 1851, zoals gewijzigd door artikel 11 van de wet van 7 maart 1929, vormend titel XVII van boek III van het Burgerlijk Wetboek;

- artikel 2279 van het Burgerlijk Wetboek;

- artikel 149 van de gecoördineerde Grondwet.

Aangevochten beslissing

Na te hebben uiteengezet welke bepalingen en beginselen op onderhavige zaak van toepassing zijn (zie arrest, p. 4, punten 8. en 9.) en te hebben vastgesteld dat in het voorlig-

gend geval de drie door de gefailleerde gehuurde wagens duidelijk gebruikt werden voor bedrijfsdoeleinden (zie arrest, p. 9, punt 10.), oordeelt het hof van beroep op grond van volgende motieven (arrest, p. 5, punten 11. en 12.) dat de verhuurder van de lokalen (eerste verweerster) te dezen te goeder trouw mocht aannemen dat de gehuurde wagens tot de zate van haar voorrecht behoorden op het ogenblik dat ze de bedrijfsruimte werden binnengebracht, zodat het principaal beroep en het incidenteel beroep van tweede verweerder gegrond werden verklaard en het incidenteel beroep van eiseres ongegrond werd verklaard, waarna het bestreden vonnis grotendeels werd hervormd en, opnieuw wijzende, de vordering van eiseres tot teruggave van de voertuigen werd verworpen, voor recht werd gezegd dat de drie voertuigen behoren tot de zate van het voorrecht van eerste verweerster, dit bij toepassing van artikel 20, enig lid, 1° van de Hypotheekwet, voor recht werd gezegd dat het bedrag van 900.000 BEF dat door eiseres werd geconsigneerd in handen van de curator, meer de interesten erop, dient te worden vrijgegeven ten voordele van eerste verweerster, en eiseres werd veroordeeld in de gedingkosten van beide aanleggen:

"Huurder, noch verhuurder van de voertuigen hebben (eerste verweerster) op dat ogenblik ingelicht nopens het bestaan van een huurovereenkomst. Evenmin kan worden gesteld dat uit de aard of de omvang van de activiteit welke de huurder krachtens de overeenkomst mocht ontplooiën volgens de bestemming van de plaatsen (burelen, stockageruimte en atelier) de verhuurder kon of moest weten dat deze bedrijfswagens zouden worden gehuurd.

(...) Verder is niet dienend of de verhuurder voor het eerst op de datum van het faillissement, of eventueel zelfs later, kennis kreeg van de aanwezigheid van de voertuigen, noch dat deze niet in beslag werden genomen ter gelegenheid van het pandbeslag op 3 december 1998. Evenmin is decisief dat op de voertuigen uiterlijke tekenen waren aangebracht die naar het eigendomsrecht van (eiseres) verwezen. Uit geen enkel gegeven kan immers worden afgeleid dat (eerste verweerster, de verhuurder van de lokalen) hiervan (bedoeld wordt: het eigendomsrecht van eiseres) weet had op het ogenblik dat de voertuigen tot de stofferende goederen gingen behoren door hun aanwezigheid in het gebouw. Tenslotte doen de problemen waarmee (eiseres) wordt geconfronteerd met betrekking tot (haar) mogelijkheid om uit te maken of (haar) contractpartner al dan niet ook huurder van een gebouw is, geen afbreuk aan de rechten uit artikel 20.1° Hypotheekwet. Ze behoren integendeel tot het risico van de verhuuractiviteit inzake roerende goederen".

Grievens

Overeenkomstig artikel 20, enig lid, 1° van de Hypotheekwet van 16 december 1851 zijn de huur- en pachtgelden van onroerende goederen tot beloop van het door de wet bepaalde bedrag, bevoorrecht op de vruchten van de oogst van het jaar, en op de waarde van al hetgeen het verhuurde huis of de hoeve stoffeert en, van al hetgeen tot de exploitatie van de hoeve dient.

Mede gelet op artikel 2279 van het Burgerlijk Wetboek kan de verhuurder de goederen die aan derden toebehoren slechts als zijn onderpand beschouwen voor zover hij te goeder trouw is. Deze goede trouw wordt in beginsel beoordeeld op het ogenblik waarop de goederen in het verhuurde pand worden binnengebracht.

Zoals door eiseres uiteengezet in conclusies (zie de conclusies in hoger beroep van eiseres, pp. 5 tot 8, punten 3. en 4.; de aanvullende en samenvattende conclusies in hoger beroep van eiseres, pp. 6 tot 11, punten 3. en 4.), leidt een strakke toepassing van deze door het hof van beroep op correcte wijze uiteengezette beginselen (zie arrest, p. 4, punten 8. en 9.) in de commerciële activiteit tot onhoudbare situaties.

Het ogenblik van het binnenbrengen van de goederen in het verhuurde goed als relevant beoordelingsmoment van de goede trouw van de verhuurder kan alleen worden in acht genomen voor zover de verhuurder inderdaad kennis heeft van het binnenbrengen van deze

goederen.

Door enkel rekening te houden met het ogenblik van het binnenbrengen van de goederen in de gehuurde lokalen zonder acht te slaan op het ogenblik van de kennisname, in hoofde van de verhuurder van de bedrijfslokalen, van deze aanwezigheid van de goederen, komt men tot theoretische bespiegelingen die losstaan van de economische realiteit.

Door te overwegen dat uit geen enkel gegeven kan worden afgeleid dat eerste verweerster, als verhuurster van de lokalen, van het eigendomsrecht van eiseres weet had op het ogenblik dat de voertuigen tot de stofferende goederen gingen behoren door hun aanwezigheid in het gebouw, wordt het bewijs van kwade trouw (de afwezigheid van goede trouw) geëist in hoofde van een persoon op een ogenblik dat deze zelfs niet op de hoogte blijkt te zijn van het binnenbrengen van de goederen in het gehuurde goed.

Het bewijs van de afwezigheid van goede trouw op het ogenblik van het binnenbrengen van het goed in het gehuurde pand is derhalve alleen relevant voor zover de verhuurder (van de bedrijfslokalen) op dat ogenblik ook effectief kennis neemt van deze inbreng.

Is dit, zoals in casu, niet het geval, dan dient de afwezigheid van goede trouw te worden bewezen op het ogenblik van de kennisname, door de verhuurder van de bedrijfslokalen, van het aanwezig zijn van het goed in zijn pand.

Derhalve kon het hof van beroep op grond van bovengenoemde motieven niet oordelen dat de verhuurder van de lokalen (eerste verweerster) te dezen te goeder trouw mocht aannemen dat de gehuurde wagens tot de zate van haar voorrecht behoorden op het ogenblik dat ze de bedrijfsruimte werden binnengebracht (schending van de artikelen 20, enig lid, 1° van de Hypotheekwet en 2279 van het Burgerlijk Wetboek).

Minstens wordt geen afdoende antwoord verschaft op de aanvoeringen van eiseres ter zake (zie de conclusies in hoger beroep van eiseres, pp. 5 tot 8, punten 3. en 4.; de aanvullende en samenvattende conclusies in hoger beroep van eiseres, pp. 6 tot 11, punten 3. en 4.) en is het arrest niet regelmatig met redenen omkleed (schending van artikel 149 van de gecoördineerde Grondwet).

IV. Beslissing van het Hof

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 20, 1° van de Hypotheekwet, de huur- en pachtgelden van onroerende goederen bevoorrecht zijn op de vruchten van de oogst van het jaar, en op de waarde van al hetgeen het verhuurde huis of de hoeve stoffeert;

Overwegende dat de verhuurder zijn voorrecht ook kan uitoefenen op goederen die aan derden toebehoren op voorwaarde van zijn goede trouw; dat die goede trouw moet beoordeeld worden op het tijdstip waarop de goederen in het onroerend goed worden binnengebracht;

Overwegende dat het middel dat ervan uitgaat dat die goede trouw dient beoordeeld te worden op het tijdstip waarop de verhuurder effectief kennis neemt van het binnenbrengen van de goederen in het gehuurde onroerend goed, berust op een verkeerde rechtsopvatting;

Dat het middel in zoverre faalt naar recht;

(...)

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

4 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Boes, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Dirix – *Gelijklopende conclusie* van de h. Timperman, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Geinger.

Nr. 622

1° KAMER - 4 december 2003

1° MANDELIGHEID - VOORAF BESTAANDE MUUR - VOORDEEL VOOR EEN NABUUR - BEZITSAANMATIGING.

2° MANDELIGHEID - VOORAF BESTAANDE MUUR - GEBRUIK VAN ESSENTIËLE FUNCTIES - BEZITSAANMATIGING.

3° AFSLUITING - VOORAF BESTAANDE MUUR - GEBRUIK - OVERNAME.

1° De enkele omstandigheid dat een nabuur voordeel haalt uit een vooraf bestaande muur houdt geen bezitsaanmatiging van die muur in¹. (Art. 661 B.W.)

2° Het enkele feit dat van essentiële functies van een vooraf bestaande muur gebruik wordt gemaakt houdt geen bezitsaanmatiging van die vooraf bestaande muur in. (Art. 661 B.W.)

3° Het voorschrift van artikel 663 van het Burgerlijk Wetboek dat bepaalt dat, in steden en voorsteden, eenieder zijn nabuur kan verplichten om bij te dragen tot het bouwen en herstellen van de afsluiting die dient tot scheiding van hun in die steden en voorsteden gelegen huizen, binnenplaatsen en tuinen, legt niet op dat een op de scheidingslijn vooraf bestaande muur door de nabuur moet worden overgenomen als hij daar geen gebruik van maakt. (Art. 663 B.W.)

(DRP N.V. T. T.)

ARREST

(A.R. C.02.0571.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een vonnis, op 21 juni 2002 in hoger beroep gewezen door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Ernest WaÛters heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

III. Middelen

Eiseres voert in haar verzoekschrift twee middelen aan.

1. Eerste middel

Geschonden wettelijke bepalingen

- artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek;

- voor zoveel als nodig, de artikelen 1349 en 1353 van het Burgerlijk Wetboek.

Aangevochten beslissingen

De twintigste kamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel verklaart in het vonnis van 21 juni 2002 het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond, bevestigt dienvolgens het bestreden vonnis en veroordeelt eiseres tot de kosten van het hoger beroep.

Na te hebben vastgesteld (1) dat overeenkomstig artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek elke eigenaar van een erf dat paalt aan een muur het recht heeft om die muur geheel of gedeeltelijk gemeen te maken, mits hij aan de eigenaar van de muur de helft vergoedt van zijn waarde ofwel de helft van de waarde van het gedeelte dat hij gemeen wil maken, en de helft van de waarde van de grond waarop de muur gebouwd is, (2) dat niemand kan gedwongen worden een mandeligheid te verwerven die hij niet wil, voor zover uiteraard door de nieuwe buurman geen gebruik gemaakt wordt van de voorafbestaande muur, (3) dat het recht van de eigenaar van een muur om zijn nabuur te dwingen tot aankoop van de mandeligheid, daarnaast veronderstelt dat de nabuur een bezitsaanmatiging pleegt of een feitelijkheid die op een bezitsaanmatiging neerkomt en dat deze bezitsaanmatiging of feitelijkheid van die aard is dat daaruit de ondubbelzinnige wil blijkt van de inbezitnemer om de mandeligheid van de scheidsmuur te verwerven, en (4) dat de enkele omstandigheid dat de nabuur voordeel haalt uit het bestaan van een voorafbestaande muur op zich evenwel nog geen bezitsaanmatiging inhoudt, oordeelt de rechtbank van eerste aanleg dat aldus dient te worden nagegaan of de (voorafbestaande) betwiste scheidsmuur na het optrekken van de nieuwbouw afgebroken zou kunnen worden en dat moet worden nagegaan wat er uiteindelijk overblijft: "indien deze overblijvende constructie voldoende is om het nieuwe gebouw op volwaardige wijze af te sluiten en te beschermen, is er geen sprake van inbezitneming, indien de overblijvende constructie daarentegen onvoldoende is als zelfstandige constructie, dan wordt ongetwijfeld gebruik gemaakt van de essentiële functies van de scheidsmuur en is er wel degelijk inbezitneming" (vonnis, pp. 3-4).

Verder besluit de rechtbank dat er in casu meer is dan gewoon "enig voordeel" halen uit de muur in de zin van de cassatiearresten van 22 juni 1990 en 23 oktober 1992 (vonnis, p. 5, bovenaan) op grond van de motieven (zie het vonnis, pp. 4-5) (1) dat uit het deskundig verslag (en uit het inplantingsplan van het tweede gebouw) blijkt dat de eerste bouwer een volwaardige muur van 30 centimeter dikte opgetrokken heeft en dit op de aslijn tussen beide eigendommen, zoals voorgeschreven door de verkavelingsvoorschriften die het huizenblok beheren, (2) dat de tweede bouwer het nieuwe gebouw inderdaad heeft opgetrokken op een eigen fundering, teneinde de belasting niet over te brengen op de voorafbestaande fundering en scheidsmuur waarbij een voeg van twee centimeter voorzien werd, (3) dat het vrijwillig afzien van de mogelijkheid te steunen op de voorafbestaande muur, zoals voorzien in artikel 657 van het Burgerlijk Wetboek, echter op zich nog geen enig criterium is om uit te maken of van de scheidsmuur gebruik gemaakt werd, (4) dat het voorzien van een volledig eigen stabiliteitsstructuur immers behoort tot de regels van de kunst om te vermijden dat de onvermijdelijke zettingen van de nieuwbouw de bestaande constructie zouden gaan belasten met scheurvorming en barsten tot gevolg in de voorafbestaande woning (reden waarom dan ook, zoals gebruikelijk, in deze zaak een voorafgaandelijke plaatsbeschrijving van het bestaande gebouw opgesteld werd), (5) dat de nieuwe muur slechts een dikte heeft van 14 centimeter, terwijl de andere wanden van het gebouw naast de muren met dezelfde bakstenen van 14 centimeter dikte nog 5 centimeter isolatie en een gevelsteen van 9 centimeter hebben, zijnde ongeveer 29 centimeter dikte, (6) dat de nieuwbouw moeilijk is weg te denken (bedoeld wordt allicht: voor te stellen; eigen toevoeging) zonder de voorafbestaande muur, bij gebrek aan voldoende klimatologische bescherming met een muur van slechts 14 centimeter dik, afgezien van de vraag of een muur van slechts 14 centimeter dikte al dan niet in strijd zou zijn met de bouwvergunning, toegekend op grond van de neergelegde plannen, die een (volwaardige) buitenmuur voorzien,

zijnde met inbegrip van de door verweerster reeds opgerichte muur, (7) dat bij eventuele sloop van het gebouw T., de nieuwe muur geenszins zou volstaan als buitenmuur en een isolatieplaat zou moeten bevestigd worden tegen de nieuwe muur waarna ook een gevelsteen gezet zou dienen te worden, (8) dat de constructie van de nabuur nodig blijft om de normale bruikbaarheid van het tweede gebouw te kunnen behouden om reden van scheidend vermogen, thermische isolatie en akoestische isolatie, (9) dat het feit dat er geen verankering voorzien was tussen beide gebouwen en dat er een eigen fundering bestaat, niet afdoet aan het bovenstaande, (10) dat de roofing van het tweede dak werd gebrand bovenop de oorspronkelijke dorpel in hardsteen van het gebouw T., waaraan het feit dat de tweede bouwer ter hoogte van de roofing, aangebracht om de slagregen op eigen hogere zijmuren op te vangen, een goot aangebracht heeft, niets wijzigt, en (11) dat het duidelijk is dat door het optrekken van zo'n dunne muur, de tweede bouwer de impliciete maar duidelijke wil heeft de muur voor gemeen te houden.

Grieven

1.1. Eerste onderdeel

De rechtbank stelt op correcte wijze vast (1) dat overeenkomstig artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek elke eigenaar van een erf dat paalt aan een muur het recht heeft om die muur geheel of gedeeltelijk gemeen te maken, mits hij aan de eigenaar van de muur de helft vergoedt van zijn waarde ofwel de helft van de waarde van het gedeelte dat hij gemeen wil maken, en de helft van de waarde van de grond waarop de muur gebouwd is, (2) dat niemand kan gedwongen worden een mandeligheid te verwerven die hij niet wil, voor zover uiteraard door de nieuwe buurman geen gebruik gemaakt wordt van de voorafbestaande muur, (3) dat het recht van de eigenaar van een muur om zijn nabuur te dwingen tot aankoop van de mandeligheid, daarnaast veronderstelt dat de nabuur een bezitsaanmatiging pleegt of een feitelijkheid die op een bezitsaanmatiging neerkomt en dat deze bezitsaanmatiging of feitelijkheid van die aard is dat daaruit de ondubbelzinnige wil blijkt van de inbezitnemer om de mandeligheid van de scheidsmuur te verwerven, en (4) dat de enkele omstandigheid dat de nabuur voordeel haalt uit het bestaan van een voorafbestaande muur op zich evenwel nog geen bezitsaanmatiging inhoudt.

Door te oordelen dat bijgevolg dient te worden nagegaan of de (voorafbestaande) betwiste scheidsmuur na het optrekken van de nieuwbouw afgebroken zou kunnen worden en dat moet worden nagegaan wat er uiteindelijk overblijft, in welk verband werd vastgesteld dat indien deze overblijvende constructie voldoende is om het nieuwe gebouw op volwaardige wijze af te sluiten en te beschermen, er geen sprake is van inbezitneming, en dat indien de overblijvende constructie daarentegen onvoldoende is als zelfstandige constructie, er ongetwijfeld gebruik wordt gemaakt van de essentiële functies van de scheidsmuur en er wel degelijk inbezitneming is, kent de rechtbank van eerste aanleg aan artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek een draagwijdte toe die deze bepaling niet heeft en schendt zij aldus artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek.

Op grond van wat wordt bepaald in artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek, is het Hof met name van oordeel dat het recht van de eigenaar van een muur om zijn nabuur te dwingen tot aankoop van de mandeligheid, veronderstelt dat de nabuur een bezitsaanmatiging neerkomt en dat deze bezitsaanmatiging of feitelijkheid van die aard is dat daaruit de ondubbelzinnige wil blijkt van de inbezitnemer om de mandeligheid van de scheidsmuur te verwerven, alsook dat de enkele omstandigheid dat de nabuur voordeel haalt uit het bestaan van een voorafbestaande muur op zich nog geen bezitsaanmatiging inhoudt.

Voornoemde beoordeling van de rechtbank van eerste aanleg betreffende wat dient te worden nagegaan en onderzocht, miskent deze algemene beginselen aangezien ter zake geen rekening wordt gehouden met het feit dat de enkele omstandigheid dat de nabuur voordeel haalt uit het bestaan van een voorafbestaande muur op zich nog geen bezitsaan-

matiging inhoudt (schending van het artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek).

1.2. Tweede onderdeel

Uit de in het middel aangehaalde vermeldingen en vaststellingen van het bestreden vonnis kan verder niet worden afgeleid dat aan de voorwaarde is voldaan dat de nabuur, te dezen eiseres, een bezitsaanmatiging of een feitelijkheid die op een bezitsaanmatiging neerkomt, pleegt waaruit de ondubbelzinnige wil blijkt van de inbezitnemer om de mandeligheid van de scheidsmuur te verwerven.

Voor het aanwezig zijn van een (ondubbelzinnige) daad van inbezitneming, neemt het Hof als enig criterium in aanmerking de al dan niet bevestiging of vastmetseling van de ene muur aan de andere.

Ofschoon er sprake is van inbezitneming wanneer de nabuur bouwwerken op of tegen de muur doet steunen, kan geen inbezitneming worden aanvaard wanneer dit niet het geval is.

Het Hof oordeelt namelijk dat de enkele omstandigheid dat de nabuur voordeel haalt uit het bestaan van een voorafbestaande muur, op zich nog geen bezitsaanmatiging inhoudt, en sluit zich aldus niet aan bij de ruime interpretatie, gehuldigd door een deel van de rechtspraak, die het feit dat de nabuur voordeel haalt uit het bestaan van een voorafbestaande muur, bijvoorbeeld doordat hij slechts een dunne wand opricht die door de bestaande scheidsmuur bescherming krijgt tegen wind, regen, warmte, koude en geluid, als een daad van inbezitneming beschouwde.

Mede aangezien in casu door de rechtbank wordt vastgesteld dat vrijwillig werd afgezien van de mogelijkheid te steunen op de voorafbestaande muur, dat er geen verankering voorzien was tussen beide gebouwen en dat het tweede gebouw een eigen fundering heeft (zie het vonnis, p. 4, derde en laatste alinea), kan bijgevolg uit de vermeldingen en vaststellingen van het vonnis niet worden besloten tot het bestaan van de ondubbelzinnige wil van de inbezitnemer om de mandeligheid van de scheidsmuur te verwerven.

Uit de vermeldingen en vaststellingen van het vonnis kan met andere woorden niet worden afgeleid dat aan de voorwaarde is voldaan dat de nabuur een bezitsaanmatiging of een feitelijkheid die op een bezitsaanmatiging neerkomt, pleegt, waaruit de ondubbelzinnige wil blijkt van de inbezitnemer om de mandeligheid van de scheidsmuur te verwerven.

Aldus is de beslissing van de rechtbank van eerste aanleg niet wettelijk verantwoord (schending van artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek).

Minstens miskent het bestreden vonnis het begrip "feitelijk vermoeden", nu uit de in het middel aangehaalde vermeldingen en vaststellingen van dit vonnis niet kan worden afgeleid dat er in casu meer is dan gewoon "enig voordeel" halen uit de muur van de natuur, noch dat de ondubbelzinnige wil blijkt van de inbezitnemer om de mandeligheid van de scheidsmuur te verwerven (schending van de artikelen 1349 en 1353 van het Burgerlijk Wetboek).

2. Tweede middel

Geschonden wettelijke bepalingen

- artikel 663 van het Burgerlijk Wetboek;
- voor zoveel als nodig, artikel 653 van het Burgerlijk Wetboek.

Aangevochten beslissingen

Ter ongegrondverklaring van het hoger beroep van eiseres en ter bevestiging van het bestreden vonnis stelt de twintigste kamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel in het bestreden vonnis van 21 juni 2002 tevens vast (1) dat, wat de beide scheidsmuurtjes betreft (een laag scheidsmuurtje van 40 centimeter hoog en 5 meter lang met

deksteen in blauwe hardsteen) in de achteruitbouwzone en langs de tuinzijde (3 meter + 1,2 meter lang), blijkt dat deze muren volledig op kosten van verweerster gebouwd werden en te paard staan op de aslijn, in welk verband werd gewezen op het feit dat eiseres raadsman aangaande het voorste scheidingsmuurtje, in strijd met hetgeen later in de appelconclusie (p. 6, onderaan) vermeld werd, stelde dat dient te worden nagegaan of dit te paard is gebouwd door verweerster op de scheidingslijn en dat alleen in het laatste geval er sprake kan zijn van inbezitname van deze "gemene muur" door eiseres, en (2) dat hetzelfde geldt voor de oorspronkelijk geplaatste scheidingsmuur aan de achterkant, die bovendien duidelijk dienst doet als borstwering (veiligheid voor de terrasgebruikers van het nieuw gebouw) en als scherm in functie van de wetgeving welke rechte uitzichten op andermans erf op zo'n dichte afstand verbiedt, waarbij nog werd opgemerkt dat bij het afbreken van het gebouw T., vanuit het terras een recht uitzicht zou bestaan op het erf T. en dat de eigenaar van het erf T. de oprichting van een scheidswand zou kunnen vorderen (zie het vonnis, p. 5, vierde en vijfde alinea).

Grievens

Betreffende de scheidingsmuurtjes in de achteruitbouwzone en langs de tuinzijde, zijn de artikelen 653 en 663 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

Indien dergelijke muren volledig op kosten van de eerste bouwer gebouwd werden en te paard staan op de aslijn, zoals in onderhavige zaak werd vastgesteld, geldt in principe dat niemand verplicht kan worden om tussen te komen in de kosten van een reeds opgerichte gemene muur, tenzij hij van de muur gebruik zou maken, zoals door eiseres voorgehouden (appelconclusie, p. 6, punt 2).

Waar kan worden aangenomen dat dit laatste door de rechtbank met betrekking tot de scheidingsmuur aan de achterkant van de gebouwen (langs de tuinzijde) impliciet wordt vastgesteld door te overwegen dat deze muur duidelijk dienst doet als borstwering en als scherm in functie van de wetgeving welke rechte uitzichten op andermans erf op zo'n dichte afstand verbiedt, wordt betreffende het laag scheidingsmuurtje (van 40 centimeter hoog en 5 meter lang met deksteen in blauwe hardsteen) in de achteruitbouwzone niet vastgesteld dat eiseres van deze muur gebruik maakt.

Bijgevolg is het bestreden vonnis ter zake niet wettelijk verantwoord (schending van de artikelen 663 en, voor zoveel als nodig, 653 van het Burgerlijk Wetboek).

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste middel

Eerste onderdeel

Overwegende dat, krachtens artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek, de eigenaar van een privaatieve scheidingsmuur de prijs voor het gemeen maken van die muur van zijn nabuur kan vorderen, indien en voor zover deze van de muur op zodanige wijze gebruik maakt dat hij zich het medebezit daarvan aanmatigt, aldus inbreuk pleegt op het uitsluitende eigendomsrecht van zijn nabuur en daarmee redelijkerwijze niet kan voortgaan zonder de impliciete wil de muur voor gemeen te houden;

Dat de enkele omstandigheid dat de nabuur voordeel haalt uit de vooraf bestaande muur, geen dergelijke bezitsaanmatiging inhoudt;

Overwegende dat het bestreden vonnis oordeelt dat om uit te maken of eiseres verplicht is de vooraf bestaande muur van verweerster over te nemen, moet worden nagegaan of na het afbreken van de vooraf bestaande muur van verweerster, de overblijvende constructie van eiseres voldoende is om het nieuwe gebouw van

eiseres op een volwaardige wijze af te sluiten en te beschermen en dat, in het geval die onvoldoende blijkt, eiseres gebruik maakt van de essentiële functies van de scheidsmuur van verweerster, zij die muur in bezit neemt en tot overname ervan verplicht is;

Dat het enkele feit dat van de essentiële functies van de vooraf bestaande muur gebruik wordt gemaakt, geen bezitsaanmatiging van de vooraf bestaande muur van verweerster inhoudt;

Overwegende dat het bestreden vonnis dat aldus eiseres verplicht tot overname van de muur van verweerster enkel op grond van een voordeel dat eiseres daaruit haalt, artikel 661 van het Burgerlijk Wetboek schendt;

Dat het onderdeel gegrond is;

2. Tweede middel

Overwegende dat artikel 663 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat, in de steden en voorsteden, eenieder zijn nabuur kan verplichten om bij te dragen tot het bouwen en herstellen van de afsluiting die dient tot scheiding van hun in die steden en voorsteden gelegen huizen, binnenplaatsen en tuinen;

Dat die bepaling niet oplegt dat een op de scheidingslijn vooraf bestaande muur door de nabuur moet worden overgenomen als hij daar geen gebruik van maakt;

Overwegende dat het bestreden vonnis eiseres verplicht tot overname van het scheidingsmuurtje van 40 cm hoog en 5 meter lang in de achteruitbouwzone op de enkele grond dat het werd gebouwd schrijlings op de aslijn en volledig op kosten van verweerster;

Dat het bestreden vonnis aldus artikel 663 van het Burgerlijk Wetboek schendt;

Dat het middel gegrond is;

3. Overige grieven

Overwegende dat de overige grieven niet tot ruimere cassatie kunnen leiden;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Vernietigt het bestreden vonnis, behalve in zoverre het eiseres veroordeelt tot overname van het scheidingsmuurtje langs de tuinzijde;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde vonnis;

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar de Rechtbank van Eerste Aanleg te Leuven, zitting houdende in hoger beroep.

4 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Boes, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. WaÛters – *Gelijklopende conclusie* van de h. Timperman, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Geinger en Gérard.

Nr. 623

1° KAMER - 5 december 2003

**INKOMSTENBELASTINGEN — INTERNATIONALE VERDRAGEN - VERDRAG
TUSSEN BELGIË EN FRANKRIJK - DUBBELE BELASTINGEN - INKOMSTEN - BELGISCHE BELASTINGEN -
OVEREENGEKOMEN VRIJSTELLING - FRANKRIJK - HEFFINGSBEVOEGDHEID - DRAAGWIJDTE.**

Wanneer de Franse Staat, aan wie de exclusieve heffingsbevoegdheid is toegekend, die bevoegdheid niet aanwendt voor het geheel of een gedeelte van een in het dubbelbelastingverdrag bedoelde inkomen, verkrijgt de Belgische Staat daarom niet de bevoegdheid dat inkomen te belasten, tenzij de overeenkomst het hem toestaat¹. (Art. 19, a.2 Overeenkomst 10 maart 1964 tussen België en Frankrijk tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen, goedgekeurd bij W. 14 april 1965)

(BELGISCHE STAAT - Minister van Financiën T. P. e.a.)

ARREST (vertaling)

(A.R. F.02.0042.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 15 februari 2002 door het Hof van Beroep te Brussel gewezen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal Jean-François Leclercq heeft geconcludeerd.

III. Middel

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Overwegende dat het arrest vaststelt dat de verweerders in 1993 België verlaten hebben en zich definitief in Frankrijk hebben gevestigd en dat verweerder in 1994 een kapitaal van een extrawettelijk pensioen heeft ontvangen ter uitvoering van een verzekeringsovereenkomst "bedrijfsleider" die aangegaan was door de vennootschap waarvan hij de zaakvoerder was;

Overwegende dat, ingevolge artikel 19.A.2, van de overeenkomst van 10 maart 1964 tussen België en Frankrijk tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen, andere inkomsten dan die bedoeld in paragraaf 1 van dat artikel van de Belgische belasting zijn vrijgesteld wanneer de belastingheffing ervan uitsluitend aan Frankrijk wordt toegekend;

Overwegende dat het middel aanneemt dat het litigieuze inkomen, ingevolge artikel 18 van die overeenkomst, slechts in Frankrijk belastbaar was;

¹ Zie Cass., 26 april 2001, A.R. F.99.0151.N, nr. 234; vgl. art. 19, a.3, Verdrag 10 maart 1964 tussen België en Frankrijk.

Overwegende dat, wanneer de Verdragsluitende Staat, aan wie de exclusieve heffingsbevoegdheid is toegekend, die bevoegdheid niet aanwendt voor het geheel of een gedeelte van een in het dubbelbelastingverdrag bedoelde inkomen, de andere Staat daarom niet de bevoegdheid verkrijgt dat inkomen te belasten, tenzij de overeenkomst het hem toestaat;

Dat het middel, dat aanvoert dat België een belasting kon heffen op een in voornoemde overeenkomst bedoeld inkomen zodra het niet daadwerkelijk in Frankrijk was belast en in die Staat niet het voorwerp uitmaakte van een uitdrukkelijke wettelijke vrijstelling, faalt naar recht;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

5 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Storck, waarnemend voorzitter – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Leclercq, eerste advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. J.-P. Mahaux, Brussel.

Nr. 624

1° KAMER - 5 december 2003

1° CASSATIEBEROEP — BURGERLIJKE ZAKEN — PERSONEN DOOR OF TEGEN WIE CASSATIEBEROEP KAN OF MOET WORDEN INGESTELD — EISERS EN VERWEEDERS - OVERLIJDEN VAN EISER NA DE BESLISSING OVER DE ZAAK ZELF - CASSATIEBEROEP VAN DE ERFGENAMEN VAN DE VRUCHTGEBRUIKER - GELDIGHEID.

2° CASSATIEBEROEP — BURGERLIJKE ZAKEN — PERSONEN DOOR OF TEGEN WIE CASSATIEBEROEP KAN OF MOET WORDEN INGESTELD — EISERS EN VERWEEDERS - BEZITSVORDERING OM DE BEZITSTOORNIS VAN HET VRUCHTGEBRUIK TE STAKEN - VORDERING TOT BETALING VAN DE ZONDER DIE STOORNIS VERSCHULDIGDE OPBRENGST - GROND VAN NIET-ONTVANKELIJKHEID - OVERLIJDEN VAN DE VRUCHTGEBRUIKER - OVERLIJDEN NA DE BESLISSING OVER DE ZAAK ZELF - CASSATIEBEROEP VAN DE ERFGENAMEN VAN DE VRUCHTGEBRUIKER - GELDIGHEID.

3° CASSATIEBEROEP — BURGERLIJKE ZAKEN — VORMEN — TE VOEGEN STUKKEN (BIJ CASSATIEBEROEP OF MEMORIE) - EISER - OVERLIJDEN NA DE BESLISSING OVER DE ZAAK ZELF - CASSATIEBEROEP VAN DE ERFGENAMEN - NEERLEGGING VAN DE OVERLIJDENSAKTE VÓÓR DE TERECHTZITTING - GELDIGHEID.

1° *De rechtspleging die door of tegen een partij wordt ingesteld, wordt na haar overlijden, in de regel, voortgezet door haar erfgenamen die trouwens in haar rechten en verplichtingen treden. (Artt. 17 en 18 Ger.W.)*

2° *Wanneer een bezitsvordering tot staking van de bezitstoornis van het vruchtgebruik en tot betaling van de zonder die stoornis verschuldigde opbrengst ingesteld is door de vruchtgebruiker van een goed en die vruchtgebruiker na de beslissing van de feitenrechter is overleden, kunnen de erfgenamen na het overlijden van de vruchtgebruiker cassatieberoep instellen tegen het vonnis dat diens klacht heeft*

*afgewezen*¹. (Art. 617 B.W.; Artt. 17 en 18 Ger.W.)

3° De stukken die overgelegd worden om de ontvankelijkheid van het cassatieberoep te staven, kunnen worden overgelegd tot de dag van de terechtzitting; die regel geldt wanneer ter griffie van het Hof het uittreksel uit de overlijdensakte wordt neergelegd ten bewijze dat de eisers de hoedanigheid van erfgenaam bezitten. (Artt. 1073 en 1074 Ger.W.)

(B. e.a. T. V. e.a.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. C.00.0419.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het vonnis dat op 15 april 1999 door de Rechtbank van Eerste aanleg te Brussel in hoger beroep is geweest.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Xavier de Riemaecker heeft geconcludeerd.

III. Middelen

...

IV. Beslissing van het Hof

Over de door de verweerders tegen het cassatieberoep opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid: de eisers ontberen hoedanigheid en belang:

Overwegende dat het bestreden vonnis uitspraak doet over de bezitsvordering van Marthe Chabot die op 11 juni 1999 is overleden, welke vordering ertoe strekte de stoomnis te doen ophouden die haar bezit bedreigde van het vruchtgebruik van een gedeelte van twee onroerende goederen die aan Jeanne Minnoye en aan de tweede verweerster toebehoorden, en bijgevolg tot betaling van het aandeel in de opbrengst van die gebouwen waarop zij zonder die stoomnis aanspraak had kunnen maken;

Overwegende dat het vruchtgebruik, dat ingevolge artikel 617 van het Burgerlijk Wetboek door de dood van de vruchtgebruiker eindigt, ongetwijfeld door de begunstigde niet kan worden overgedragen, zoals de verweerders betogen;

Overwegende evenwel dat de rechtspleging die door of tegen een partij wordt ingesteld, in de regel na haar overlijden wordt voortgezet door haar erfgenamen die trouwens in haar rechten en verplichtingen treden;

Overwegende dat de eisers als universele legatarissen van Marthe Chabot na haar overlijden cassatieberoep konden instellen tegen het vonnis dat haar bezitsvordering heeft afgewezen;

Over de door de twee eerste verweerders tegen het cassatieberoep opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid: de eisers hebben tot staving van hun rechtsmiddel, binnen de bij artikel 1073 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde termijn, die eventueel overeenkomstig artikel 1074 van dat wetboek is verlengd, geen en-

¹ Zie Cass., 31 mei 1978, A.C. 1978, 1163.

kele akte overgelegd waaruit het overlijden van Jeanne Minnoye, over wiens zaak het bestreden vonnis uitspraak doet, en hun hoedanigheid waarop zij in het verzoekschrift aanspraak maken, blijkt;

Overwegende dat ingevolge artikel 1100 van het Gerechtelijk Wetboek de stukken die zijn overgelegd ten bewijze dat het cassatieberoep toegelaten is, tot op de dag van de terechtzitting mogen worden overgelegd;

Overwegende dat de eisers op 11 april 2001 ter griffie van het Hof een uittreksel uit de akte van de burgerlijke stand hebben neergelegd waarin het overlijden van Jeanne Minnoye op 26 januari 2000 wordt vastgesteld;

Dat het geschil dat de twee verweerders opwerpen, die niet betwisten dat zij de erfgenamen zijn van Jeanne Minnoye maar enkel betogen dat de eisers dat niet aantonen, het uitstellen van het onderzoek van het cassatieberoep niet verantwoordt aangezien dat overlijden aldus voor het Hof wettig is aangetoond;

...

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt de eisers in de kosten.

5 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Storck – *Gelijklopende conclusie* van de h. De Riemaecker, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Draps en Gérard.

Nr. 625

1° KAMER - 5 december 2003

1° CASSATIEMIDDELEN — BURGERLIJKE ZAKEN — NIEUW MIDDEL - MIDDEL DAT EEN WRAKINGSGROND AANVOERT - ONPARTIJDIGHEID VAN DE RECHTER DIE DE BESLISSING HEEFT GEWEZEN - MIDDEL - NIET-ONTVANKELIJKHEID.

2° WRAKING - CASSATIEMIDDEL - BURGERLIJKE ZAKEN - NIEUW MIDDEL - MIDDEL DAT EEN WRAKINGSGROND AANVOERT - ONPARTIJDIGHEID VAN DE RECHTER DIE DE BESLISSING HEEFT GEWEZEN - MIDDEL - NIET-ONTVANKELIJKHEID.

3° CASSATIEMIDDELEN — BURGERLIJKE ZAKEN — NIEUW MIDDEL - MIDDEL DAT DE ONPARTIJDIGHEID VAN EEN GERECHT BETWIST - AANGEVOERDE SCHENDING VAN EEN ESSENTIËLE REGEL INZAKE RECHTSBEDELING - MIDDEL - ONTVANKELIJKHEID.

4° WRAKING - CASSATIEMIDDEL - BURGERLIJKE ZAKEN - NIEUW MIDDEL - MIDDEL DAT DE ONPARTIJDIGHEID VAN EEN GERECHT BETWIST - AANGEVOERDE SCHENDING VAN EEN ESSENTIËLE REGEL INZAKE RECHTSBEDELING - MIDDEL - ONTVANKELIJKHEID.

1° en 2° *Het middel dat het gebrek aan onpartijdigheid van de rechter die de bestreden beslissing heeft gewezen, afleidt uit de aangevoerde persoonlijke situatie van die rechter jegens de partijen of jegens een van hen, kan niet voor het eerst voor het Hof van*

*Cassatie worden aangevoerd*¹.

3° en 4° *Het middel dat de onpartijdigheid van een gerecht betwist wegens de samenstelling ervan kan voor het eerst in cassatie worden aangevoerd wanneer het steunt op een regel die, doordat hij de objectieve vereisten van de gerechtelijke organisatie betreft, essentieel is voor de rechtsbedeling*².

(JANSON BAUGNIET ET ASSOCIÉS C.V. e.a. T. BNP PARIBAS, vennootschap naar Frans recht)

ARREST (vertaling)

(A.R. C.01.0046.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 5 april 2000 door het Hof van Beroep te Brussel gewezen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Xavier De Riemaecker heeft geconcludeerd.

III. Middelen

(...)

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste middel

Over de door verweerster opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid van het middel: het middel mag niet voor het eerst voor het Hof worden aangevoerd:

Overwegende dat het middel dat opkomt tegen de onpartijdigheid van een gerecht wegens de samenstelling ervan, zonder twijfel voor het eerst in cassatie kan worden aangevoerd wanneer het steunt op een regel die van essentieel belang is voor de rechtsbedeling, doordat hij beantwoordt aan de objectieve vereisten van de gerechtelijke organisatie;

Dat zulks daarentegen niet het geval is voor het middel dat het daarin aangevoerde gebrek aan onpartijdigheid afleidt uit de persoonlijke situatie, jegens de partijen of jegens een van hen, van een rechter die de bestreden beslissing heeft gewezen;

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan niet blijkt dat voor het hof van beroep de omstandigheid is aangevoerd waarop het middel zich beroept om de persoonlijke onpartijdigheid van kamervoorzitter D. te betwisten;

Dat de grond van niet-ontvankelijkheid aangenomen moet worden;

(...)

OM DIE REDENEN,

HET HOF

¹ Zie Cass., 13 okt. 1975, A.C. 1976, 191 en noot J.V.; 29 april 1991, A.R. 8957, nr. 450.

² Zie Cass., 13 okt. 1975, A.C. 1976, 191 en noot J.V.; 19 dec. 2002, A.R. C.02.0285.F, nr. 685 en 10 april 2003, A.R. C.02.0220.F, nr. 243.

Verwerpt het cassatieberoep;
 Veroordeelt de eiseressen in de kosten.

5 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Ver-
 slaggever*: de h. Storck – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. De Riemaecker, advocaat-ge-
 neraal – *Advocaten*: mrs. Draps en De Bruyn.

Nr. 626

1° KAMER - 5 december 2003

**VERZEKERING — W.A.M.-VERZEKERING - SCHADE VEROORZAAKT DOOR EEN
 MOTORRIJTUIG DAT ALS WERKTUIG WORDT GEBRUIKT - DEELNAME AAN HET VERKEER - BEGRIP.**

De W.A.M.-verzekering dekt niet de schade die veroorzaakt is door een motorrijtuig dat, op het ogenblik dat het ongeval zich voordeed, slechts manoeuvres uitvoerde die te maken hadden met het gebruik ervan als "werktuig" en die niet veroorzaakt is op een wijze die karakteristiek is voor schadeveroorzaking door motorrijtuigen in het verkeer. Zulks is het geval voor een vrachtwagen die gebruikt wordt voor het herstel van het wegdek en, die op het ogenblik van het ongeval, asfalt uitgiet in een afwerkmaschine; het ongeval werd veroorzaakt door een elektrische boogontlading doordat de laadbak te dicht bij een hoogspanningslijn was genaderd'. (Artt. 2, §1 en 29bis, §1 W.A.M.-wet 1989)

(R. et crts T. S.A. C.G.U.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. C.02.0261.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het vonnis, op 24 oktober 2001 in hoger be-
 roep gewezen door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Neufchâteau.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Sylviane Velu heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Xavier De Riemaecker heeft geconcludeerd.

III. Middel

(...)

IV. Beslissing van het Hof

1. Grond van niet-ontvankelijkheid van het middel

Over de door verweerster opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid: het
 middel vertoont geen belang:

Overwegende dat het onderzoek van de grond van niet-ontvankelijkheid ver-
 bonden is met het onderzoek van het middel;

Dat de grond van niet-ontvankelijkheid niet aangenomen kan worden;

¹ Zie Ben. GH., 23 okt. 1984, zaak A 83/2, Jur. 1984, 30; Cass., 12 juni 1989, A.R. 6466, nr. 586 en A.R. 6578, nr. 587.

2. Over het middel

Overwegende dat het begrip schade geleden door het slachtoffer van een verkeersongeval, in de zin van artikel 29bis, §1 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, in de versie ervan die van toepassing is op het geschil, beoordeeld moet worden in het licht van de artikelen 2, §1 en 3, §1 van die wet;

Dat de draagwijdte van laatstgenoemde bepalingen bepaald moet worden overeenkomstig de uitlegging door het Benelux-Gerechtshof gegeven van de artikelen 2, §1 en 3, met een soortgelijke inhoud, van de Gemeenschappelijke Bepalingen behorende bij de Benelux-overeenkomst van 24 mei 1966 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen;

Overwegende dat het Benelux-Gerechtshof in zijn arrest van 23 oktober 1984 in de zaak A 83/2 voor recht heeft gezegd dat de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt bij het manoeuvreren van een motorrijtuig zonder dat er sprake is van deelneming door dat motorrijtuig aan het verkeer, niet een aansprakelijkheid is, welke krachtens artikel 3, §1 van de Gemeenschappelijke Bepalingen behorende bij de Benelux-overeenkomst van 24 mei 1966 moet zijn gedekt; dat de omstandigheid dat schade is veroorzaakt door een motorrijtuig dat niet of niet alleen is ingericht voor het verplaatsen van personen of goederen over wegen of terreinen, maar uitsluitend of mede om te dienen als werktuig voor andere verichtingen dan het bewerkstelligen van zodanig vervoer, en dat die schade is veroorzaakt terwijl het motorrijtuig aldus als werktuig werd gebruikt, er niet aan in de weg staat dat het motorrijtuig op dat moment deelnam aan het verkeer; dat met name, wanneer het motorrijtuig bij het zich verplaatsen op de openbare weg of op terreinen als bedoeld in artikel 2, §1 van de voornoemde Gemeenschappelijke Bepalingen schade veroorzaakt op een wijze die karakteristiek is voor schadeveroorzaking door motorrijtuigen in het verkeer, het feit dat het motorrijtuig tegelijkertijd als werktuig in de hierboven bedoelde zin werd gebezigd, er niet aan in de weg zou staan dat de schade zou moeten worden aangemerkt als in het verkeer veroorzaakt; er evenwel niet kan beslist worden dat zulks het geval is als het zich verplaatsen van het motorrijtuig redelijkerwijs slechts gezien kan worden als een onderdeel van de manoeuvres waarbij het motorrijtuig als "werktuig" wordt gebezigd en als de schade niet is veroorzaakt op een wijze die, voor het overige, karakteristiek is voor schadeveroorzaking door een motorrijtuig in het verkeer;

Overwegende dat het bestreden vonnis vaststelt dat wijlen A.A., echtgenoot van eerste eiseres en vader van de eerste en tweede eiser, werkte als "arbeider-afwerker" voor een vennootschap die het wegdek van een rijbaan moest herstellen, en dat hij, terwijl de laadbak van de door verweerster verzekerde vrachtwagen omhoog stond en aan het dalen was, geëlectrocuteerd werd toen hij de reling vastgreep van de aan die vrachtwagen gekoppelde "afwerkmachine" die asfalt over het wegdek aan het verspreiden was, en dat het ongeval veroorzaakt is door een elektrische boogontlading doordat de laadbak een hoogspanningslijn te dicht was genaderd;

Dat het bestreden vonnis vermeldt dat "onder verkeersongeval, wanneer het

om autoverkeer gaat, begrepen moet worden ieder ongeval ontstaan door het feit dat de betrokken personen en/of de bestuurders van de betrokken voertuigen een van de werkzaamheden uitoefenen of een van de bewegingen uitvoeren die bedoeld zijn in het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer of in enig ander reglement dat ertoe strekt het goede verloop van het algemeen verkeer op de openbare weg en zijn aangelanden te organiseren" en een voorbeeld aanhaalt van letsels van een inzittende van een auto die niet veroorzaakt zijn door een verkeersongeval;

Dat het van oordeel is "dat de litigieuze vrachtwagen, op het ogenblik dat het ongeval zich voordeed, kennelijk bedrijfsmatig werd gebruikt, aangezien hij vastgekoppeld was aan een afwerkmachine die asfalt over de rijbaan verspreidde";

Dat uit de context van die vermelding blijkt dat het bestreden vonnis aldus oordeelt dat de vrachtwagen, op het ogenblik dat het ongeval zich voordeed, slechts manoeuvres uitvoerde waarbij het motorrijtuig als "werktuig" werd gebezigd en dat de schade niet veroorzaakt is op een wijze die karakteristiek is voor schadeveroorzaking door motorrijtuigen in het verkeer;

Dat het bestreden vonnis, met die vermeldingen, zijn beslissing dat de door verweerster verzekerde vrachtwagen niet aan het verkeer deelnam, naar recht verantwoordt;

Dat het middel niet kan worden aangenomen;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt de eisers in de kosten.

5 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Ver slaggever*: mevr. Velu – *Gelijkluidende conclusie* van de h. De Riemaecker, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. De Bruyn en Geinger.

Nr. 627**1° KAMER - 5 december 2003**

DIERENARTS - TUCHT - BUREAU VAN DE ORDE DER DIERENARTSEN - BESLISSING OM EEN ONDERZOEK IN TE STELLEN - BESLISSING OM DE ONDERZOEKSOPDRACHT OVER TE DRAGEN AAN EEN VAN ZIJN LEDEN OF AAN EEN ANDER LID VAN DE RAAD - BERAADSLAGING.

De beraadslaging van het bureau van de Orde van dierenartsen over het instellen van een onderzoek tegen eiser en over de overdracht ervan aan een van de leden van het bureau of aan een ander lid van de raad, kan niet uitsluitend blijken uit het proces-verbaal van het verhoor van eiser waarin een arts wordt aangesteld die tegelijk de hoedanigheid van voorzitter en onderzoeker bezit en uit een brief van de voorzitter van de raad van de Orde aan eisers raadsman waarin wordt vermeld dat "dat het bureau verwezen heeft naar het bepaalde in artikel 13 van de wet van 19 december 1950". (Art. 13 Wet 19 dec. 1950 tot instelling van de Orde der dierenartsen)

(B. e.a. T. ORDE DER DIERENARTSEN)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. D.03.0006.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen de beslissing, op 15 februari 2003 gewezen door de gemengde raad van beroep met het Frans als voertaal van de Orde der Dierenartsen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christine Matray heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Xavier De Riemaecker heeft geconcludeerd.

III. Middelen

(...)

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste middel

1.2. Eerste onderdeel

Overwegende dat artikel 13, eerste lid van de wet van 19 december 1950 tot instelling van de Orde der Dierenartsen bepaalt dat het bureau van de Raad van de Orde ambtshalve, op aangifte of op klacht, de zaken onderzoekt waarvoor het bevoegd is en dat het zijn onderzoeksopdracht kan overdragen aan een van zijn leden of aan een ander lid van de raad;

Overwegende dat de bestreden beslissing van oordeel is dat de beslissing van het bureau om tegen eiser een onderzoek in te stellen en om zijn onderzoeksopdracht over te dragen aan een van de leden van het bureau of aan een ander lid van de raad, enerzijds, bekrachtigd wordt door het proces-verbaal van het verhoor van eiser waarin doctor A. wordt aangesteld die tegelijk de hoedanigheid van voorzitter en die van "dierenarts-onderzoeker" bezit en, anderzijds, uit een brief van die arts in zijn hoedanigheid van voorzitter van de raad van de Orde aan eisers raadsman waarin wordt vermeld dat "het bureau, dat van de zaak op de hoogte is gebracht door het ministerie van Middenstand en van Landbouw, verwezen heeft naar het bepaalde in artikel 13 van de wet van 19 december 1950";

Overwegende dat noch uit die stukken, noch uit enig overig stuk waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat het bureau heeft beraadslaagd over de instelling van een onderzoek tegen eiser en over de overdracht ervan aan zijn voorzitter;

Dat het onderdeel gegrond is;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Vernietigt de bestreden beslissing;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de rand van de vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerder in de kosten;

Verwijst de zaak naar de anders samengestelde gemengde raad van beroep met het Frans als voertaal van de Orde der Dierenartsen.

5 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Verlaggever*: mevr. Matray – *Gedeeltelijk gelijklopende conclusie*¹ van de h. De Riemaecker, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Gérard.

Nr. 628

1° KAMER - 5 december 2003

1° WRAKING – STRAFZAKEN – VERZOEKSCHRIFT – GEEN GRIEVEN – SCHIJN VAN AKTE
TOT WRAKING - ONTVANKELIJKHEID.

2° WRAKING – STRAFZAKEN – KENNELIJK NIET-ONTVANKELIJK VERZOEKSCHRIFT – GEVOLG
- BOETE.

*1° Het verzoekschrift dat ingediend wordt door middel van een akte die slechts in schijn een akte tot wraking is, niet de minste grief tegen de gewraakte magistraat inhoudt en geen andere bedoeling heeft dan het verloop van de door die magistraat voortgezeten procedure stil te leggen, is kennelijk niet-ontvankelijk*¹. (Art. 835 Ger.W.)

*2° Wanneer het verzoekschrift tot wraking kennelijk niet-ontvankelijk is, kan het gewettigd zijn de verzoeker een boete op te leggen*². (Art. 838, derde lid Ger.W.)

(F.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. P.03.1603.F)

I. Verzoek

Bij een akte die op 4 december 2003 ter griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik is neergelegd, vraagt verzoeker de wraking van de heer L.L., voorzitter van het Hof van assisen van de provincie Luik.

Die magistraat heeft op 4 december 2003 de in artikel 836, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven verklaring gesteld waarin zijn met redenen omklede weigering om zich van de zaak te onthouden vervat is ;

II. Rechtspleging voor het Hof

De zaak is bij beschikking van 5 december 2003 van de voorzitter van het Hof verwezen naar de eerste kamer van het Hof.

Voorzitter Ivan Verougstraete heeft verslag uitgebracht.

¹ Het O.M. was van mening dat het eerste middel niet aangenomen kon worden aangezien geen enkele van de aangevoerde wetsbepalingen een welbepaald vormvereiste oplegt voor de beraadslag betreffende het instellen van een onderzoek en het aanduiden van de onderzoeker. Het concludeerde daarentegen tot vernietiging op grond van het tweede middel.

¹ Het O.M. had geconcludeerd dat het verzoekschrift tot wraking kennelijk niet-ontvankelijk was, zulks echter louter op grond dat het ingediend was door een persoon die geen partij was in het geschil waarin hij de betrokken magistraat wilde wraken. (Cass., 16 okt. 2003, A.R. P.03.1324.F, nr. 503)

² Cass., 4 sept. 2002, A.R. P.02.0924.F, nr. 416.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Beslissing van het Hof

Overwegende dat artikel 835 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de vordering tot wraking ingeleid wordt bij een ter griffie neergelegde akte en de middelen moet bevatten van de partij die een magistraat wil wraken;

Dat de akte die ter griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik is neergelegd, naast hetgeen verzoeker aanmerkt als “parenthese” en betrekking heeft op akten van het Hof van Cassatie, beschouwingen bevat over de manier waarop rechtsmiddelen worden aangewend, maar niet de minste grief tegen de gewraakte magistraat inhoudt ; dat verzoeker integendeel in een bijlage bij het verzoekschrift de kwaliteiten van die magistraat prijst;

Dat de akte slechts in schijn een akte tot wraking is en, blijkens de beweringen vervat in de stukken die verzoeker ter griffie heeft neergelegd, geen andere bedoeling heeft dan het verloop van de door voorzitter L. voorgezeten assisenprocedure stil te leggen;

Dat het verzoekschrift kennelijk niet ontvankelijk is;

Overwegende dat het gewettigd zou kunnen zijn eiser een boete op te leggen wegens het indienen van een kennelijk niet ontvankelijk verzoekschrift;

Dat dit punt behandeld zal worden op de terechtzitting van 9 januari 2004;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Wijst de wraking af ;

Stelt de gerechtsdeurwaarder Marleen Van Den Bosch, Muurveld 10, te Asse aan om het arrest ten verzoeke van de griffier binnen achtenveertig uren te betekenen ;

Zegt dat de griffier verzoeker bij gerechtsbrief dient op te roepen opdat deze uiterlijk tegen 2 januari 2004 schriftelijk zijn opmerkingen over het opleggen van een boete kenbaar zou maken.

Veroordeelt verzoeker in de kosten.

5 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Verougstraete, voorzitter – *Gedeeltelijk gelijklopende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal.

Nr. 629

1° KAMER - 5 december 2003

1° WRAKING – STRAFZAKEN – RECHTSPLEGING - VERZOEKSCHRIFT – GEEN NADERE OMSCHRIJVING - ONTVANKELIJKHEID.

2° WRAKING – STRAFZAKEN – KENNELIJK NIET-ONTVANKELIJK VERZOEKSCHRIFT – GEVOLG - BOETE.

1° *Het verzoekschrift dat niet nader omschrijft m.b.t. welke rechtspleging verzoeker wraking*

*aanvoert, is kennelijk niet-ontvankelijk*¹. (Artt. 828 en 835 Ger.W.)

*2° Wanneer het verzoekschrift tot wraking kennelijk niet-ontvankelijk is, kan het gewettigd zijn de verzoeker een boete op te leggen*². (Art. 838, derde lid Ger.W.)

(F.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. P.03.1604.F)

I. Verzoek

Bij een akte die op 5 december 2003 ter griffie van het Hof van Cassatie is neergelegd, vraagt verzoeker de wraking van de “voorzitsters of voorzitters of raadsheren van het Hof van Cassatie die reeds zitting hielden in de terechtzittingen of debat hebben gevoerd over dezelfde onderwerpen die aanleiding hebben gegeven tot de (in de tekst vermelde) arresten”.

II. Rechtspleging voor het Hof

Voorzitter Ivan Verougstraete heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Beslissing van het Hof

Overwegende dat de door verzoeker neergelegde akte het opschrift “verzoekschrift tot gewettigde verdenking” draagt, maar niet nader omschrijft m.b.t. welke rechtspleging verzoeker die wraking aanvoert;

Dat het verzoekschrift kennelijk niet ontvankelijk is;

Overwegende dat het gewettigd zou kunnen zijn verzoeker een boete op te leggen wegens het indienen van een kennelijk niet ontvankelijk verzoekschrift;

Dat dit punt behandeld zal worden op de terechtzitting van 9 januari 2004.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Wijst de wraking af ;

Stelt de gerechtsdeurwaarder Marleen Van Den Bosch, Muurveld 10, te Asse aan om het arrest ten verzoeke van de griffier binnen achtenveertig uren te betekenen;

Zegt dat de griffier verzoeker bij gerechtsbrief dient op te roepen opdat deze uiterlijk tegen 2 januari 2004 schriftelijk zijn opmerkingen over het opleggen van een boete kenbaar zou maken.

Veroordeelt verzoeker in de kosten.

5 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Verougstraete, voorzitter – *Gelijklopende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal.

¹ Zie Cass., 10 mei 2000, A.R. C.00.0185.F, nr. 285.

² Cass., 5 dec. 2003, A.R. P.03.1603.F, nr. 628.

Nr. 630

1° KAMER - 5 december 2003

**BEGRAAFPLAATSEN EN LIJKBEZORGING - LIJKSTOET – GEMEENTELIJKE
VERORDENING - OVERTREDING - STRAF.**

Overtreders van een gemeentelijke verordening betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging die uitgevaardigd is ter uitvoering van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging worden gestraft met de in art. 315 Sw. bepaalde straffen¹. (Art. 29 Wet 20 juli 1971 betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging; Art. 315 Sw.)

(STAD LUIK T. TOUSSAINT GERMAI ET COMPAGNIE N.V.)

ARREST (vertaling)

(A.R. C.03.0032.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het vonnis, op 30 september 2002 in laatste aanleg gewezen door de Politierechtbank te Luik.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Thierry Werquin heeft geconcludeerd.

III. Middel

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Overwegende dat artikel 315 van het Strafwetboek degenen straft die op enigerlei wijze de wetten en verordeningen betreffende de begraafplaatsen overtreden;

Dat uit de algemeenheid van de bewoordingen van die tekst blijkt dat de wetgever, door hem aan te nemen, alle bepalingen van het keizerlijk decreet van 25 prairial van het jaar XII op de begraafplaatsen met een straf heeft willen sanctioneren;

Overwegende dat voornoemd decreet die burgerlijke handelingen die de openbare orde raken, namelijk het vervoer en de begrafenis van overledenen, heeft willen regelen;

Dat artikel 21 van dat decreet de burgemeesters opdroeg om op de meest gepaste wijze het vervoer van lijken te regelen;

Dat de overtredingen van de bepalingen die de gemeenten in die materie hadden vastgesteld, bijgevolg overeenkomstig artikel 315 van het Strafwetboek werden gestraft;

Overwegende dat de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging in geen enkele van haar bepalingen de draagwijdte van artikel 315 van het Strafwetboek beperkt; dat die wet, door in artikel 29 ervan te bepalen dat de overtredingen van de bepalingen die zij bevat onder meer worden gestraft met de

¹ Zie concl. O.M. in *Bull. en Pas.*, 2003, I, nr. 630.

in voornoemd artikel 315 bepaalde straffen, daarentegen uitdrukkelijk eraan herinnert dat voornoemd artikel de feiten straft die een inbreuk vormen op de regels die zij inzake begraafplaatsen vaststelt;

Dat, hoewel voornoemd artikel 29 enkel doelt op overtredingen van de bepalingen van de wet van 20 juli 1971, artikel 315 van het Strafwetboek van toepassing blijft in het geval van overtreding van een gemeentelijke verordening inzake lijkstoeten die ter uitvoering van die wet is vastgesteld;

Dat het middel, dat ervan uitgaat dat geen enkele bepaling van het Strafwetboek een strafsancie oplegt aan de overtreeders van artikel 24 van het politie- en bestuursreglement van de stad Luik van 25 mei 1981, dat vastgesteld is ter uitvoering van artikel 14, eerste lid van de wet van 20 juli 1971, luidens hetwelk de gemeenteraad de meest passende wijze voor het vervoeren van lijken bepaalt, faalt naar recht;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

5 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Storck, waarnemend voorzitter – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Werquin, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Draps.

Nr. 631

3° KAMER - 8 december 2003

1° VERBINTENIS - OPSCHORTENDE VOORWAARDE - JURIDISCHE TOESTAND - HANGENDE VOORWAARDE.

2° CASSATIEMIDDELEN — BURGERLIJKE ZAKEN — BELANG - MIDDEL DAT DE NIET-ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING AANVOERT — NIET GEGROND VERKLAARDE VORDERING - GEVOLG.

1° Een recht onder opschortende voorwaarde bestaat, hangende de voorwaarde, ook al is de uitvoering van de verbintenis geschorst¹. (Art. 1181, tweede lid B.W.)

2° Niet ontvankelijk bij gebrek aan belang is het middel dat opkomt tegen de beslissing over de ontvankelijkheid van de vordering, wanneer deze niet gegrond is verklaard².

(ORLAMONDE N.V. e.a. T. REDEVCO RETAIL BELGIUM G.C.V. e.a. ta.v. GERARDRIE IMMO N.V.)

ARREST (vertaling)

(A.R. C.02.0440.F)

Met de notitie overeenstemmend arrest.

¹ Cass., 5 april 1993, A.R. 9558, nr. 174.

² Cass., 1 april 1976, A.C. 1976, 889.

8 december 2003 - 3° kamer – *Voorzitter*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: mevr. Velu – *Gedeeltelijk gelijkluidende conclusie* van de h. Leclercq, eerste advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Gérard, Verbist, Kirkpatrick en De Gryse.

Nr. 6323° KAMER - 8 december 2003

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING —
 ZIEKTEKOSTENVERZEKERING - NOG NIET BESCHERMDE PERSOON - GENEESKUNDIGE
 VERSTREKKINGEN - ZIEKENFONDS - GEWESTELIJKE DIENST - WACHTTIJD - AANVANG -
 VOORWAARDEN - VERKLARING.

Bij ontstentenis van de verklaring die de nog niet beschermde persoon dient te overhandigen ter gelegenheid van zijn aansluiting bij een ziekenfonds of zijn inschrijving bij een gewestelijke dienst van de hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, kan de wachttijd van zes maanden die hij moet volbrengen om recht op verstrekkingen te verkrijgen, niet ingaan¹. (Art. 3, eerste lid K.B. 28 juni 1969)

(LANDSBOND VAN DE NEUTRALE ZIEKENFONDSEN T. V.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. S.99.0123.F)

Met de notitie overeenstemmend arrest.

8 december 2003 - 3° kamer – *Voorzitter*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Gosseries – *Gelijkluidende conclusie* van de h. Leclercq, eerste advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Geinger.

Nr. 6333° KAMER - 8 december 2003

ONDERNEMINGSRAAD EN VEILIGHEIDSCOMITE — BESCHERMDE
 WERKNEMERS - ARBEIDSOVEREENKOMST - EINDE - DRINGENDE REDEN - FEITEN -
 VERMELDING - WERKNEMER - ORGANISATIE - AANGETEKENDE BRIEVEN.

De feiten die het voornemen van de werkgever om een personeelsafgevaardigde of een kandidaat-personeelsafgevaardigde in de ondernemingsraad of in het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen om een dringende reden te ontslaan, kunnen wettigen, dienen, op straffe van nietigheid, te worden vermeld in de ter post aangetekende brieven zelf waarin de werkgever de beschermde werknemer en de organisatie die hem heeft voorgedragen inlicht over zijn voornemen¹. (Art. 4 Wet 19

¹ Zie Cass., 1 maart 1993, A.R. 9595, nr. 121, met concl. O.M., in *Bull. en Pas.*, I, 1993, nr. 121; K.B. 28 juni 1969 vóór de wijziging ervan bij K.B. 4 april 1985.

¹ Het openbaar ministerie concludeerde dat er grond bestond, enerzijds, tot vernietiging van het bestreden arrest behalve in zoverre dat arrest het hoger beroep ontvankelijk verklaarde en, anderzijds, tot bindendverklaring van het arrest van het Hof voor de B.B.T.K., die is opgeroepen tot

maart 1991)

(D. T. CENTRE HOSPITALIER FRANCOIS RABELAIS in vereffening t.a.v. BBTK)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. S.03.0037.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 6 februari 2003 gewezen door het Arbeidshof te Brussel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal Jean-François Leclercq heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser voert twee middelen aan:

....

IV. Beslissing van het Hof

Eerste middel:

Overwegende dat, krachtens artikel 4, §1 van de wet van 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden, de werkgever die het voornemen heeft een personeelsafgevaardigde of een kandidaat-personeelsafgevaardigde om een dringende reden te ontslaan, enerzijds, hem en de organisatie die hem heeft voorgedragen hierover bij een ter post aangetekende brief dient in te lichten binnen de in die bepaling gepreciseerde termijn, en, anderzijds, bij verzoekschrift zijn zaak aanhangig moet maken bij de voorzitter van de arbeidsrechtbank;

Dat, overeenkomstig artikel 4, §2, tweede lid, bij dat verzoek een afschrift wordt gevoegd van de brieven, bedoeld in §1 van dat artikel;

Dat genoemd artikel, §3, bepaalt dat de werkgever in de bedoelde brieven alle

bindendverklaring van dat arrest. Het was, zoals het geannoteerde arrest, van mening dat het eerste middel gegrond was in zoverre het de schending van artikel 4 van de wet van 19 maart 1991 aanvoerde. Het openbaar ministerie was evenwel van oordeel dat ook het eerste onderdeel van het tweede middel gegrond was in de volgende mate. Volgens het openbaar ministerie is de werkgever die het voornemen heeft een personeelsafgevaardigde of een kandidaat-personeelsafgevaardigde in de ondernemingsraad of in het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen om een dringende reden te ontslaan, ertoe verplicht naast de beschermde werknemer ook de organisatie die zijn kandidatuur voorgedragen heeft, namelijk de op het nationaal vlak opgerichte en in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde interprofessionele werknemersorganisatie die ten minste vijftigduizend werknemers telt en die de kandidatuur van de betrokkene heeft voorgedragen, op de hoogte te brengen van zijn voornemen om haar in het geding te betrekken (Artt. 4 tot 7 W. 19 maart 1991; Artt. 14, §1, tweede lid, 4°, a en 20ter, eerste lid Bedrijfsorganisatiewet; Artt. 1, 6°, a en 31, eerste lid K.B. 25 mei 1999; Artt. 3, §2, 1° en 58, eerste lid W. 4 aug. 1996). Het openbaar ministerie was voorts van mening dat het onderzoek van het tweede en het derde onderdeel van het tweede middel elk belang miste, daar het niet tot ruimere cassatie had kunnen leiden.

feiten moet vermelden die naar zijn oordeel elke professionele samenwerking definitief onmogelijk maken vanaf het ogenblik waarop zij door de arbeidsgerechten als juist en voldoende zwaarwichtig zouden beoordeeld worden;

Dat de modaliteiten en de vermeldingen die artikel 4 oplegt, naar luid van §4, zijn voorgeschreven op straffe van nietigheid;

Dat artikel 7 van de wet van 19 maart 1991 bepaalt dat, wanneer de werkgever die na verloop van de bij artikel 5 vastgestelde onderhandelingsperiode bij zijn voornemen blijft om te ontslaan, de zaak bij de voorzitter van de arbeidsrechtbank aanhangig maakt bij dagvaarding, de aangevoerde feiten niet mogen verschillen van die welke met toepassing van artikel 4, §1, ter kennis worden gebracht, en dat een afschrift van de brief die, zoals geregeld in die bepaling, naar de werknemer en de organisatie die hem heeft voorgedragen wordt verstuurd, bij het dossier moet worden neergelegd;

Overwegende dat uit die bepalingen volgt dat de wetgever, die de brieven waarin de werkgever zijn voornemen kenbaar maakt, duidelijk heeft onderscheiden van het verzoekschrift waarbij hij de zaak bij de bevoegde rechter aanhangig maakt, heeft gewild dat de feiten die dat voornemen kunnen rechtvaardigen op straffe van nietigheid in die brieven zouden worden vermeld en dat het toezicht op de naleving van het verbod om zich op andere feiten te beroepen zou geschieden aan de hand van die brieven;

Overwegende dat het arrest vaststelt dat de feiten waarop verweerster zich beroept niet vermeld zijn in de brieven die zij gestuurd heeft aan eiser en aan de tot bindendverklaring van het arrest opgeroepen partij, maar in het bij die brieven gevoegde afschrift van het verzoekschrift;

Dat het arrest, daar het beslist "dat onder de in artikel 4 van de wet van 19 maart 1991 bedoelde aangetekende brief moet worden verstaan elke schriftelijke mededeling aan een persoon die bij ter post aangetekende brief is verstuurd", en dat "[verweerster], door het ontwerp van het verzoek waarin zij haar grieven omschrijft bij haar aangetekende brieven van 22 juli [2002] te voegen, voldaan heeft aan de voorwaarden van de wettekst waarvan het doel is bereikt, namelijk de betrokkene en zijn vakorganisatie op de hoogte te brengen van wat hem wordt verweten", artikel 4 van de wet van 19 maart 1991 schendt;

Dat, in zoverre, het middel gegrond is;

De overige grieven:

Overwegende dat er geen grond bestaat tot onderzoek van het overige deel van het eerste middel en evenmin van het tweede middel, die niet tot ruimere cassatie kunnen leiden;

En overwegende dat eiser belang erbij heeft dat het arrest bindend zou worden verklaard voor de te dien einde voor het Hof in de zaak opgeroepen partij;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Vernietigt het bestreden arrest, behalve in zoverre dat arrest het hoger beroep ontvankelijk verklaart;

Verklaart het arrest bindend voor de Bond der bedienden, technici en kaders van België;

Beveelt dat van het arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest;

Houdt de kosten aan en laat de uitspraak daaromtrent aan de feitenrechter over;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Arbeidshof te Luik.

8 december 2003 - 3° kamer – *Voorzitter*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Storck – *Grotendeels gelijklopende conclusie* van de h. Leclercq, eerste advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Draps en Simont.

Nr. 634

3° KAMER - 8 december 2003

**ARBEIDSOVEREENKOMST — EINDE — ANDERE WIJZEN VAN BEËINDIGING -
OVEREENKOMST - ONBEPAALE TIJD - TERMIJN - VASTE TERMIJN BEHOUDENS VROEGERE
ONTBINDING - WETTIGHEID - VASTSTELLING.**

Geen enkele wetsbepaling, inzonderheid geen enkele bepaling van de Arbeidsovereenkomstenwet, verbiedt dat de werkgever en de werknemer bedingen dat in de arbeidsovereenkomst die zij voor een onbepaalde tijd sluiten of hebben gesloten een vaste termijn is bepaald waarmee de overeenkomst eindigt als zij tot dan is blijven bestaan¹; die termijn welke de partijen in een dergelijke overeenkomst voor onbepaalde tijd opnemen dient niet schriftelijk te worden vastgesteld². (Artt. 7 en 32 Arbeidsovereenkomstenwet)

(H. T. CODIC INTERNATIONAL N.V. e.a.)

ARREST (vertaling)

(A.R. S.03.0053.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 26 juni 2002 gewezen door het Arbeidshof te Brussel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal Jean-François Leclercq heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddel

Eiser voert een middel aan:

(...)

¹ Cass., 6 april 1998, A.R. S.97.0070.F, nr. 194.

² Zie C. WANTIEZ, opmerkingen bij Cass., 23 sept. 1991, *J.T.T.* 1991, p. 482, inz. p. 483, nr. 3; vgl. Cass., 8 juni 1961, *Bull. en Pas.* 1961, I, 1096, met concl. adv.-gen. DELANGE, inz. p. 1097. Wat betreft de arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, zie art. 9 Arbeidsovereenkomstenwet.

IV. Beslissing van het Hof

Beide onderdelen samen:

Overwegende dat de omstandigheid dat de partijen, die een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd sluiten of hebben gesloten, een vaste termijn overeenkomen die op einddatum de overeenkomst beëindigt, indien de overeenkomst tot dat ogenblik is blijven bestaan, niets verandert aan het feit dat die overeenkomst voor onbepaalde tijd gesloten is;

Dat uit geen van de in het middel vermelde wettelijke bepalingen volgt dat de termijn die de partijen in een dergelijke overeenkomst bedingen, schriftelijk moet worden vastgesteld;

Dat het middel faalt naar recht;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

8 december 2003 - 3° kamer – *Voorzitter*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Storck – *Gelijklopende conclusie* van de h. Leclercq, eerste advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Gérard en van Eeckhoutte.

Nr. 635**2° KAMER - 9 december 2003**

1° VOORLOPIGE HECHTENIS — AANHOUDING - VRIJHEID VAN KOMEN EN GAAN - VERDACHTE - HUISZOEKING.

2° ONDERZOEK IN STRAFZAKEN - HUISZOEKING - BEGRIP - GEVOLG.

1° en 2° *De huiszoeking is een dwangmaatregel op de woonplaats, maar niet op de persoon van degene die de woonplaats betreft; de enkele omstandigheid dat in de woonplaats van een verdachte in zijn aanwezigheid een huiszoeking plaatsvindt, houdt niet in dat die verdachte geen vrijheid van komen en gaan meer geniet*¹. (Art. 2, §5 Wet Voorlopige Hechtenis 1990)

(S.)

ARREST

(A.R. P.03.1573.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 27 november 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

¹ Zie Cass., 18 maart 1998, A.R. P.98.0339.N, nr. 153; 21 nov. 2001, A.R. P.01.1538.F, nr. 636.

Raadsheer Paul Maffei heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Thierry Werquin heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser stelt in een memorie een middel voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

A. Onderzoek van het middel

Overwegende dat een huiszoeking een dwangmaatregel is op de woonplaats, maar niet op de persoon van degene die de woonplaats betreft; dat de enkele omstandigheid dat in de woonplaats van een verdachte in zijn aanwezigheid een huiszoeking plaatsvindt, niet inhoudt dat die verdachte geen vrijheid van komen en gaan meer geniet;

Dat het middel faalt naar recht;

B. Ambtshalve onderzoek van de beslissing op de strafvordering

Overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is gewezen;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

9 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Maffei – *Gelijkhoudende conclusie* van de h. Werquin, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. S. Mary, Brussel en B. De Gryse, Brussel.

Nr. 636

2° KAMER - 9 december 2003

1° DOUANE EN ACCIJNZEN - DOUANEVERVOER - EUROPESE UNIE - NIET AANBRENGEN VAN EEN ZENDING BIJ HET KANTOOR VAN BESTEMMING - MEDEDELING DAARVAN DOOR HET KANTOOR VAN VERTREK - TERMIJN VAN ELF MAANDEN - DRAAGWIJDTE.

2° EUROPESE UNIE — ALGEMEEN - DOUANEVERVOER - NIET AANBRENGEN VAN EEN ZENDING BIJ HET KANTOOR VAN BESTEMMING - MEDEDELING DAARVAN DOOR HET KANTOOR VAN VERTREK - TERMIJN VAN ELF MAANDEN - DRAAGWIJDTE.

1° en 2° *Het kantoor van vertrek kan ook dan bij de aangever een douaneschuld, die naar aanleiding van een overtreding of een onregelmatigheid in verband met een extern communautair douanevervoer is ontstaan, invorderen wanneer dit kantoor hem niet binnen de termijn van elf maanden na geldigmaking van de aangifte voor communautair douanevervoer heeft meegedeeld dat deze zending niet bij het kantoor van bestemming is aangebracht en dat de plaats van de overtreding of de onregelmatigheid niet kan worden vastgesteld; dit geldt ook wanneer het kantoor van vertrek een administratieve regeling betreffende het doorgeven van inlichtingen, zoals het systeem van voorafgaande*

*kennisgeving, niet heeft toegepast, of wanneer de niet-tijdige kennisgeving aan een fout of een nalatigheid van dat kantoor te wijten is*¹. (Art. 379, eerste lid Verordening Comm. E.E.G. 2 juli 1993, nr. 2454/93)

(S. en V. T. BELGISCHE STAAT - Ministerie van Financiën)

ARREST

(A.R. P.02.0381.N)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest, op 6 februari 2002 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Afdelingsvoorzitter Edward Forrier heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Thierry Werquin heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

De eiser sub I stelt in een memorie een middel voor.

De eisers sub II stellen in een memorie een gelijkaardig middel voor.

Die memories zijn aan dit arrest gehecht en maken daarvan deel uit.

IV. Voorafgaande rechtspleging

Bij arrest van het Hof van 5 november 2002 heeft het Hof aan het Hof van Justitie de navolgende prejudiciële vragen gesteld:

- voor de eiser sub I

1. Moeten Verordening (EEG) nr. 2913/92 (het CDW) en Verordening (EEG) nr. 2454/93 (de TCDW), met name artikel 379, lid 1, TCDW, aldus worden uitgelegd, dat het kantoor van vertrek een douaneschuld die ten gevolge van een overtreding of een onregelmatigheid in verband met extern communautair douanevervoer is ontstaan, niet bij de aangever kan invorderen wanneer deze laatste niet binnen de termijn van elf maanden na geldigmaking van de aangifte voor communautair douanevervoer de in artikel 379 TCDW bedoelde kennisgeving heeft ontvangen (...)?

2. Is het voor het antwoord op deze vraag van belang, dat het kantoor van vertrek een in het communautair douanewetboek vastgestelde administratieve regeling voor het doorgeven van inlichtingen (early warning system) niet heeft toegepast, of dat aan de autoriteiten van het kantoor van vertrek kan worden verweten dat een kennisgeving niet tijdig is verricht?

-voor de eisers sub II

1. Moeten Verordening (EEG) nr. 2913/92 (het CDW) en Verordening (EEG) nr. 2454/93 (de TCDW), met name artikel 379, lid 1, TCDW, aldus worden uitgelegd, dat het kantoor van vertrek een douaneschuld die ten gevolge van een overtreding of een onregelmatigheid in verband met extern communautair douanevervoer is ontstaan, niet bij de aangever kan invorderen wanneer deze laatste niet binnen de termijn van elf maanden na geldigmaking van de aangifte voor

¹ Zie Cass., 1 april 2003, A.R. P.02.1547.N, nr. 219.

communautair douanevervoer de in artikel 379 TCDW bedoelde kennisgeving heeft ontvangen?

2. Is het voor antwoord op deze vraag van belang, dat het kantoor van vertrek een in het communautair douanewetboek vastgestelde administratieve regeling voor het doorgeven van inlichtingen (early warning system) niet heeft toegepast, of dat aan de autoriteiten van het kantoor van vertrek kan worden verweten dat een kennisgeving niet tijdig is verricht?

Bij beschikking van de President van het Hof van Justitie van 13 maart 2003 werd de zaak doorgehaald omdat het Hof van Justitie bij arrest van 14 november 2002, SPKR 4 nr. 3482 ApS (C-112/01) over die vraag reeds uitspraak heeft gedaan en omdat het Hof had laten weten dat het zijn verzoek om een prejudiciële beslissing had ingetrokken.

V. Beslissing van het Hof

A. Onderzoek van de middelen van de beide eisers

Overwegende dat het Hof van Justitie bij arrest van 14 november 2002 in de zaak SPKR 4 nr. 3482 ApS (arrest C-112/01) op een gelijkaardige prejudiciële vraag als deze die het Hof in zijn arrest van 5 november 2002 heeft gesteld, heeft beslist: “Artikel 379, lid 1, van verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van verordening (EEG) nr. 2913/92 tot vaststelling van het communautair douanewetboek, gelezen in samenhang met verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek, moet aldus worden uitgelegd, dat het kantoor van vertrek een douaneschuld die naar aanleiding van een overtreding of een onregelmatigheid in verband met extern communautair douanevervoer is ontstaan, ook dan bij de aangever kan invorderen wanneer dit kantoor hem niet binnen de termijn van elf maanden na geldigmaking van de aangifte voor communautair douanevervoer heeft meegedeeld dat deze zending niet bij het kantoor van bestemming is aangebracht en dat de plaats van de overtreding of de onregelmatigheid niet kan worden vastgesteld. Dit geldt ook wanneer het kantoor van vertrek een administratieve regeling betreffende het doorgeven van inlichtingen, zoals het systeem van voorafgaande kennisgeving (SIP), niet heeft toegepast, of wanneer de niet-tijdige kennisgeving aan een fout of een nalatigheid van dat kantoor is te wijten.”

Dat uit dit antwoord volgt dat de middelen van de eisers falen naar recht;

B. Ambtshalve onderzoek van beslissingen op de strafvordering

Overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissingen overeenkomstig de wet zijn geweest;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt de cassatieberoepen;

Veroordeelt de eisers in de kosten van hun cassatieberoep;

9 december 2003 - 2° kamer – Voorzitter en Verslaggever: de h. Forrier, afdelingsvoor-

zitter – *Gelijklopende conclusie* van de h. Werquin, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Wouters en Bützler.

Nr. 637

2° KAMER - 10 december 2003

1° VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING - COMMISSIE - ZITTING -
OPENBAAR MINISTERIE - NEERLEGGING VAN NIEUWE STUKKEN - CASSATIEMIDDEL - NIEUW MIDDEL
- ONTVANKELIJKHEID.

2° CASSATIEMIDDELEN — STRAFZAKEN — NIEUW MIDDEL - COMMISSIE VOOR DE
VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING - ZITTING - OPENBAAR MINISTERIE - NEERLEGGING VAN
NIEUWE STUKKEN - ONTVANKELIJKHEID.

3° VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING - RECHTSPLEGING -
PERSONEELSCOLLEGE - GEMOTIVEERD ADVIES - TERMIJNEN - OVERSCHRIJDING - GEVOLG.

1° en 2° *Het middel is nieuw en derhalve niet ontvankelijk, wanneer het voor het eerst wordt aangevoerd voor het Hof en daarin wordt betoogd dat het O.M. nieuwe stukken zou hebben neergelegd op de dag zelf van de zitting van de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling¹.*

3° *De termijnen voor de procedure van het gemotiveerd advies dat het personeelscollege over de voorwaardelijke invrijheidstelling moet geven, zijn niet voorgeschreven op straffe van nietigheid en hun naleving vormt geen substantiële vormvereiste van de rechtspleging tot het verkrijgen van de voorwaardelijke invrijheidstelling; de overschrijding van die termijnen kan niet leiden tot vernietiging van een beslissing die een verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling verwerpt. (Art. 3, §§ 4 en 5 Wet 5 maart 1998)*

(D.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. P.03.1395.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een beslissing, op 14 oktober 2003 genomen door de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling te Brussel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Benoît Dejemepe heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Raymond Loop heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser voert twee middelen aan in een memorie, waarvan een eensluidend verklaard afschrift aan dit arrest is gehecht.

IV. Beslissing van het Hof

Over het eerste middel:

¹ Zie Cass., 15 sept. 1999, A.R. P.99.1151.F, nr. 462; 16 feb. 2000, A.R. P.99.1826.F, nr. 129; 19 juni 2002, A.R. P.02.0717.F, nr. 370.

Overwegende dat de beslissing vaststelt dat eiser op de terechtzitting van 9 oktober 2003 is gehoord en verdedigd door zijn raadsman; dat uit geen enkel stuk waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat er voor de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling een betwisting is opgeworpen over het feit dat het openbaar ministerie de dag zelf van de terechtzitting nieuwe stukken zou hebben neergelegd en dat de termijn, bepaald in artikel 4, §2 van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling, niet zou zijn nageleefd;

Dat dergelijke grieven niet voor het eerst kunnen worden aangevoerd voor het Hof, zodat het middel, in zoverre het deze aanvoert, niet ontvankelijk is;

Overwegende dat, voor het overige, de termijnen die bepaald worden in artikel 3, §§4 en 5 van de voormelde wet van 5 maart 1998, niet op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven en geen substantiële vormvereiste zijn; dat de overschrijding van die termijnen niet kan leiden tot vernietiging van een beslissing die een vordering tot voorwaardelijke invrijheidstelling verwerpt;

Dat het middel, wat dat betreft, faalt naar recht;

(...);

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

10 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Fischer, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Dejemeppe – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Loop, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. A.-F. de Raedt, Brussel.

Nr. 638

2° KAMER - 10 december 2003

1° WRAKING - BEGRIP.

2° WRAKING – VERZOEKSCRIFT – EISER GEEN PARTIJ – OPSCHORTENDE WERKING VAN DE VORDERING.

3° WRAKING – VERZOEKSCRIFT – EISER GEEN PARTIJ – ONTVANKELIJKHEID.

1° *Wraking is het recht dat bij wet wordt toegekend aan een partij om te weigeren berecht te worden door een van de leden van het rechtscollege waarbij de zaak aanhangig is gemaakt*¹. (Artt. 828 e.v. Ger.W.)

2° *De vordering die uitgaat van een persoon die geen partij is in de zaak, en waarin hij voorhoudt een rechter te willen wraken, vormt geen verzoek tot wraking en is om die reden ontdaan van elke opschortende werking.* (Artt. 828 e.v. Ger.W.)

3° *Het verzoek dat uitgaat van een persoon die geen partij is in de zaak, en waarin hij*

1 *Pandectes belges*, dl. XXIV, Brussel, Larcier, 1905, p. 792, nr. 2.

voorhoudt een rechter te willen wraken, is geen verzoek tot wraking en is kennelijk niet-ontvankelijk. (Artt. 828 e.v. Ger.W.)

(K.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. P.03.1636.F)

I. De vordering

Bij een op 8 december 2003 op de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik neergelegde akte, verzoekt eiser om wraking van L.L., voorzitter van het Hof van Assisen van de provincie Luik.

Die magistraat heeft op 9 december 2003 de bij artikel 836, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven verklaring gesteld, luidens welke hij weigert zich van de zaak te onthouden en waarbij hij die weigering met redenen omkleedt.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Paul Mathieu heeft verslag uitgebracht.

Advocaat–generaal Raymond Loop heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Overwegende dat wraking het recht is dat bij wet wordt toegekend aan een partij om te weigeren berecht te worden door een van de leden van het rechtscollege waarbij de zaak aanhangig is gemaakt;

Overwegende dat eiser geen partij is in de zaak, waarin hij voorhoudt raadsheer in het hof van beroep L.L. te willen wraken;

Dat het verzoek, dat geen verzoek tot wraking vormt in de zin van de artikelen 828 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, om die reden geen schorsende werking heeft, mitsdien kennelijk niet ontvankelijk is;

Overwegende dat het, met toepassing van artikel 838, derde lid, van dat wetboek, verantwoord kan zijn eiser een geldboete op te leggen wegens kennelijk onontvankelijk verzoek;

Dat dit punt behandeld zal worden op de terechtzitting van 14 januari 2004 ;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt de wraking;

Wijst, op verzoek van de griffier, gerechtsdeurwaarder Marc Van Eesbeeck, Vanderschrickstraat 46, te Sint–Gillis aan, om het arrest binnen de achtenveertig uren aan eiser te betekenen ;

Zegt dat de griffier eiser bij gerechtsbrief zal dagvaarden, met het oog op het mededelen vóór 7 januari 2004 van zijn schriftelijke opmerkingen over het opleggen van een geldboete;

Veroordeelt eiser in de kosten.

10 december 2003 - 2° kamer – Voorzitter: de h. Storck, waarnemend voorzitter – Ver-

slaggever: de h. Mathieu – *Gelijklopende conclusie* van de h. Loop, advocaat-generaal.

Nr. 639

1° KAMER - 11 december 2003

VERBINTENIS - VERBINTENIS UIT OVEREENKOMST - DERDE-BEGUNSTIGDE -
VORDERINGSRECHT - AARD.

Het vorderingsrecht waarover de derde-begunstigde krachtens een beding ten behoeve van een derde beschikt tegen de belover is niet van buiten-contractuele aard. (Artt. 1121 en 1165 B.W.)

(RAF DE VRIESE N.V. T. ABAY-T.S. N.V. e.a.)

ARREST

(A.R. C.01.0206.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 22 september 2000 gewezen door het Hof van Beroep te Gent.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Eric Dirix heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Guy Dubrulle heeft geconcludeerd.

III. Middelen

Eiseres voert in haar verzoekschrift twee middelen aan.

Het verzoekschrift is aan dit arrest gehecht en maakt er deel van uit.

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste middel

(...)

1.2. Tweede onderdeel

Overwegende dat artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek, bepaalt dat overeenkomsten alleen gevolgen teweegbrengen tussen de contracterende partijen en aan derden geen nadeel toebrengen en hun slechts tot voordeel strekken in het geval voorzien bij artikel 1121;

Dat volgens artikel 1121 van dat wetboek men kan bedingen ten behoeve van een derde wanneer zulks een voorwaarde is van een beding dat men voor zichzelf maakt of van een schenking die men aan een ander doet;

Overwegende dat het onderdeel dat ervan uitgaat dat het vorderingsrecht waarover de derde-begunstigde krachtens een beding ten behoeve van een derde beschikt tegen de belover, van buiten-contractuele aard is, faalt naar recht;

(...)

OM DIE REDENEN,

HET HOF,
 Verwerpt het cassatieberoep;
 Veroordeelt eiseres in de kosten.

11 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Verougstraete, voorzitter – *Verslaggever*: de h. Dirix – *Gelijkluidende conclusie* van de h. Dubrulle, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Houtekier en Geinger.

Nr. 640

1° KAMER - 11 december 2003

1° BENELUX - VERDRAGSBEPALINGEN – ART. 1 EENVORMIGE BENELUXWET
 BETREFFENDE DE DWANGSOM - RECHTSREGEL – AARD.

2° DWANGSOM – ART. 1385BIS VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK – ART.
 1, VIERDE LID VAN DE EENVORMIGE BENELUXWET BETREFFENDE DE DWANGSOM – RECHTSREGEL –
 AARD.

3° BENELUX – PREJUDICIËLE GESCHILLEN – ART. 6 BENELUX-GERECHTSHOF –
 VRAAG OM UITLEGGING VAN EEN VOOR BELGIË, LUXEMBURG EN NEDERLAND GEMEENSCHAPPELIJKE
 RECHTSREGEL – DWANGSOM – WACHTTERMIJN – AARD – VRAAG AMBTSHALVE OPGEWORPEN
 VOOR HET HOF VAN CASSATIE.

4° DWANGSOM – WACHTTERMIJN – AARD – PREJUDICIEEL GESCHIL - ART. 6
 BENELUX-GERECHTSHOF – VRAAG OM UITLEGGING VAN EEN VOOR BELGIË, LUXEMBURG EN
 NEDERLAND GEMEENSCHAPPELIJKE RECHTSREGEL – VRAAG AMBTSHALVE OPGEWORPEN VOOR HET
 HOF VAN CASSATIE – VERPLICHTING VOOR HET HOF VAN CASSATIE.

1° en 2° *De rechtsregel die zowel in artikel 1385bis van het Gerechtelijk Wetboek als in artikel 1, vierde lid van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom is besloten, is gemeen aan België, Luxemburg en Nederland¹.*

3° en 4° *Wanneer een vraag om uitlegging van een voor België, Luxemburg en Nederland gemeenschappelijke rechtsregel, die als dusdanig is aangewezen krachtens art. 1 Verdrag Benelux-Gerechtshof, voor het Hof van Cassatie is gerezen, zoals de vraag, m.b.t. de dwangsom, of de in artikel 1, vierde lid van de Eenvormige Beneluxwet bedoelde termijn naar zijn aard een termijn is die moet worden aangezien als een procesrechtelijke termijn die beheerst wordt door het nationale recht van elk der lidstaten en, indien deze vraag ontkennend moet worden beantwoordt, of het een termijn is die wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag, wanneer hij vervalt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, moet het Hof die vraag aan het Benelux-Gerechtshof overleggen². (Artt. 1, vierde lid Eenvormige Wet, 1 en 6 Verdrag Benelux-Gerechtshof en 53 en 1385bis, vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek)*

(POLYGON INSURANCE COMPANY LIMITED T. H. e.a.)

ARREST

(A.R. C.02.0550.N)

¹ Zie Cass., 27 feb. 2003, A.R. C.01.0432.F en C.02.0107.F, nrs. 137 en 139.

² *Ibid.*

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 11 juli 2002 gewezen door het Hof van Beroep te Gent.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Eric Dirix heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Guy Dubrulle heeft geconcludeerd.

III. Middel

Eiseres voert in haar verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek ;
- de artikelen 23 tot 26, 47, in het bijzonder 2°, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 793, 1385bis, inzonderheid 3de en 4de lid, 1385quater, 1395 en 1498 van het Gerechtelijk Wetboek ;
- artikel 1, alinea's 3 en 4 van de eenvormige wet betreffende de dwangsom, annex aan het Benelux Verdrag van 26 november 1973, goedgekeurd door de Belgische wet van 31 januari 1980;
- artikel 43 van het Verdrag tussen lidstaten van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, getekend te Brussel op 27 september 1968 en goedgekeurd door de Belgische wet van 13 januari 1971;
- artikel 49 van de verordening (E.G.) 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken.

Aangevochten beslissingen

Na te hebben vastgesteld dat: "bij exploit van 6 juli 2000 lieten (verweerders) ... eiseres dagvaarden in kort geding – op verkorte termijn – voor de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge ... (en dat :) Bij de beslissing van 13 juli 2000 (willigde de Voorzitter de aanvraag van de verweerders in) en besliste o.m. als volgt : 'veroordelen (eiseres), vennootschap naar vreemd recht, verzekeringsmaatschappij, met zetel te Guernsey, 4HY, Le Marchandstreet, Saint Peter Port, PO Box 225, binnen de 24 uur vanaf heden over te gaan tot afgifte aan eiseres of elk van hen afzonderlijk van de verzekeringspolis die de risico's dekt van de Royal Jordanian Falcons, alsmede de afgifte van de verzekeringspolis die meer bepaald de risico's van de Royal Jordanian Falcons dekte op het ogenblik van de luchtvaartshow te Oostende op 26 juli 1997. Veroordelen (eiseres), voornoemd, eveneens om, binnen de 24 uur vanaf heden over te gaan tot mededeling van alle nodige en nuttige gegevens, identiteiten en coördinaten van alle verzekeraars, medeverzekeraars dan wel onderverzekeraars van de Royal Jordanian Falcons, en tevens van alle verzekeraars van de Royal Jordanian Falcons, die de risico's dekten tijdens de luchtvaartshow te Oostende op 26 juli 1997; veroordelen (eiseres) om aan (verweerders), vanaf 12 uur na de betekening van deze beschikking, een dwangsom van twintig miljoen (20.000.000) frank te betalen per dag vertraging om aan voormeld bevel te voldoen ; onderhavige beschikking is, ingevolge artikel 1039 Gerechtelijk Wetboek, bij voorraad uitvoerbaar' ; deze beschikking werd betekend op vrijdag 14 juli 2000 te 18 uur, per aange tekende zending, overeenkomstig het verdrag van 15 november 1965 van 's Gravenshage en is inmiddels definitief ...; de beschikking van de dwangsomrechter werd door (eiseres) pas ten uitvoer gelegd, door overlegging van de volledige polis, op 17 juli 2000 ; de dwangsomrechter heeft in de beschikking van 13 juli 2000 een wachttermijn bepaald, met name beschikte (eiseres) over 12 uur vanaf de betekening om aan het rechterlijk bevel tot

afgifte van de polis te voldoen”.

zegt het arrest, bij bevestiging van het beroepen vonnis, “(...) voor recht dat de dwangsom opgelegd bij beschikking van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge, zetelend in kortgeding, dd. 13 juli 2000, definitief bepaald wordt op twee dagen, of zijnde thans 991.574,10 euro en veroordeelt dienvolgens eiseres om aan verweerders te betalen een dwangsom waarvan het bedrag definitief bepaald is op 991.574,10 euro”.

Het arrest steunt die beslissing op volgende motieven:

“Ook al zou de termijn bepaald in art. 1385bis, al. 4, Gerechtelijk Wetboek een wachtermijn zijn, dan nog zou hij mede geregeerd zijn door art. 49 Gerechtelijk Wetboek dat de rechter toelaat de termijn zelf te bepalen, tenzij de wet dit verhindert en art. 51 Gerechtelijk Wetboek dat de rechter de mogelijkheid biedt de termijnen te verkorten. Door te bepalen dat de afgifte diende te geschieden binnen de 24 uur vanaf de datum der beschikking en de dwangsom verbeurd werd binnen de 12 uur na de betekening a rato van het bedrag van 495.787,05 euro per dag, heeft de voorzitter – zo de bepalingen van art. 48 e.v. Gerechtelijk Wetboek mochten toepasselijk zijn – impliciet doch duidelijk de bepalingen van art. 52 en 53 Gerechtelijk Wetboek ter zijde geschoven en zelf de termijn vastgesteld ... Meteen volgt hieruit dat de ‘afgifte’ om te voldoen aan de beschikking van 13.07.2000 laattijdig geschiedde”.

Grieven

1.1. Eerste onderdeel

Artikel 1385bis van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt: “De dwangsom kan niet worden verbeurd vóór de betekening van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld” (derde lid). “De rechter kan bepalen dat de veroordeelde pas na verloop van een zekere termijn de dwangsom zal kunnen verbeuren” (vierde lid).

De betekening van het vonnis wordt geregeld door artikel 47, 2° van het Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt: “Geen betekening mag worden gedaan: ... 2° op zaterdag, zondag of een wettelijke feestdag, behalve in spoedeisende gevallen en met verlof van de vrederechter, wanneer het een dagvaarding betreft in een zaak die voor hem moet worden gebracht, met verlof van de rechter die machtiging heeft verleend voor de akte wanneer het een akte betreft waartoe voorafgaande machtiging is vereist, en in alle andere gevallen met verlof van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg”.

Het volgt uit de hoger geciteerde bepalingen dat (a) de termijn toegekend door de rechter op grond van artikel 1385bis, vierde lid geen aanvang kan nemen dan vanaf de betekening van de beslissing die de dwangsom oplegde, en dat (b), zoals het bestreden arrest impliciet toegeeft, deze termijn een proceduretermijn is die geregeld wordt door de artikelen 48 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, en in het bijzonder door artikel 53, volgens hetwelk: “De vervalddag (is) in de termijn begrepen. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag verplaatst op de eerstvolgende werkdag”.

Dienvolgens, tenzij de rechter die de dwangsom uitspreekt beslist dat de door de begunstigde van de dwangsom beweerde aangetoonde urgentie, rechtvaardigt dat aan deze partij toelating zou worden verleend om de veroordelende beslissing te betekenen op een zaterdag, een zondag of een feestdag, dan wel rechtvaardigt dat afgeweken zou moeten worden van artikel 53 Gerechtelijk Wetboek ingeval de termijn bepaald door de rechter, die een aanvang neemt vanaf de betekening, af zou lopen op een van deze dagen, de termijn bepaald op grond van artikel 1385bis, vierde lid, geen aanvang kan nemen, noch kan aflopen, op een zaterdag, een zondag of op een wettelijke feestdag. Indien de termijn zou aflopen op zulk een dag, wordt hij verplaatst naar de eerstvolgende werkdag, ingevolge artikel 53 Gerechtelijk Wetboek.

De beslissing om, op grond van artikel 1385bis, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek, aan de veroordeelde een termijn vanaf de betekening toe te kennen, impliceert in de ogen van de rechter die de dwangsom heeft uitgesproken, dat de schuldeiser van de veroordeling niet heeft kunnen aantonen dat er een urgentie voorhanden is die rechtvaardigt dat de dwangsom zou lopen vanaf de betekening. Daartegenover houdt deze beslissing geenszins in dat de rechter de door hem bepaalde termijn heeft willen laten ontsnappen aan de regel van gemeen recht zoals voorzien in artikel 53 Gerechtelijk Wetboek.

Door te beslissen dat : “door te bepalen dat de afgifte diende te geschieden binnen de 24 uur vanaf de datum der beschikking en de dwangsom verbeurd werd binnen de 12 uur na de betekening a rato van het bedrag van 495.787,05 Euro per dag, heeft de voorzitter – zo de bepalingen van artikel 48 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek toepasselijk mochten zijn – impliciet doch duidelijk de bepalingen van de artikelen 52 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek ter zijde geschoven en zelf de termijn vastgesteld”, schendt het arrest de bepalingen 47, in het bijzonder 2°, 48, 49, 50, 51, 52, 53 en 1385bis, in het bijzonder derde en vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zijnde bepalingen waaruit voortvloeit dat wanneer de rechter een termijn toestaat aan de veroordeelde door toepassing van artikel 1385bis, derde en vierde lid, zonder expliciet de werking van artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek uit te sluiten, de vervaldag van deze termijn verplaatst wordt naar de eerstvolgende werkdag indien deze zou eindigen op een zaterdag of een zondag (schending van de hierboven genoemde wetsbepalingen, en, voor zover als nodig, schending van artikel 1, alinea’s 3 en 4 van de eenvormige wet betreffende de dwangsom, annex van het Benelux Verdrag van 26 november 1973, goedgekeurd door de Belgische wet van 31 januari 1980).

2. Tweede onderdeel

Door zijn beschikking van 13 juli 2000 heeft de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge verzoekster veroordeeld: “om aan (de verweerders), vanaf 12 uur na de betekening van deze beschikking, een dwangsom van twintig miljoen (20.000.000) frank te betalen per dag vertraging om aan voormeld bevel te voldoen”. Deze beschikking bevat geen enkele overweging betreffende de toepassing van artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek, noch een motief dat in de mogelijkheid zou voorzien waarbij de termijn van 12 uur vanaf de betekening zou aflopen op een zaterdag of een zondag. Het beschikkend gedeelte van de beschikking bevat geen enkele indicatie betreffende een eventuele verlenging – of niet-verlenging – van de termijn.

Vandaar, door te stellen dat in deze beschikking van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge “impliciet doch duidelijk de bepalingen van de artikelen 52 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek terzijde (heeft) geschoven”, oordeelt het bestreden arrest dat genoemde beschikking van de voorzitter een beslissing bevat die er evenwel niet in staat en heeft zodoende:

a) de bewijskracht van deze akte geschonden (schending van de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek);

b) het gezag van gewijsde dat toekomt aan genoemde beslissing miskend (schending van de artikelen 23 tot 26 van hetzelfde Wetboek);

c) de aan de verweerders door de genoemde beschikking van de Voorzitter toegekende rechten uitgebreid en gewijzigd en daardoor de regel geschonden volgens dewelke, wanneer de beslagrechter oordeelt betreffende een executiegeschil, hij de rechten toegekend door de beslissing waarvan de uitvoering wordt gezocht, niet mag uitbreiden, beperken of wijzigen (schending van de artikelen 1385quater, 1395 en 1498 van het Gerechtelijk Wetboek, en, voor zoveel als nodig, schending van de artikelen 793 van het Gerechtelijk Wetboek, 43 van het Verdrag van 49 van de Verordening aangeduid bij aanvang van het middel).

IV. Beslissing van het Hof

1. Tweede onderdeel

Overwegende dat de beschikking van de voorzitter van de rechtbank eiseres veroordeelt om aan verweerders vanaf 12 uur na de betekening van de beschikking een dwangsom van 20.000.000 BEF te betalen per dag vertraging om aan het bevel tot afgifte van de polis te voldoen ;

Dat het arrest oordeelt dat door dit te beslissen, de voorzitter - zo de bepalingen van artikel 48 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek toepasselijk mochten zijn - impliciet doch duidelijk de bepalingen van de artikelen 52 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek terzijde heeft geschoven en zelf de termijn heeft vastgesteld;

Dat de appèlrechter, die vaststelt dat de voorzitter in uren heeft gerekend en niet in dagen, wat een verlenging van termijn reeds ongewoon zou maken, zodoende van de beschikking een uitleg geeft die met de bewoordingen ervan niet onverenigbaar is;

Dat het onderdeel in zoverre feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat het onderdeel voor het overige afgeleid is uit de vergeefs aangevoerde miskenning van de bewijskracht van akten en in zoverre niet ontvankelijk is;

2. Eerste onderdeel

Overwegende dat, luidens artikel 1385bis, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, de dwangsom niet kan worden verbeurd vóór de betekening van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld; dat krachtens het vierde lid van dit artikel, de dwangsomrechter kan bepalen dat de veroordeelde de dwangsom pas na verloop van een zekere tijd zal kunnen verbeuren;

Dat deze termijn eerst begint te lopen op het moment van de betekening van de uitspraak waarbij de dwangsom is bepaald;

Overwegende dat luidens artikel 47, 2° van het Gerechtelijk Wetboek, geen betekening mag worden gedaan op zaterdag, zondag of een wettelijke feestdag, behalve in spoedeisende gevallen en met verlof van de bevoegde rechter; dat, krachtens artikel 48, de termijnen voor het verrichten van de proceshandelingen zijn onderworpen aan de navolgende bepalingen van het hoofdstuk "betekening en kennisgeving", tenzij de wet anders bepaalt ; dat, luidens artikel 49, de wet de termijnen bepaalt en de rechter ze enkel mag vaststellen indien de wet hem dit veroorlooft;

Dat, luidens artikel 53, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, de vervalddag in de termijn is inbegrepen; dat het tweede lid van dit artikel bepaalt dat wanneer de vervalddag valt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, hij verplaatst wordt naar de eerstvolgende werkdag;

Overwegende dat uit het arrest blijkt dat :

1. de dwangsomrechter in zijn beschikking van 13 juli 2000 eiseres veroordeelt tot de overlegging van bepaalde documenten onder verbeurte van een dwangsom van twintig miljoen BEF (per dag vertraging om aan de vermelde

hoofdveroordeling te voldoen) “vanaf 12 uur na de betekening van (de) beschikking”;

2. deze beschikking aan eiseres wordt betekend op vrijdag 14 juli 2000 om 18 uur;

3. eiseres de in de beschikking bedoelde documenten overlegt op maandag 17 juli 2000;

4. eiseres aanvoert dat de dwangsom niet werd verbeurd omdat de door de dwangsomrechter bepaalde termijn in de zin van artikel 1385bis, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek werd verlengd overeenkomstig het bepaalde in artikel 53 van hetzelfde wetboek;

Overwegende dat de appèlrechter oordeelt dat wanneer een dwangsom wordt opgelegd die kan worden verbeurd na verloop van 12 uur na de betekening van de beslissing, de dwangsomrechter geacht moet worden af te wijken van het bepaalde in artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek, zodat de dwangsom kan worden verbeurd ook al verstrijkt de termijn op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag;

Overwegende dat de wettigheid van die beslissing noopt tot uitlegging van het vermelde artikel 1385bis, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek;

Dat deze bepaling overeenstemt met artikel 1, vierde lid, van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom;

Dat die wetsbepaling in België op 1 maart 1980 in werking is getreden, samen met de Benelux-overeenkomst houdende Eenvormige Wet betreffende de dwangsom en de genoemde Eenvormige Wet, vervat in de bijlage van deze overeenkomst, ondertekend te 's Gravenhage op 26 november 1973 en goedgekeurd bij de wet van 31 januari 1980 ; dat de rechtsregel die zowel in het genoemde artikel 1385bis als in artikel 1 van de Eenvormige Wet is besloten, een rechtsregel is die gemeen is aan België, Luxemburg en Nederland in de zin van artikel 1 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van het Benelux-Gerechtshof;

Dat de noodzakelijkheid van een beslissing over de uitlegging van de rechtsregel vervat in het genoemde artikel 1, het Hof noopt de in het dictum gepreciseerde vraag aan het Benelux-Gerechtshof over te leggen;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Houdt iedere nadere uitspraak aan tot het Benelux-Gerechtshof zich heeft uitgesproken over de volgende vraag:

Is de in artikel 1, vierde lid, van de Eenvormige Wet bedoelde termijn naar zijn aard een termijn die moet worden aangezien als een procesrechtelijke termijn die beheerst wordt door het nationale recht van elk der lidstaten en indien deze vraag ontkennend moet worden beantwoord, is het een termijn die wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag wanneer hij vervalt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag?

11 december 2003 - 1° kamer – Voorzitter: de h. Verougstraete, voorzitter – Verslaggever: de h. Dirix – *Gelijkuidende conclusie* van de h. Dubrulle, advocaat-generaal – *Advo-*

caten: mrs. Kirkpatrick en Geinger.

Nr. 641

1° KAMER - 12 december 2003

VERZEKERING — W.A.M.-VERZEKERING - TAKELEN EN SLEPEN - VERZEKERING -
VERPLICHTING.

De beslissing die het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds veroordeelt tot herstel van de materiële schade van de bestuurder van een motorrijtuig die tegen een voertuig op sleep dat hem de weg afsneed is aangereeden, en gegrond is op de overweging dat de bestuurder van het takelvoertuig niet verzekerd was voor het risico "takelen en slepen", schendt de wettelijke bepalingen betreffende de W.A.M.-verzekering¹. (Art. 50, §1, eerste lid, 2° en laatste lid Controlewet Verzekeringen 9 juli 1975; Art. 19, §1 K.B. 16 dec. 1981 houdende inwerkingstelling en uitvoering van de artt. 49 en 50 Wet 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen; Art. 2, §1, eerste lid W.A.M.-wet 1956)

(GEMEENSCHAPPELIJK MOTORWAARBORGFONDS T. L. e.a.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. C.99.0487.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het vonnis, op 16 september 1998 in hoger beroep door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Bergen gewezen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal André Henkes heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddel

(...)

IV. Beslissing van het Hof

(...)

Het middel zelf

Overwegende dat eiser, ingevolge artikel 50, §1, eerste lid, 2° en laatste lid van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en artikel 19 §1 van het koninklijk besluit van 16 december 1981, zoals ze van toepassing zijn op het geschil, de materiële schade dekt die door een motorrijtuig

¹ Aangezien de verzekeringsplicht in de zin van art. 2 W.A.M.-wet de bestuurder van een motorrijtuig dat een ander sleept niet dekt voor de risico's van dat takelen en slepen, berust de bestreden beslissing, die uit het feit dat de W.A.M.-verzekeraar niet tot dekking verplicht is - d. i. een voorwaarde voor de tegemoetkoming door het Fonds - afleidt dat het Motorwaarborgfonds wel tot dekking gehouden is, omdat de veroorzaker van het ongeval, die een voertuig sleept, zich niet tegen het voornoemde risico heeft verzekerd, impliciet op de onderstelling dat de verzekeringsplicht in de zin van de wet zich tevens uitstrekt tot dat bijzondere risico. Dat is een schending van de desbetreffende wettelijke bepalingen.

is veroorzaakt, wanneer geen enkele verzekeringsonderneming tot die vergoeding verplicht is hetzij om reden van een toevallig feit waardoor de bestuurder van het voertuig dat het ongeval veroorzaakte, vrijuit gaat, hetzij omdat de verzekeringsplicht niet nageleefd werd;

Dat luidens artikel 2, §1, eerste lid van de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen, die rijtuigen slechts tot het verkeer op de openbare weg, en op de terreinen die toegankelijk zijn voor het publiek of slechts voor een zeker aantal personen die het recht hebben om er te komen, worden toegelaten indien de burgerlijke aansprakelijkheid waartoe zij aanleiding kunnen geven, gedekt is door een verzekeringsovereenkomst die aan de bepalingen van deze wet voldoent;

Overwegende dat het bestreden vonnis vaststelt dat het ongeval gebeurd is toen de tweede verweerder een bestelwagen bestuurde waarvan verweerster de burgerlijke aansprakelijkheid dekte waartoe dat voertuig aanleiding kon geven, en dat hij een ander voertuig op sleep had waarin een derde aan het stuur zat;

Dat het bestreden vonnis beslist "dat er een (...) noodzakelijk oorzakelijk verband bestaat tussen het slepen (...) en het ongeval" en vervolgens oordeelt "dat niet betwist wordt dat (de tweede verweerder) niet verzekerd was tegen het risico 'takelen en slepen'" en daaruit afleid "dat (verweerster) dus niet ertoe gehouden was (de eerste verweerder) te vergoeden en dat de dekking (van eiser) dus terecht gevorderd werd";

Overwegende dat uit de considerans waarop het bestreden vonnis steunt, neet valt af te leiden dat de verzekeringsplicht niet nageleefd werd;

Dat het bestreden vonnis, door eiser te veroordelen tot vergoeding van de door de eerste verweerder geleden materiële schade, de in heet middel aangewezen wettelijke bepalingen schendt;

Dat het middel gegrond is;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Vernietigt het bestreden vonnis in zoverre het, met bevestiging van het beroepen vonnis, eiser jegens de eerste verweerder veroordeelt en het, tussen de partijen in het cassatiegeding, met uitzondering van de tweede verweerder, uitspraak doet over hun kosten;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde vonnis;

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar de Rechtbank van Eerste Aanleg te Charleroi, zitting houdende in hoger beroep.

12 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Storck – *Gelijklopende conclusie* van de h. Henkes, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Gérard, Kirkpatrick en Houtekier.

Nr. 642

1° KAMER - 12 december 2003

KORT GEDING - ADMINISTRATIEVE HANDELING - WETTIGHEID - BEOORDELING - SCHEIDING DER MACHTEN - MISKENNING.

De rechter in kort geding die in geen enkele redengeving erop wijst dat de administratieve overheid in de uitoefening van haar discretionaire macht een fout of machtsoverschrijding heeft of zou hebben begaan, stelt zijn beoordeling van de opportuniteit in de plaats van die van de administratieve overheid en schendt bijgevolg artikel 584, eerste lid Ger.W. en miskent het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten¹. (Art. 584, eerste lid Ger.W.; Algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten)

(B. e.a. T. SCIERIE CLOSE N.V. en t.o.v. WAALS GEWEST)

ARREST (vertaling)

(A.R. C.00.0578.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 28 juni 2000 door het Hof van Beroep te Luik gewezen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Didier Batselé heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal André Henkes heeft geconcludeerd.

III. Middelen

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Over de door verweerster tegen het middel opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid: het middel kan niet tot cassatie leiden;

Overwegende dat het middel de rechter in kort geding verwijt zijn bevoegdheid te buiten te zijn gegaan en de scheiding der machten te hebben miskend;

Dat een dergelijk middel tot cassatie kan leiden;

Dat de grond van niet-ontvankelijkheid niet aangenomen kan worden;

Overwegende dat artikel 584, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, in de gevallen die hij spoedeisend acht, bij voorraad uitspraak doet in alle zaken, behalve die welke de wet aan de rechterlijke macht onttrekt;

Overwegende dat de rechterlijke macht bevoegd is om de ogenschijnlijk onrechtmatige aantasting van subjectieve rechten door de administratie te voorkomen, zowel tijdens de uitoefening van zijn discretionaire bevoegdheid, als om een einde eraan te maken; dat hij evenwel de administratie haar beoordelingsvrij-

¹ Over de noodzaak van een ogenschijnlijk onrechtmatige aantasting van subjectieve rechten door de administratie, zie m.n. Cass, 25 april 1996, A.R. C.94.0013.N, nr. 137, 14 jan. 1994, A.R. C.93.0255.N, nr. 20.

heid niet mag ontnemen en zich evenmin in haar plaats mag stellen; dat die zelfde beperking ook geldt voor de rechter in kort geding;

Overwegende dat het arrest vaststelt dat de exploitatievergunning die door de bevoegde bestendige deputatie aan verweerster was afgeleverd, nietig verklaard was door de Raad van State, dat verweerster dus geen enkele toestemming om te exploiteren bezat en dat de tot bindendverklaring van het arrest opgeroepen partij verweersters bedrijf heeft laten verzegelen, en vervolgens erop wijst dat de ambtenaar van de tot bindendverklaring van het arrest opgeroepen partij de mogelijkheid maar niet de verplichting had een dergelijke maatregel te nemen en, in dat verband, een discretionaire macht bezat;

Dat het evenwel, gelet op de bijzondere kenmerken van de zaak, de ontzegging beveelt en zegt dat verweerster haar activiteiten mag voortzetten;

Overwegende dat het arrest in geen enkele redengeving erop wijst dat de administratieve overheid in de uitoefening van haar discretionaire macht een fout of machtoverschrijding heeft of zou hebben begaan, maar zijn beoordeling van de opportuniteit in de plaats van die van de administratieve overheid stelt;

Dat het arrest aldus artikel 584, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek schendt en het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten miskent;

Dat, in zoverre, het middel gegrond is;

Wat de overige grieven betreft:

Overwegende dat er geen grond bestaat tot onderzoek van de overige middelen die niet tot ruimere cassatie zouden kunnen leiden;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Vernietigt het bestreden arrest, behalve in zoverre dit het hoger beroep ontvankelijk verklaart;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest;

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Bergen.

12 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Ver slaggever*: de h. Batselé – *Gelijklopende conclusie* van de h. Henkes, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. T'Kint en Gérard.

Nr. 643

1° KAMER - 12 december 2003

1° BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - BOUW EN VERHUUR
VAN ONROERENDE GOEDEREN - ECONOMISCHE ACTIVITEIT - BEGRIP.

2° BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - BELASTINGSSCHULDIGE - BELASTINGPLICHTIGE - BEGRIP.

1° Degene die het gebouwencomplex dat hij heeft laten optrekken, wil exploiteren en die investering wil laten opbrengen door geregeld en regelmatig huur te innen, oefent een economische activiteit uit. (Art. 4, §1 W.B.T.W.)

2° Het arrest dat beslist dat degene die een gebouwencomplex heeft opgetrokken dat hij wil verhuren niet aan B.T.W. onderworpen is omdat de verhuur van onroerende goederen met het oog waarop hij diensten heeft geleverd op zich, ingevolge art. 44, §3, 2° W.B.T.W., van de belasting is vrijgesteld, verwacht de hoedanigheid van degene die aan de B.T.W. onderworpen is met degene die B.T.W. verschuldigd is. (Art. 19, §2, eerste lid, 1° W.B.T.W.)

(BELGISCHE STAAT - Minister van Financiën T. P.)

ARREST (vertaling)

(A.R. C.02.0130.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 8 november 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Luik.

II. Rechtspleging voor het Hof

Afdelingsvoorzitter Claude Parmentier heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal André Henkes heeft geconcludeerd.

III. Middel

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Wat het tweede onderdeel betreft

Overwegende dat artikel 4, §1 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde bepaalt dat belastingplichtige eenieder is die in de uitoefening van een economische activiteit geregeld en zelfstandig, met of zonder winstoogmerk hoofdzakelijk of aanvullend, leveringen van goederen of van diensten verricht die in dit Wetboek zijn omschreven, ongeacht op welke plaats de economische activiteit wordt uitgeoefend;

Overwegende dat ingevolge artikel 4, 2 van de zesde richtlijn 77/388/EG van de Raad van 17 mei 1977, betreffende de harmonisatie van de wetgeving der Lidstaten inzake omzetbelasting - Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde, als economische activiteit onder andere wordt beschouwd de exploitatie van een lichamelijke of onlichamelijke zaak om er duurzaam opbrengst uit te verkrijgen;

Dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bij het arrest C-230/94 van 26 september 1996 beslist heeft dat de verhuring van een lichamelijke zaak een exploitatie van die zaak vormt die wordt aangemerkt als economische activiteit in de zin van artikel 4, §2 van de zesde richtlijn, aangezien zij wordt uitgeoefend om er duurzaam opbrengst uit te verkrijgen;

Overwegende dat het bestreden arrest, met verwijzing naar de redenen van de

eerste rechter, vaststelt dat verweerder "eigenaar is van percelen in Petit-Rechain en zelf en in het raam van het beheer van zijn privé-vermogen, beslist heeft die percelen te gelde te maken door er eengezinswoningen en flatgebouwen op te trekken om ze te verhuren" en dat hij zelf bouwwerken heeft uitgevoerd met betrekking waartoe de administratie van hem B.T.W. vordert;

Dat het aanneemt dat de verweerder die goederen "geregeld en zelfstandig" te huur aanbood;

Dat het aldus oordeelt dat verweerder het gebouwencomplex dat hij heeft laten optrekken, wil exploiteren en die investering wil laten opbrengen door geregeld en regelmatig huur te innen;

Dat het door evenwel te beslissen dat verweerder, door aldus te handelen, geen economische activiteit uitoefent, artikel 4 van het Wetboek op de belasting over de toegevoegde waarde schendt;

Dat, in zoverre, het middel gegrond is;

Wat het eerste onderdeel betreft

Over de door verweerder tegen dat onderdeel ingestelde grond van niet-ontvankelijkheid: het onderdeel vertoont geen belang:

Overwegende dat uit het antwoord op het eerste onderdeel volgt dat de reden dat verweerder geen economische activiteit uitoefent het arrest niet naar recht verantwoordt;

Dat de grond van niet-ontvankelijkheid niet aangenomen kan worden;

Overwegende dat artikel 19, §2, eerste lid, 1° van het Wetboek op de belasting over de toegevoegde waarde de uitvoering door een belastingplichtige van een werk in onroerende staat voor de doeleinden van zijn economische activiteit gelijkstelt met een dienst verricht onder bezwarende titel;

Dat artikel 44, §3, 2° van dat wetboek de verhuur van uit hun aard onroerende goederen van de belasting vrijstelt;

Overwegende dat het bestreden arrest, dat beslist dat verweerder geen belastingplichtige is op grond dat de verhuur van onroerende goederen met het oog waarop hij diensten heeft verricht, op zich, ingevolge voornoemd artikel 44 van de belasting is vrijgesteld, de hoedanigheid verwacht van degene die aan de B.T.W. onderworpen is met degene die B.T.W. verschuldigd is, de in het middel aangewezen bepalingen van het Wetboek op de belasting over de toegevoegde waarde schendt;

Dat het onderdeel gegrond is;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Vernietigt het bestreden arrest, behalve in zoverre dit het hoger beroep ontvankelijk verklaart;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest;

Houdt de kosten aan en laat de uitspraak daaromtrent aan de feitenrechter

over;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Brussel.

12 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Gelijklopende conclusie* van de h. Henkes, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. T'Kint en Kirkpatrick.

Nr. 644

1° KAMER - 12 december 2003

1° HUWELIJK - PUTATIEF HUWELIJK - ERKENNING - VOORWAARDE.

2° HUWELIJK - PUTATIEF HUWELIJK - GOEDE TROUW - BEGRIP - BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER.

1° *Goede trouw is de enige voorwaarde die de wet vereist voor de erkenning van het putatief huwelijk*¹. (Artt. 201 en 202 B.W.)

2° *Goede trouw, waarvan de beoordeling tot de bevoegdheid van de feitenrechter behoort, is het geloof van beide of van een van de echtgenoten dat zij een geldig huwelijk gesloten hebben; hoewel een eventuele huwelijksvoltrekking en de kenmerken ervan die beoordeling kunnen beïnvloeden, vormen die gegevens geen afzonderlijke voorwaarde voor de erkenning van het putatief huwelijk*². (Artt. 201 en 202 B.W.)

(V. T. M.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. C.03.0078.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 23 september 2002 door het Hof van Beroep te Bergen gewezen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal André Henkes heeft geconcludeerd.

III. De feiten

De feiten en de voorafgaande rechtspleging, zoals ze blijken uit het bestreden arrest en uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, kunnen als volgt worden samengevat.

De partijen hebben verscheidene jaren lang samengewoond; uit hun relatie is op 6 april 1977 een dochter geboren die eiser op 26 oktober 1988 in het stadhuis te Nice (Frankrijk) heeft erkend.

Op 12 november 1988 werd op het jacht "Gallus 80" dat voor de kust van Nice lag, in aanwezigheid van familie en vrienden een plechtigheid gehouden waarvan

¹ Zie concl. O.M. in *Bull. en Pas.*, I, 2003, nr. 644.

² *Ibid.*

het logboek, in de rubriek van de akten van burgerlijke stand, melding maakt en daarbij vaststelt dat de partijen verschenen zijn voor de kapitein van het schip, die hen door de band van het huwelijk verenigd heeft verklaard; die akte is ondertekend door de partijen, hun getuigen en de kapitein.

Na de scheiding van de partijen, was eiser van plan in het huwelijk te treden met juffrouw L.

Verweerster heeft tegen dat huwelijk verzet gedaan en de toekomstige echtgenoten hebben beiden voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Charleroi een rechtsvordering ingesteld tot opheffing van dat verzet, waarbij ze bovendien vorderden dat de verzetdoende partij tot schadevergoeding zou worden veroordeeld.

Bij een eerste vonnis van 11 februari 1994 voegde de rechtbank de zaken en beval hij dat de partijen persoonlijk zouden verschijnen en dat de videocassette met de opname van de plechtigheid van 12 november 1998 zou worden vertoond.

Het daaropvolgende vonnis van 29 juni 1994 wees de opheffing van verweersters verzet toe, maar achtte het geen misbruik en wees bijgevolg de vordering van eiser en juffrouw L. voor het overige af.

Eiser stelde hoger beroep in tegen die beslissingen in zoverre ze weigerden hem schadevergoeding toe te kennen.

Het arrest van het Hof van Beroep te Bergen dat voornoemd hoger beroep niet-gegrond verklaarde, werd bij het arrest van het Hof van 11 februari 2000 (A.C., 2000, nr. 111) vernietigd op grond dat het hof van beroep de perken van zijn ahangigmaking te buiten was gegaan door uitspraak te doen over de gegrondheid van verweersters verzet tegen eisers huwelijk.

De zaak werd verwezen naar het Hof van Beroep te Luik, maar het bestreden arrest stelt vast dat de partijen gemeld hebben "niet de intentie hebben de rechtspleging voort te zetten".

Verweerster had overigens eiser gedagvaard voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Charleroi teneinde te horen zeggen dat het op 12 november 1988 tussen de partijen voltrokken huwelijk rechtsgevolgen voor haar heeft aangezien zij te goeder trouw was.

In hoger beroep heeft verweerster een nieuwe vordering ingesteld teneinde het vermeende huwelijk te laten vernietigen.

Het bestreden arrest, dat de akte die op 12 november 1988 aan boord van de "Gallus 80" is opgemaakt nietig verklaart, kent verweerster het voordeel van het putatief huwelijk toe.

IV. Middelen

(...)

V. Beslissing van het Hof

(...)

Tweede middel

1. Eerste onderdeel

Overwegende dat het bestreden arrest, dat een relaas geeft van de verklaringen van de partijen die zij, zowel voor de eerste rechter als voor de rechter die heeft kennisgenomen van de vordering tot opheffing van verweersters verzet tegen eisers huwelijk, hebben afgelegd, erop wijst "dat (eiser) geweld heeft dat (verweester) alsook de gasten op de plechtigheid die hij (aan boord van de Gallus 80) had georganiseerd, dachten aan een werkelijk huwelijk deel te nemen";

Dat het bestreden arrest voorts vaststelt "dat (eiser) niet betwist dat het logboek van de Gallus 80, in de rubriek die met name de bewoordingen 'akten van de burgerlijke stand' bevat, de volgende vermelding bevat: 'op 12 november 1988, zijn voor ons, Jacques Pechard, kapitein van de koopvaardij, ridder van de Mérite maritime, gezagvoerder van de Gallus 80, verschenen, de heer M. v.d. S-P, enerzijds, mevrouw M.M., anderzijds, die wij door de band van het huwelijk verenigd verklaren. Gedaan ter zee op 12 november 1988', tekst ondertekend door de partijen, hun getuigen en de kapitein";

Dat het vervolgens overweegt "dat genoemd stuk een schijn van huwelijksvoltrekking doet ontstaan" en "dat het nietig moet worden verklaard, alsook de schijn van huwelijk waarvan het melding maakt";

Dat uit die vermeldingen kan worden afgeleid dat, volgens de appèlrechters, die plechtigheid waarvan zij door vaststellingen en een feitelijke beoordeling die ten gronde vaststaan, de kenmerken hebben weergegeven, een voor vernietiging vatbare huwelijksvoltrekking kon opleveren;

Dat het arrest aldus, de in het onderdeel weergegeven conclusie van eiser beantwoordt door ze tegen te spreken, en zijn beslissing regelmatig met redenen omkleedt;

Dat het onderdeel feitelijke grondslag mist;

2. Tweede onderdeel

Overwegende dat goede trouw de enige voorwaarde is die de wet vereist voor de erkenning van het putatief huwelijk;

Dat goede trouw, waarvan de beoordeling tot de bevoegdheid van de feitenrechter behoort, het geloof is van beide of van een van de echtgenoten dat zij een geldig huwelijk gesloten hebben;

Dat, hoewel een eventuele plechtigheid en de kenmerken ervan die beoordeling kunnen beïnvloeden, die gegevens geen afzonderlijke voorwaarde vormen voor de erkenning van het putatief huwelijk;

Dat het onderdeel, dat het tegengestelde aanvoert, faalt naar recht;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Verwerpt de voorziening.

Veroordeelt eiser in de kosten.

12 december 2003 - 1° kamer – Voorzitter: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Verlaggever*: de h. Storck – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Henkes, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. T'Kint en Draps.

Nr. 645

1° KAMER - 12 december 2003

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE — BURGERLIJKE ZAKEN - GEWETTIGDE VERDENKING - GEADIEERD RECHTSCOLLEGE - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG - VOORMALIG PARKETMAGISTRAAT BIJ HET HOF VAN BEROEP - PARTIJ IN DE ZAAK.

De omstandigheid dat eiser, die een geschil aanhangig heeft gemaakt bij de rechtbank van eerste aanleg, het ambt van magistraat heeft uitgeoefend bij het parket-generaal van het hof van beroep waarvan die rechtbank afhangt, kan bij de partijen evenmin als bij derden een gewettigde verdenking doen ontstaan over de strikte onpartijdigheid van de rechtbank die over dat geschil uitspraak moet doen¹. (Art. 648, 2° Ger.W.)

(Procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Luik inzake S. e.a. T. BELGISCHE STAAT - Minister van Financiën)

ARREST (vertaling)

(A.R. C.03.0520.F)

I. Voorgaande rechtspleging

Bij een op 13 oktober 2003 ter griffie van het Hof neergelegd verzoekschrift, vordert de procureur des Konings bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik dat de zaak A.R. nr. 03/3319/A van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik aan dat gerecht wordt onttrokken.

Bij zijn arrest van 24 oktober 2003 heeft het Hof het verzoekschrift kennelijk niet-ontvankelijk verklaard.

De voorzitter van de rechtbank heeft, in overleg met de leden van zijn gerecht, de in artikel 656, vierde lid, 4, 1°, b) van het Gerechtelijk Wetboek voorziene verklaring afgelegd.

De partijen hebben conclusies neergelegd.

II. Rechtspleging voor het Hof

Afdelingsvoorzitter Claude Parmentier heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Thierry Werquin heeft geconcludeerd.

III. Beslissing van het Hof

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat: 1. de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik heeft kennisgenomen van een belastinggeschil tussen de eisers en verweerder; 2. eiser in die zaak het ambt van eerste advocaat-generaal bij het Hof van Beroep te Luik heeft uitgeoefend; 3. eiser niet langer deel uitmaakt van het parket-generaal;

Overwegende dat die omstandigheden niet van dien aard zijn dat ze bij de partijen en bij derden een gewettigde verdenking kunnen doen ontstaan over de strikte onpartijdigheid van de rechtbank die over dat geschil uitspraak moet doen;

¹ Zie Cass., 5 okt. 2001, A.R. C.01.0282.F, nr. 526; 23 okt. 2003, A.R. C.03.0470.N, nr. 525.

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Wijst het verzoek af;

Veroordeelt verzoeker in de kosten.

12 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Parmentier, afdelingsvoorzitter – *Gelijklopende conclusie* van de h. Werquin, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. C. Halet en M. Goujon, Luik.

Nr. 6463° KAMER - 15 december 2003

VERWIJZING NA CASSATIE — BURGERLIJKE ZAKEN - GEDEELTELIJKE
VERNIEGING - RECHTSMACHT VAN DE RECHTER OP VERWIJZING.

Aan de rechter die kennis neemt van een geschil op verwijzing na gedeeltelijke cassatie, komt slechts rechtsmacht toe binnen de grenzen van verwijzing; die verwijzing is in beginsel beperkt tot de omvang van de vernietiging, zij het met inbegrip van onafscheidbare beslissingen en beslissingen die het gevolg van de vernietigde beslissing zijn¹.

(R.V.A. T. B.)

ARREST

(A.R. S.03.0068.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 24 april 2003 op verwijzing gewezen door het Arbeidshof te Brussel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Ernest WaÛters heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Anne De Raeve heeft geconcludeerd.

Bij arrest van 12 november 2001 heeft het Hof het arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 28 november 2000 gedeeltelijk vernietigd en de beperkte zaak verwezen naar het Arbeidshof te Brussel.

III. Middel

Eiser voert in zijn verzoekschrift een middel aan.

Het verzoekschrift is aan dit arrest gehecht en maakt er deel van uit.

IV. Beslissing van het Hof

1. Middel

Overwegende dat aan de rechter die kennis neemt van een geschil op verwijzing na gedeeltelijke cassatie, slechts rechtsmacht toekomt binnen de grenzen

¹ Cass., 21 sept. 1992, A.R. 7704, nr. 624.

van de verwijzing; dat die verwijzing in beginsel beperkt is tot de omvang van de vernietiging, zij het met inbegrip van onafscheidbare beslissingen en beslissingen die van de vernietigde beslissingen het gevolg zijn;

Overwegende dat het arrest van het Hof van 12 november 2001 het arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 28 november 2000 vernietigt "in zoverre het nalaat zich uit te spreken over verweerders recht op uitkeringen vanaf 8 december 1997";

Dat het bestreden arrest het hoger beroep van eiser ontoelaatbaar verklaart;

Dat het arbeidshof aldus zijn rechtsmacht overschrijdt om kennis te nemen van het geschil tussen de partijen binnen de perken waarin dit aan het verwijzingsrecht werd onderworpen, en zodoende artikel 1110, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek schendt;

Dat het middel in zoverre gegrond is;

2. Kosten

Overwegende dat, krachtens artikel 1017, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek, eiser in de kosten moet worden veroordeeld;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Vernietigt het bestreden arrest;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest;

Veroordeelt eiser in de kosten;

Verwijst de zaak naar het Arbeidshof te Gent.

15 december 2003 - 3^e kamer – *Voorzitter*: de h. Boes, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Waüters – *Gelijklopende conclusie* van mevr. De Raeve, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Simont.

Nr. 647

2° KAMER - 16 december 2003

MISDRIJF — DEELNEMING - VEREISTEN.

Zo voor het bestaan van strafbare deelneming in de regel vereist is dat de deelnemer - dader of medeplichtige - kennis heeft van de omstandigheid dat hij deelneemt aan een welbepaalde misdaad of een welbepaald wanbedrijf en zo hiertoe is vereist, maar ook volstaat dat de deelnemer kennis heeft van alle omstandigheden die aan het feit waaraan hij door zijn medewerking deelneemt, het kenmerk geven van een welbepaalde misdaad of een welbepaald wanbedrijf, brengt de omstandigheid dat de deelnemer bewust een meer concrete kennis en opzet van het voorgenomen misdrijf verzaakt, niet mee dat hij daardoor onbewust tot dit misdrijf bijdraagt, maar wel dat hij met kennis van zaken wil bijdragen tot om het even welk bepaald misdrijf^f. (Artt. 66 tot 69 Sw.)

(G. e.a. T. DE BELGISCHE STAAT – Minister van Financiën e.a.)

ARREST

(A.R. P.03.0452.N)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest, op 20 februari 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Gent, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Etienne Goethals heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc De Swaef heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

De eisers A. G. en C. R. stellen in een memorie respectievelijk twee en vijf middelen voor, de eisers F. d. K. d'E. en J. J. elk een middel.

Die memories zijn aan dit arrest gehecht en maken daarvan deel uit.

De overige eisers stellen geen middel voor.

IV. Beslissing van het Hof

(...)

E. Onderzoek van het middel van F. d. K. d'E.

1. Eerste onderdeel

Overwegende dat voor het bestaan van strafbare deelneming in de regel vereist is dat de deelnemer - dader of medeplichtige - kennis heeft van de omstandigheid dat hij deelneemt aan een welbepaalde misdaad of een welbepaald wanbedrijf;

Overwegende dat hiertoe is vereist maar ook volstaat dat de deelnemer kennis heeft van alle omstandigheden die aan het feit, waaraan hij door zijn medewerking deelneemt, het kenmerk geven van een welbepaalde misdaad of een welbepaald wanbedrijf;

Overwegende dat de omstandigheid dat de deelnemer bewust een meer concrete kennis en opzet van het voorgenomen misdrijf verzaakt, niet meebrengt dat hij daardoor onbewust tot dit misdrijf bijdraagt, maar dat hij met kennis van zaken wil bijdragen tot om het even welk bepaald misdrijf;

Overwegende dat de appèlrechters onder meer vaststellen: "Het vrijwillig afzien van meer concrete kennis en opzet is, in zulke omstandigheden, zeker te beschouwen als een deel van het stilzwijgend overleg dat tussen de genoemde beklagden (waaronder eiser) telkenmale bestond";

Dat zij zodoende op grond van hun vaststellingen de schuld van eiser niet omschrijven als een grove nalatigheid maar als een bewuste wilsovereenstemming tussen de deelnemers om een bepaald misdrijf te plegen en om elkaar onderling bij te staan om dit doel te verwezenlijken;

Dat het onderdeel niet kan worden aangenomen;

2. Tweede onderdeel

Overwegende dat de appèlrechters vaststellen dat eiser vrijwillig heeft afge-

zien van een meer concrete kennis en opzet, en oordelen dat dit te beschouwen is als een deel van het stilzwijgende overleg dat tussen de verschillende beklaagden bestond; dat zij zodoende het aangehaalde verweer verwerpen en beantwoorden;

Dat het onderdeel feitelijke grondslag mist;

(...)

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verleent akte van de afstanden zoals bepaald;

Verwerpt de cassatieberoepen voor het overige;

Veroordeelt de eisers in de kosten van hun cassatieberoep.

16 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Goethals – *Gelijklopende conclusie* van de h. De Swaef, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Wouters, Claeys Bouúaert, Bützler, De Gryse en E. Pringuet, Gent.

Nr. 648

2° KAMER - 16 december 2003

1° GENEESKUNDE — GENEESMIDDELEN (VERDOVENDE MIDDELEN INBEGREPEN) - GENEESMIDDELENWET - GENEESMIDDELEN RICHTLIJN - VOEDINGSSUPPLEMENTENRICHTLIJN - VERENIGBAARHEID.

2° GENEESKUNDE — GENEESMIDDELEN (VERDOVENDE MIDDELEN INBEGREPEN) - WIJZE VAN AANDIENING.

1° *Artikel 1 Geneesmiddelenwet is strijdig noch met artikel 1 van de Geneesmiddelenrichtlijn, noch met de Voedingssupplementenrichtlijn*¹. (Art. 1 Wet 25 maart 1964, B.S. 17 april 1964; Art. 1.2 Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 nov. 2001; Art. 1.2 Richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002)

2° *De omstandigheid dat de koninklijke besluiten van 8 januari 1992 betreffende de voedingswaarde-etikettering van voedingsmiddelen en van 3 maart 1992 betreffende het in handel brengen van nutriënten en van voedingsmiddelen waaraan nutriënten werden toegevoegd, voor de verkoop van voedselsupplementen de verplichting opleggen deze slechts in voorgedoseerde vorm in handel te brengen met een etikettering die aan welbepaalde voorschriften voldoet, houdt niet in dat die wijze van aandiening niet in aanmerking kan worden genomen om te bepalen of een product al dan niet een geneesmiddel is als bedoeld door de Geneesmiddelenrichtlijn en de Geneesmiddelenwet*².

(D. e.a.)

ARREST

¹ Zie S. CALLENS, "De definitie van het geneesmiddel in het Europees en Belgisch recht", *Vl. T. Gen.* 1998-99, 13-14.

² *Ibid.*

(A.R. P.03.0467.N)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest, op 24 februari 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Gent, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Paul Maffei heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc De Swaef heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

De eisers J. D. en E. M. stellen in een memorie twee middelen voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

De eiser X. D. P. stelt geen middel voor.

IV. Beslissing van het Hof

A. Onderzoek van de middelen

1. Eerste middel

1.1. Eerste onderdeel

Overwegende dat het arrest oordeelt dat het voor de beoordeling van de schuld van de eisers geen rekening houdt met de advertenties door derden geplaatst naast of onder artikelen met betrekking tot de actieve bestanddelen van de betwiste producten in onder meer het magazine "Familie"; dat hierdoor bedoeld wordt de beoordeling van het persoonlijke aandeel van de eisers J. D. en E. M. in de totstandkoming van de misdrijven die het voorwerp van de telastleggingen A (niet laten registreren van geneesmiddelen door de minister die de volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft), B (fabriceren, houden, in handel brengen, invoer en uitvoer van geneesmiddelen zonder vergunning van de minister) en C (reclame maken betreffende een niet geregistreerd geneesmiddel) uitmaken;

Overwegende dat zulks niet tegenstrijdig is met het feit dat het arrest die advertenties in aanmerking neemt om te oordelen dat de betwiste producten, gelet op hun wijze van aanbieding, geneesmiddelen zijn als bedoeld in artikel 1 Geneesmiddelenwet;

Dat het onderdeel feitelijke grondslag mist;

1.2. Tweede onderdeel

Overwegende dat het arrest oordeelt dat de producten bedoeld in de bewezen verklaarde telastleggingen, geneesmiddelen zijn als bedoeld in artikel 1 Geneesmiddelenwet;

Overwegende dat het onderdeel ervan uitgaat dat die producten voedingssupplementen zijn die dienen te beantwoorden aan de normen van de koninklijke besluiten van 8 januari 1992 betreffende de voedingswaarde-etikettering van voedingsmiddelen en van 3 maart 1992 betreffende het in handel brengen van nutriënten en van voedingsmiddelen waaraan nutriënten werden toegevoegd en geen geneesmiddelen als bedoeld in artikel 1 Geneesmiddelenwet;

Dat het onderdeel in zoverre dit het Hof verplicht tot een onderzoek van feiten waarvoor het niet bevoegd is, niet ontvankelijk is;

Overwegende dat artikel 1 Geneesmiddelenwet bepaalt dat onder geneesmiddel wordt verstaan elke enkelvoudige of samengestelde substantie, aangediend als hebbende therapeutische of profylactische eigenschappen met betrekking tot ziekten bij mens en dier en dat elke enkelvoudige of samengestelde substantie die aan mens of dier toegediend kan worden teneinde een medische diagnose te stellen of om organische functies bij mens of dier te herstellen, te verbeteren of te wijzigen, eveneens als geneesmiddel wordt beschouwd;

Overwegende dat artikel 1.2 van de richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (hierna Geneesmiddelenrichtlijn) bepaalt dat voor de doeleinden van die richtlijn onder geneesmiddel wordt verstaan elke enkelvoudige of samengestelde substantie, aangediend als hebbende therapeutische of profylactische eigenschappen met betrekking tot ziekten bij de mens en dat elke enkelvoudige of samengestelde substantie, die aan de mens toegediend kan worden teneinde een medische diagnose te stellen of om fysiologische functies bij de mens te herstellen, te verbeteren of te wijzigen, eveneens als geneesmiddel wordt beschouwd;

Overwegende dat artikel 1.2 van de richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake voedingssupplementen (hierna Voedingssupplementenrichtlijn) bepaalt dat deze richtlijn niet van toepassing is op geneesmiddelen als omschreven in de voornoemde Geneesmiddelenrichtlijn;

Overwegende dat hieruit volgt dat artikel 1 Geneesmiddelenwet strijdig is noch met artikel 1 van de Geneesmiddelenrichtlijn, noch met de Voedingssupplementenrichtlijn;

Dat het onderdeel in zoverre het ervan uitgaat dat het arrest geen toepassing kon maken van artikel 1 Geneesmiddelenwet, faalt naar recht;

Overwegende, voor het overige, dat artikel 54, onder c) Geneesmiddelenrichtlijn bepaalt dat op de buitenverpakking of, indien deze ontbreekt, op de primaire verpakking van elk geneesmiddel, de farmaceutische vorm en de inhoud naar gewicht, volume of doseringseenheden vermeld worden;

Dat de omstandigheid dat de koninklijke besluiten van 8 januari 1992 betreffende de voedingswaarde-etikettering van voedingsmiddelen en van 3 maart 1992 betreffende het in handel brengen van nutriënten en van voedingsmiddelen waaraan nutriënten werden toegevoegd, voor de verkoop van voedselsupplementen de verplichting opleggen deze slechts in voorgedoseerde vorm in handel te brengen met een etikettering die aan welbepaalde voorschriften voldoet, niet inhoudt dat die wijze van aandiening niet in aanmerking kan worden genomen om te bepalen of een product al dan niet een geneesmiddel is als bedoeld door de Geneesmiddelenrichtlijn en de Geneesmiddelenwet;

Dat het onderdeel in zoverre dat ervan uitgaat dat die wijze van aanbieding enkel relevant is voor het definiëren van een product als voedselsupplement of nutriënt, eveneens faalt naar recht;

1.3. Derde onderdeel

Overwegende dat het arrest oordeelt dat de producten die het voorwerp uitmaken van de bewezen verklaarde telastleggingen, geneesmiddelen zijn als bedoeld in artikel 1 van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen;

Dat het onderdeel dat geheel ervan uitgaat dat die producten voedingssupplementen zijn, feitelijke grondslag mist;

2. Tweede middel

Overwegende dat het arrest vaststelt dat de in de bewezen verklaarde telastleggingen bedoelde producten aan de consument werden aangediend:

- in een voorgedoseerde vorm gelijkaardig aan die van geneesmiddelen;
- in een verpakking gelijkaardig aan die van geneesmiddelen;
- met de verwijzing, zowel in de folder "Voedingssupplementen die echt werken", als op de verpakking, als in advertenties, naar wetenschappelijke benamingen;
- met de verwijzing in voornoemde folder naar wetenschappers en geneesheren;
- met de sporadische verwijzing naar profylactische eigenschappen met betrekking tot ziekte bij de mens;
- en enkel via de verkoop in apotheken;

Overwegende dat het middel, in zoverre het ervan uitgaat dat de appèlrechters alleen op de folder getiteld "Voedingssupplementen die echt werken" steunen om tot aandiening aan het publiek te besluiten, en op die grond schending van artikel 3 Strafwetboek aanvoert, berust op een onvolledige lezing van het arrest, misdien feitelijke grondslag mist;

Overwegende voor het overige dat het arrest met de in het middel weergegeven redenen geen uitlegging geeft van de in het middel vermelde stukken, misdien de bewijskracht ervan niet miskent;

Dat het middel in zoverre eveneens feitelijke grondslag mist;

B. Ambtshalve onderzoek van de beslissing op de strafvordering

Overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is geweest;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt de cassatieberoepen;

Veroordeelt de eisers in de kosten.

16 december 2003 - 2° kamer – Voorzitter: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – Verslaggever: de h. Maffei – Gelijkkluidende conclusie van de h. De Swaef, advocaat-generaal – Advocaat: mr. Lefebvre.

Nr. 649

2° KAMER - 16 december 2003

VERNIELING VAN ANDERMANS ROERENDE EIGENDOMMEN - DADER VAN
 Vernielingen - Woonrecht in Andermans huis - Gevolg - Verzwarende
 omstandigheid van braak.

De enkele omstandigheid dat de dader nog steeds woonrecht heeft op een nog door een of meerdere andere personen bewoond huis of aanhorigheden waar vernielingen van de zich erin bevindende roerende goederen opzettelijk worden aangebracht, staat niet eraan in de weg dat hij schuldig kan verklaard worden aan die vernielingen met de verzwarende omstandigheid van braak¹. (Art. 530 Sw.)

(C. T. M. e.a.)

ARREST

(A.R. P.03.0939.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 21 mei 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Paul Maffei heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc De Swaef heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser stelt in een memorie vijf grieven voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

A. Onderzoek van de grieven

(...)

3. Derde grief

Overwegende dat de enkele omstandigheid dat de dader nog steeds woonrecht heeft op een nog door een of meerdere andere personen bewoond huis of aanhorigheden waar vernielingen van de zich erin bevindende roerende goederen opzettelijk worden aangebracht, niet eraan in de weg staat dat hij schuldig kan verklaard worden aan die vernielingen met de verzwarende omstandigheid van braak;

Dat de grief faalt naar recht;

(...)

B. Ambtshalve onderzoek van de beslissing op de strafvordering

Overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is gewezen;

OM DIE REDENEN,

¹ Zie Cass., 11 april 1938, *Bull. en Pas.*, 1938, I, 142.

HET HOF,
Verwerpt het cassatieberoep;
Veroordeelt eiser in de kosten.

16 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Maffei – *Gelijklopende conclusie* van de h. De Swaef, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. W. Descamps, Hasselt.

Nr. 650**2° KAMER - 16 december 2003****HOGER BEROEP — STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN)**

— RECHTSPLEGING IN HOGER BEROEP - EENPARIGHEID VAN STEMMEN - BURGERLIJKE
RECHTSVORDERING.

Artikel 211bis Wetboek van Strafvordering moet niet worden toegepast en er is dus geen eenparigheid van stemmen van de appèlrechters vereist, wanneer in strafzaken de appèlrechters enkel uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvorderingen en zij oordelen dat de ten laste gelegde feiten waarvan de eerste rechter heeft geoordeeld dat ze niet bewezen zijn, in hoger beroep wel bewezen zijn¹. (Art. 211bis Sv.)

(D. e.a. T. V. e.a.)

ARREST

(A.R. P.03.1147.N)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het vonnis, op 25 juni 2003 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Dendermonde.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Paul Maffei heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc De Swaef heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

De eisers stellen in een memorie een middel voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof**A. Afstand**

Overwegende dat Mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie, namens de eisers afstand van het cassatieberoep doet in zoverre dit gericht is tegen de beslissing op de burgerlijke vordering ingesteld door G. B. en zonder berusting afstand van het cassatieberoep doet in zoverre dit gericht is tegen de beslissing waarbij de eisers veroordeeld worden tot betaling van 9.915,74 euro aan J. T. en waarbij aan deze partij voorbehoud wordt verleend voor de schade we-

¹ Zie Arbitragehof 24 september 2003, B.S. 26 nov. 2003.

gens loonverlies;

Overwegende dat het bestreden vonnis, door met betrekking tot de burgerlijke vordering van J. T. de vermelde beslissing te nemen, de verdere afhandeling van de zaak niet onbepaald of op een verdere terechtzitting uitstelt, maar integendeel niets aanhoudt om later uitspraak over te doen; dat deze beslissing een eindbeslissing is;

Overwegende dat er in zoverre geen grond is tot het verlenen van de gedane afstand;

Dat voor het overige akte van de afstand kan worden verleend;

B. Onderzoek van het middel

Overwegende dat artikel 211bis Wetboek van Strafvordering niet moet worden toegepast en er dus geen eenparigheid van stemmen van de appèlrechters is vereist, wanneer in strafzaken de appèlrechters enkel uitspraak doen over de burgerlijke rechtsvorderingen en zij oordelen dat de ten laste gelegde feiten waarvan de eerste rechter heeft geoordeeld dat ze niet bewezen zijn, in hoger beroep wel bewezen zijn;

Dat het middel faalt naar recht;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verleent akte van de afstand zoals hierboven bepaald;

Verwerpt de cassatieberoepen voor het overige;

Veroordeelt de eisers in de kosten.

16 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Maffei – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. De Swaef, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Geinger.

Nr. 651

2° KAMER - 16 december 2003

STEDENBOUW — HERSTEL VAN PLAATS IN DE VORIGE STAAT. BETALING VAN EEN MEERWAARDE - MOTIVERING VAN DE HERSTELVORDERING VAN DE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR.

Wanneer de stedenbouwkundige inspecteur de keuze voor een welbepaalde herstelmaatregel afdoende motiveert, moet de uitsluiting van de keuze voor een andere herstelmaatregel niet negatief worden gemotiveerd¹. (Art. 3 Wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandeling)

(D. e.a.)

ARREST

(A.R. P.03.1159.N)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest, op 26 juni 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Etienne Goethals heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc De Swaef heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

De eisers stellen in een verzoekschrift een middel voor. Dit verzoekschrift is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

A. Onderzoek van het middel

1. Eerste onderdeel

Overwegende dat het onderdeel, dat aanvoert dat uit geen enkel stuk van het dossier blijkt dat de gemachtigde ambtenaar bij het vorderen van het herstel grondig was ingelicht over de concrete feitelijke toestand van de omgeving van het betrokken perceel, het Hof verplicht tot een onderzoek van feiten waarvoor het niet bevoegd is;

Dat het onderdeel niet ontvankelijk is;

2. Tweede onderdeel

Overwegende dat de appèlrechters met de redenen die zij vermelden (arrest blz. 7 en 8) de herstellvordering onder meer op haar interne wettigheid onderzoeken en daarbij oordelen:

- dat zij op gepaste, aangepaste en noodzakelijke wijze het herstel beoogt van de gevolgen van het door de eisers gepleegde en in de vordering concreet aangeduide misdrijf;

- dat zij steunt op motieven van goede ruimtelijke ordening en niet kennelijk onredelijk is;

- dat het hen niet behoort de opportuniteit van deze vordering te beoordelen;

Dat zij zodoende het verweer van de eisers dat deze vordering te radicaal is omdat de strijdige werken een niet homogeen agrarisch gebied betreffen, verwerpen en beantwoorden;

Dat het onderdeel feitelijke grondslag mist;

3. Derde onderdeel

Overwegende dat de appèlrechters vaststellen dat de motivering van de herstellvordering terug te vinden is in de vordering van 11 maart 1998 zoals verder toegelicht in de brief van de stedenbouwkundige inspecteur van 9 januari 2002;

Dat het onderdeel dat enkel de motivering van de herstellvordering van 11 maart 1998 aanwijst, in zoverre berust op een onvolledige lezing van het arrest;

Overwegende dat, wanneer de stedenbouwkundige inspecteur de keuze voor een bepaalde herstelmaatregel afdoende motiveert, de uitsluiting van de keuze

voor een andere herstelmaatregel niet negatief moet worden gemotiveerd;

Dat het onderdeel in zoverre niet kan worden aangenomen;

4. Vierde onderdeel

Overwegende dat de appèlrechters eisers' verweer met betrekking tot de externe wettigheid van de herstellvordering niet alleen verwerpen op grond van de in het onderdeel aangehaalde motivering maar op grond van het geheel van de redenen die zij vermelden (arrest blz. 7 en 8);

Dat het onderdeel feitelijke grondslag mist;

B. Ambtshalve onderzoek van de beslissing op de strafvordering

Overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is geweest;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt de cassatieberoepen;

Veroordeelt de eisers in de kosten.

16 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Goethals – *Gelijklopende conclusie* van de h. De Swaef, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. J. Bergé, Leuven.

Nr. 652

2° KAMER - 16 december 2003

CASSATIEBEROEP — STRAFZAKEN — TERMIJNEN VOOR CASSATIEBEROEP EN
BETEKENING — STRAFVORDERING — VOORBARIG CASSATIEBEROEP (GEEN EINDBESLISSING) -
VERZOEK TOT HET OPHEFFEN VAN EEN ONDERZOEKSHANDELING.

Niet ontvankelijk want voorbarig is het cassatieberoep tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat op het hoger beroep tegen de beschikking, getroffen met toepassing van artikel 61quater Wetboek van strafvordering, geen uitspraak doet over de regelmatigheid van het strafonderzoek of van de ermee gepaard gaande strafvordering¹. (Art. 416 Sv.)

(C.V.B.A. MC VISION e.a.)

ARREST

(A.R. P.03.1298.N)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest, op 2 september 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

¹ Cass., 16 mei 2000, A.R. P.00.0296.N, nr. 299.

Raadsheer Paul Maffei heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc De Swaef heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

De procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent stelt in een verzoekschrift een middel voor.

De eiseressen cvba MC Vision en nv Sihgna stellen geen middel voor.

IV. Beslissing van het Hof

A. Ontvankelijkheid van de cassatieberoepen

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, niet blijkt dat het cassatieberoep van de nv Sihgna, die geen in verdenking gestelde is, werd betekend;

Dat dit cassatieberoep niet ontvankelijk is;

Overwegende dat uit dezelfde stukken evenmin blijkt dat het cassatieberoep van de procureur-generaal te Gent regelmatig werd betekend; dat het exploit van betekening immers de betekening van een arrest van 8 september 2003 maar niet van het cassatieberoep vermeldt;

Dat dit cassatieberoep niet ontvankelijk is;

Overwegende, voor het overige, dat de kamer van inbeschuldigingstelling enkel uitspraak doet met toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering wanneer zij de regelmatigheid van het haar voorgelegde strafonderzoek en van de ermee gepaard gaande strafvordering onderzoekt, dit is wanneer zij uitspraak doet over onregelmatigheden, verzuimen of nietigheden als bedoeld in artikel 131, §1 van hetzelfde wetboek of met betrekking tot de verwijzingsbeschikking of over gronden van niet ontvankelijkheid of van verval van de strafvordering;

Overwegende dat hieruit volgt dat wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling uitspraak doet over de regelmatigheid van een verzoek strekkende tot het opheffen van onderzoekshandelingen, zonder dat tezelfdertijd de regelmatigheid van het strafonderzoek of van de strafvordering wordt onderzocht, zij uitsluitend uitspraak doet met toepassing van artikel 61quater Wetboek van Strafvordering;

Overwegende dat het arrest uitspraak doet over het hoger beroep tegen de beschikking van de onderzoekende magistraat in het hof van beroep, waarbij het verzoek van cvba MC Vision en nv Sihgna tot het opheffen van onderzoekshandelingen, ingesteld met toepassing van artikel 61quater Wetboek van Strafvordering, gedeeltelijk wordt afgewezen; dat het oordeelt dat dit verzoek niet regelmatig werd ingesteld en op die grond, het hoger beroep van cvba MC Vision en nv Sihgna niet ontvankelijk verklaart en, na evocatie, de beroepen beschikking ambtshalve vernietigt alsmede het verzoek van de vermelde eiseressen ook niet ontvankelijk verklaart;

Overwegende dat het arrest hierdoor geen uitspraak doet over de regelmatigheid van het strafonderzoek of van de ermee gepaard gaande strafvordering, maar uitsluitend gewezen is met toepassing van artikel 61quater Wetboek van Strafvordering;

Overwegende dat het arrest geen eindbeslissing inhoudt noch uitspraak doet in

een der gevallen bepaald in artikel 416, tweede lid Wetboek van Strafvordering;

Dat het cassatieberoep van cvba MC Vision voorbarig, mitsdien niet ontvankelijk is;

B. Onderzoek van het middel

Overwegende dat het middel, dat geen betrekking heeft op de ontvankelijkheid van het cassatieberoep, geen antwoord behoeft;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt de cassatieberoepen;

Veroordeelt de eiseressen cvba Mc Vision en nv Sihgna in de kosten van hun cassatieberoep;

Laat de kosten van het cassatieberoep van de procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent ten laste van de Staat;

16 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Maffei – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. De Swaef, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. B. Wydooghe, Leuven en J. Verstraeten, Leuven.

Nr. 653

2° KAMER - 16 december 2003

1° CASSATIEBEROEP — STRAFZAKEN — VORMEN — VORM EN TERMIJN VAN BETEKENING EN-OF NEERLEGGING - VORM VAN BETEKENING - BEWIJS.

2° BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - FISCALE AMBTENAREN - ONDERZOEKSBEVOEGDHEID - VRIJE TOEGANG TOT DE RUIMTEN WAAR DE ACTIVITEIT WORDT UITGEOEFEND - ONDERZOEK VAN DE ALDAAR AANGETROFFEN BOEKEN EN STUKKEN - DRAAGWIJDTE.

3° ONDERZOEK IN STRAFZAKEN - BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - FISCALE AMBTENAREN - ONDERZOEKSBEVOEGDHEID - VRIJE TOEGANG TOT DE RUIMTEN WAAR DE ACTIVITEIT WORDT UITGEOEFEND - ONDERZOEK VAN DE ALDAAR AANGETROFFEN BOEKEN EN STUKKEN - DRAAGWIJDTE.

1° *Niet ontvankelijk wegens gebrek aan betekening, is het cassatieberoep waarvan het bewijs van die betekening niet is geleverd omdat de voorgelegde stukken het Hof niet toelaten na te gaan of een integrale kopie van de akte met de verklaring van cassatieberoep wel degelijk aan de verweerders werd betekend*¹. (Art. 418, eerste lid Sv.)

2° en 3° *Uit het onderlinge verband van de artikelen 61, §1, eerste lid en 63, eerste lid, 1° BTW-Wetboek volgt dat de in artikel 63, eerste lid, 1° van dat wetboek bedoelde controlemaatregel te onderscheiden is van de in artikel 61, §1, eerste lid van dat wetboek bedoelde controlemaatregel en dat artikel 63, eerste lid, 1° BTW-Wetboek beoogt aan de bevoegde ambtenaren een onderzoeksbevoegdheid te verlenen die zij niet uit artikel 61, §1, eerste lid van dat wetboek putten; hieruit volgt dat de bevoegde ambtenaren, krachtens artikel 63, eerste lid, 1° BTW-Wetboek, het recht hebben na te gaan welke*

¹ Zie Cass., 25 april 2001, A.R. P.01.0045.F, nr. 230.

boeken en stukken zich bevinden in de ruimten waar de activiteit wordt uitgeoefend alsook de boeken en stukken die zij aldaar aantreffen, te onderzoeken, zonder voorafgaand om de voorlegging van die boeken en stukken te moeten verzoeken.

(Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent T. C. e.a.)

ARREST

(A.R. P.03.1087.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 17 juni 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

Afdelingsvoorzitter Edward Forrier heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Patrick Duinslaeger heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser voert in een memorie een middel aan. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

A. Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, niet blijkt dat het cassatieberoep regelmatig werd betekend aan de verweerders sub 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15 en 17;

Dat het exploit van betekening alleen vermeldt dat een arrest werd gewezen ten laste van die verweerders door het Hof van Beroep te Gent op 20 juni 2003;

Dat het cassatieberoep tegen die verweerders niet ontvankelijk is;

B. Onderzoek van het middel

Overwegende dat, enerzijds, krachtens artikel 61, §1, eerste lid BTW-Wetboek eenieder gehouden is de boeken en stukken die hij overeenkomstig artikel 60 moet bewaren, op ieder verzoek van de ambtenaren van de administratie die de belasting over de toegevoegde waarde onder haar bevoegdheid heeft, zonder verplaatsing, ter inzage voor te leggen teneinde de juiste heffing van de belasting in zijn hoofde of in hoofde van derden te kunnen nagaan;

Dat, anderzijds, krachtens artikel 63, eerste lid, 1° BTW-Wetboek, eenieder die een economische activiteit uitoefent, aan de ambtenaren die bevoegd zijn om de toepassing van de belasting over de toegevoegde waarde te controleren en in het bezit zijn van hun aanstellingsbewijs, op elk tijdstip en zonder voorafgaande verwittiging, vrije toegang moet verlenen tot de ruimten waar de activiteit wordt uitgeoefend ten einde hen in staat te stellen de boeken en stukken te onderzoeken die zich aldaar bevinden;

Overwegende dat uit het onderlinge verband van deze bepalingen volgt dat de in artikel 63, eerste lid, 1° BTW-Wetboek bedoelde controlemaatregel te onderscheiden is van de in artikel 61, §1, eerste lid BTW-Wetboek bedoelde controlemaatregel; dat artikel 63, eerste lid, 1° BTW-Wetboek beoogt aan de bevoegde

ambtenaren een onderzoeksbevoegdheid te verlenen die zij niet uit artikel 61, §1, eerste lid BTW-Wetboek putten;

Dat hieruit volgt dat de bevoegde ambtenaren, krachtens artikel 63, eerste lid, 1° BTW-Wetboek, het recht hebben na te gaan welke boeken en stukken zich bevinden in de ruimten waar de activiteit wordt uitgeoefend alsook de boeken en stukken die zij aldaar aantreffen, te onderzoeken, zonder voorafgaand om de voorlegging van die boeken en stukken te moeten verzoeken;

Overwegende dat, in tegenstelling tot artikel 63, eerste lid BTW-Wetboek, artikel 319, eerste lid W.I.B. 1992 aan de ambtenaren van de administratie der directe belastingen geen vrije toegang verleent tot beroepslokalen ten einde hen in staat te stellen de boeken en stukken te onderzoeken die zich aldaar bevinden;

Overwegende dat de appèlrechters die anders oordelen, artikel 63, eerste en tweede lid BTW-Wetboek schenden;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep in zoverre dit gericht is tegen de verweerders sub 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15 en 17;

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre het betrekking heeft op de overige verweerders;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest;

Laat de kosten ten laste van de Staat;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling, anders samengesteld.

16 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Gelijklopende conclusie* van de h. Duinslaeger, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. X. Verhaeghe, Kortrijk, J.-P. Van Neste, Kortrijk, J. Herpinck, Brugge, Lievens, Brugge, P. Traest, Brussel en P. Cooreman, Dendermonde.

Nr. 654

2° KAMER - 16 december 2003

1° DOUANE EN ACCIJNZEN - DOUANEVERVOER - EUROPESE UNIE - NIET AANBRENGEN VAN EEN ZENDING BIJ HET KANTOOR VAN BESTEMMING - MEDEDELING DAARVAN DOOR HET KANTOOR VAN VERTREK - TERMIJN VAN ELF MAANDEN - DRAAGWIJDTE.

7° EUROPESE UNIE — ALGEMEEN - DOUANEVERVOER - NIET AANBRENGEN VAN EEN ZENDING BIJ HET KANTOOR VAN BESTEMMING - MEDEDELING DAARVAN DOOR HET KANTOOR VAN VERTREK - TERMIJN VAN ELF MAANDEN - DRAAGWIJDTE.

1° en 2° *Het kantoor van vertrek kan ook dan bij de aangever een douaneschuld die naar aanleiding van een overtreding of een onregelmatigheid in verband met een extern communautair douanevervoer is ontstaan, invorderen wanneer dit kantoor hem niet binnen de termijn van elf maanden na geldigmaking van de aangifte voor communautair*

douanevervoer heeft meegedeeld dat deze zending niet bij het kantoor van bestemming is aangebracht en dat de plaats van de overtreding of de onregelmatigheid niet kan worden vastgesteld; dit geldt ook wanneer het kantoor van vertrek een administratieve regeling betreffende het doorgeven van inlichtingen, zoals het systeem van voorafgaande kennisgeving, niet heeft toegepast, of wanneer de niet-tijdige kennisgeving aan een fout of een nalatigheid van dat kantoor te wijten is¹. (Art. 11bis Verord. Comm. E.G. nr. 1062/87, 27 maart 1987)

(BELGIAN REFINING CORPORATION N.V. e.a. T. BELGISCHE STAAT - Minister van Financiën)

ARREST

(A.R. P.02.0013.N)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest, op 21 november 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Afdelingsvoorzitter Edward Forrier heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Thierry Werquin heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

De eisers sub I hebben in twee memories samen zes middelen voorgesteld. Die memories zijn aan dit arrest gehecht en kamen daarvan deel uit.

De eiser sub II heeft geen middel aangevoerd.

IV. Voorafgaande rechtspleging

Bij arrest van het Hof van 5 november 2002:

- zijn, behoudens het tweede onderdeel van het tweede middel, het derde middel en het tweede onderdeel van het zesde middel, al de middelen van de eisers sub I verworpen;

- werd de eiser sub II gedeeltelijke afstand van zijn cassatieberoep verleend en werd diens cassatieberoep voor het overige verworpen;

- heeft het Hof aan het Hof van Justitie de navolgende prejudiciële vraag gesteld:

“Wat is de precieze draagwijdte van de termijn van elf maanden, zoals voorgeschreven door lid 1 van artikel 11bis van de verordening nr. 1062/87 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 27 maart 1987 houdende uitvoeringsbepalingen en vereenvoudigings-maatregelen betreffende de regeling voor communautair douanevervoer, ingevoegd door lid 1 van artikel 1 van de verordening nr. 1429/90 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 29 mei 1990 tot wijziging van verordening nr. 1062/87 houdende uitvoeringsbepalingen en vereenvoudigingsmaatregelen betreffende de regeling voor communautair douanevervoer (zoals van toepassing vóór de intrekking van verordening nr. 1062/87 door artikel 127.1 van de verordening nr. 1214/92 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 21 april 1992 houdende uitvoeringsbepalingen en vereenvoudigingsmaatregelen betreffende de regeling

¹ Zie Cass., 1 april 2003, A.R. P.02.1547.N, nr. 219; 9 dec. 2003, A.R. P.02.0381.N, nr. 636.

voor communautair douanevervoer, op haar beurt ingetrokken door artikel 913 van verordening nr. 2454/93 van de commissie van de Europese Gemeenschappen van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van verordening nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek)?

Moet die bepaling aldus worden geïnterpreteerd dat de bevoegde Lidstaat niet meer gerechtigd is om de verschuldigde rechten van de aangever te vorderen wanneer deze termijn van elf maanden niet werd gerespecteerd?"

Bij beschikking van de President van het Hof van Justitie van 11 maart 2003 werd de zaak doorgehaald omdat het Hof van Justitie bij arrest van 14 november 2002, SPKR 4 nr. 3482 ApS (C-112/01) over die vraag reeds uitspraak heeft gedaan en omdat het Hof had laten weten dat het zijn verzoek om een prejudiciële beslissing had ingetrokken.

V. Beslissing van het Hof

A. Onderzoek van de nog te beantwoorden middelen

1. Tweede middel, tweede onderdeel

Overwegende dat de appèlrechters uit de feitelijke gegevens die zij vaststellen, wettig hebben kunnen oordelen dat de derde tot de zesde eiser, als werknemers van de eerste eiseres, bedrog hebben gepleegd;

Dat het onderdeel niet kan worden aangenomen;

2. Derde en zesde middel, tweede onderdeel

Overwegende dat het Hof van Justitie bij arrest van 14 november 2002 in de zaak SPKR 4 nr. 3482 ApS (arrest C-112/01) op een gelijkaardige prejudiciële vraag als deze die het Hof in zijn arrest van 5 november 2002 heeft gesteld, heeft beslist: "Artikel 379, lid 1, van verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van verordening (EEG) nr. 2913/92 tot vaststelling van het communautair douanewetboek, gelezen in samenhang met verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek, moet aldus worden uitgelegd, dat het kantoor van vertrek een douaneschuld die naar aanleiding van een overtreding of een onregelmatigheid in verband met extern communautair douanevervoer is ontstaan, ook dan bij de aangever kan invorderen wanneer dit kantoor hem niet binnen de termijn van elf maanden na geldigmaking van de aangifte voor communautair douanevervoer heeft meegedeeld dat deze zending niet bij het kantoor van bestemming is aangebracht en dat de plaats van de overtreding of de onregelmatigheid niet kan worden vastgesteld. Dit geldt ook wanneer het kantoor van vertrek een administratieve regeling betreffende het doorgeven van inlichtingen, zoals het systeem van voorafgaande kennisgeving (SIP), niet heeft toegepast, of wanneer de niet-tijdige kennisgeving aan een fout of een nalatigheid van dat kantoor is te wijten."

Dat uit dit antwoord volgt dat de grieven falen naar recht;

B. Ambtshalve onderzoek van beslissing op de strafvordering

Overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is

gewezen;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep van de eisers sub I

Veroordeelt de eisers sub I in de kosten van hun cassatieberoep;

16 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Werquin, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Bützler, L. Gheysens, Kortrijk en De Bruyn.

Nr. 655

2° KAMER - 17 december 2003

1° CASSATIEMIDDELEN — STRAFZAKEN — BELANG - BESLISSING DIE HET HOGER BEROEP ONTVANKELIJK VERKLAART - ONTVANKELIJKHEID.

2° VONNISSEN EN ARRESTEN — STRAFZAKEN — ALGEMEEN - MAATREGEL VAN INWENDIGE AARD - BEGRIP.

3° HOGER BEROEP — STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN) — BESLISSINGEN EN PARTIJEN - MAATREGEL VAN INWENDIGE AARD - BEGRIP.

4° RECHTEN VAN DE MENS — VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS — ART. 6 — ART. 6.1 - RECHT OP EEN RECHTSPRAAK IN TWEE INSTANTIES - BEGRIP.

5° RECHT VAN VERDEDIGING — STRAFZAKEN - RECHT OP RECHTSPRAAK IN TWEE INSTANTIES - BEGRIP.

6° RECHTEN VAN DE MENS — INTERNATIONAAL VERDRAG BURGERRECHTEN EN POLITIEKE RECHTEN - ART. 14.5 - RECHTSPRAAK IN TWEE INSTANTIES - BEGRIP.

7° VREEMDELINGEN - VREEMDELINGENWET - MENSENHANDEL - BEGRIP - KWETSBARE POSITIE - MISBRUIK - ABNORMALE OF BUITENSPORIGE WINST.

1° Het door eiser voorgestelde middel is niet ontvankelijk bij gebrek aan belang, wanneer het gericht is tegen de beslissing die zijn hoger beroep ontvankelijk verklaart¹.

2° en 3° Het vonnis dat uitspraak doet over de mogelijke samenhang of ondeelbaarheid tussen de feiten die bij de correctionele rechtbank aanhangig zijn gemaakt en die welke ter kennis worden gebracht van een gerecht van een ander arrondissement, doet uitspraak over een kwestie van feitelijke of juridische aard, waarover voor de correctionele rechtbank een debat is gevoerd, zodat die beslissing geen gewone maatregel van inwendige aard is en dus voor hoger beroep vatbaar is². (Art. 1046 Ger.W.)

4° en 5° Noch het recht van verdediging, noch art. 6 E.V.R.M. waarborgen, in strafzaken, het recht op een rechtspraak in twee instanties³. (Art. 6 E.V.R.M.; Algemeen

¹ Cass., 15 feb. 1977, A.C. 1977, 667.

² Zie Cass., 18 mei 2000, A.R. C.99.0185.N, nr. 305; 20 nov. 2001, A.R. P.00.0548.N, nr. 631.

³ Zie Cass., 5 april 1996, A.R. A.94.0002.F, nr. 111; 16 mei 2001, A.R. P.01.0305.F, nr. 288.

rechtsbeginsel inzake het recht van verdediging)

6° *Schending van art. 14.5 I.V.B.P.R. valt niet af te leiden uit de omstandigheid alleen dat het appèlgerecht de beslissing van de eerste rechter teniet doet en over de zaak zelf uitspraak doet bij wege van een nieuwe beslissing*⁴. (Art. 14.5 I.V.B.P.R.)

7° *Misbruik van de kwetsbare positie van de vreemdeling vereist niet dat de pleger van het in art. 77bis, §1, 2° Vreemdelingenwet, bedoelde misdrijf een abnormale of buitensporige winst nastreeft en verkrijgt*⁵. (Art. 77bis, §1, 2° Vreemdelingenwet)

(K. e.a.)

ARREST (vertaling)

(A.R. P.03.1450.F)

I. Bestreden beslissing

De cassatieberoepen zijn gericht tegen een arrest, op 15 oktober 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Frédéric Close heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser D. K. voert twee middelen aan in een memorie, waarvan een eensluidend verklaard afschrift aan dit arrest is gehecht.

Eiser U. S., alias L. G., voert twee middelen aan, waarvan een eensluidend verklaard afschrift aan dit arrest is gehecht.

IV. Beslissing van het Hof

A. Over het cassatieberoep van D. K.:

1. In zoverre het gericht is tegen de beslissing die hem vrijspreekt van de te lastlegging H:

Overwegende dat het cassatieberoep, bij gebrek aan belang, niet ontvankelijk is;

2. In zoverre het gericht is tegen de beslissing die hem voor het overige veroordeelt:

Over het eerste middel:

Overwegende dat het middel, in zoverre het gericht is tegen de beslissing die eisers hoger beroep aanneemt, niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang;

Overwegende dat het beroepen vonnis de zaak sine die heeft verdaagd, "ten-einde [ze] mee te delen aan de vervolgende overheid te Gent"; dat die beslissing is genomen op grond dat er tegen eiser, in het gerechtelijk arrondissement van Gent, een onderzoek was ingesteld wegens identieke of soortgelijke feiten, en dat een voeging van beide procedures in dat arrondissement noodzakelijk was om tegenstrijdige beslissingen te voorkomen;

4 Cass., 22 sept. 1993, A.R. P.93.0420.F, nr. 365; 7 mei 2003, A.R. P.03.0122.F, nr. 276, met concl. adv.-gen. R. Loop.

5 Zie Cass., 9 jan. 2002, A.R. P.01.0851.F, nr. 16.

Overwegende dat de correctionele rechtbank, door aldus uitspraak te doen over de mogelijke samenhang of onsplitsbaarheid tussen de bij haar aanhangige feiten en die welke aanhangig waren gemaakt bij het gerecht van een ander arrondissement, uitspraak heeft gedaan over een kwestie van feitelijke of juridische aard, waarover voor haar een debat is gevoerd, zodat haar vonnis geen gewone maatregel van inwendige aard was in de zin van artikel 1046 van het Gerechtelijk Wetboek;

Overwegende dat noch het recht van verdediging noch artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in strafzaken, het recht op een rechtspleging in twee instanties waarborgen;

Overwegende dat een schending van artikel 14.5 van het internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten niet kan worden afgeleid uit de enige omstandigheid dat het arrest de beslissing van de eerste rechter vernietigt en over de grond van de zaak uitspraak doet bij wege van een nieuwe beschikking;

Dat het middel, in zoverre, niet kan worden aangenomen;

Over het tweede middel:

Overwegende dat, enerzijds, in tegenstelling tot wat het middel betoogt, eiser was vervolgd zowel op grond van 1° als 2° van artikel 77bis, §1 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

Overwegende dat, anderzijds, het middel, door te betogen dat "het arrest niet preciseert in welke kwetsbare positie de slachtoffers van [eiser] zouden hebben verkeerd", voortvloeit uit een onjuiste lezing van het arrest, aangezien uit dat arrest blijkt dat de kwetsbaarheid van die vreemdelingen het resultaat was van hun precare administratieve toestand;

Dat het middel, wat dat betreft, feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat, in tegenstelling tot wat eiser betoogt, misbruik van een kwetsbare positie van de vreemdeling niet vereist dat de pleger van het in de voormelde wetsbepaling bedoelde misdrijf een abnormale of buitensporige winst nastreeft en verkrijgt;

Dat het middel, wat dat betreft, faalt naar recht;

Overwegende dat, voor het overige, de appèlrechters, door met name te oordelen "dat het feit om zich door verschillende O.C.M.W.'s de fictieve huurgelden van woningen van politieke kandidaat-vluchtelingen te laten uitbetalen en hen een gedeelte ervan terug te storten, zowel een misbruik vormt van de kwetsbare toestand waarin die personen verkeerden, maar ook een manier om geld te verkrijgen die de O.C.M.W.'s hun niet zouden hebben gestort, aangezien die centra verkiezen de verhuurders rechtstreeks uit te betalen", "dat de zogenaamde dienstverlening van [eiser] niets meer was dan een valstrik, die bestemd was om de ontreddering van vluchtelingen in een precare situatie uit te buiten", "dat, in werkelijkheid, het uitgebreid aanbod aan 'diensten' die hij aanbood, aantoonde dat die allemaal dezelfde doelstelling hadden: de uitbuiting van vreemdelingen in een onregelmatige of precare toestand op het Belgisch grondgebied" en "dat [...]"

hij doelbewust bijgedragen heeft tot het verblijf van vreemdelingen op het grondgebied en tegelijkertijd misbruik heeft gemaakt van hun kwetsbaarheid, wegens hun onregelmatige of precaire administratieve situatie", hun beslissing regelmatig met redenen omkleden en naar recht verantwoorden;

Dat het middel, in zoverre, niet kan worden aangenomen;

En overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen in acht zijn genomen en de beslissing overeenkomstig de wet is geweest;

(...)

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt de cassatieberoepen;

Veroordeelt elke eiser in de kosten van zijn cassatieberoep.

17 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Fischer, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Close – *Gelijkluidende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. C. Legein, Brussel, M.-C. Calewaert, Brussel en J. Vossen, Brussel.

Nr. 656

2° KAMER - 17 december 2003

- 1° ARBITRAGEHOF - PREJUDICIËLE VRAAG - HOF VAN CASSATIE - VERPLICHTING - GRENZEN.
- 2° PREJUDICIEEL GESCHIL - ARBITRAGEHOF - HOF VAN CASSATIE - VERPLICHTING - GRENZEN.
- 3° CASSATIE — BEVOEGDHEID VAN HET HOF — ALLERLEI - INTERNATIONAAL HUMANITAIR RECHT - ERNSTIGE SCHENDINGEN - MISDRIJVEN GEPLEEGD IN HET BUITENLAND - AANHANGIG RECHTSGEDING WAARVOOR EEN ONDERZOEK LOOPT - ONTTREKKING VAN DE ZAAK AAN HET BELGISCH GERECHT - VOORWAARDEN.
- 4° MISDRIJF — GEPLEEGD IN HET BUITENLAND - INTERNATIONAAL HUMANITAIR RECHT - ERNSTIGE SCHENDINGEN - RECHTSGEDING WAARVOOR EEN ONDERZOEK LOOPT - ONTTREKKING VAN DE ZAAK AAN HET BELGISCH GERECHT - HOF VAN CASSATIE - BEVOEGDHEID - VOORWAARDEN.
- 5° WETTEN. DECRETEN. ORDONNANTIES. BESLUITEN — WERKING IN DE TIJD EN IN DE RUIMTE - WERKING IN DE TIJD - INTERNATIONAAL HUMANITAIR RECHT - ERNSTIGE SCHENDINGEN - MISDRIJVEN GEPLEEGD IN HET BUITENLAND - RECHTSGEDING WAARVOOR EEN ONDERZOEK LOOPT - ONTTREKKING VAN DE ZAAK AAN HET BELGISCH GERECHT - HOF VAN CASSATIE - VOORWAARDEN.
- 6° MISDRIJF — GEPLEEGD IN HET BUITENLAND - INTERNATIONAAL HUMANITAIR RECHT - ERNSTIGE SCHENDINGEN - PASSIEVE PERSOONLIJKE BEVOEGDHEID - ARTIKEL 10, 1° BIS V.T.Sv. - VOORWAARDE VAN VERBLIJFPLAATS - BEGRIIP.

7° BEVOEGDHEID EN AANLEG — STRAFZAKEN — BEVOEGDHEID - MISDRIJF
GEPLEEGD IN HET BUITENLAND - INTERNATIONAAL HUMANITAIR RECHT - ERNSTIGE SCHENDINGEN -
PASSIEVE PERSOONLIJKE BEVOEGDHEID - ARTIKEL 10, 1°BIS V.T.Sv. - VOORWAARDE VAN
VERBLIJFPLAATS - BEGRIP.

8° MISDRIJF — GEPLEEGD IN HET BUITENLAND - INTERNATIONAAL HUMANITAIR
RECHT - ERNSTIGE SCHENDINGEN - EXTRATERRITORIALE BEVOEGDHEID - ARTIKEL 12BIS V.T.Sv.
- DRAAGWIJDTE.

9° BEVOEGDHEID EN AANLEG — STRAFZAKEN — BEVOEGDHEID - MISDRIJF
GEPLEEGD IN HET BUITENLAND - INTERNATIONAAL HUMANITAIR RECHT - ERNSTIGE SCHENDINGEN -
EXTRATERRITORIALE BEVOEGDHEID - ARTIKEL 12BIS V.T.Sv. - DRAAGWIJDTE.

1° en 2° *Het Hof van Cassatie is niet verplicht het Arbitragehof een prejudiciële vraag te stellen, die betrekking heeft op procesregels waarop de vordering, die bij het Hof van Cassatie aanhangig is gemaakt, niet gegrond is*¹. (Art. 26 Bijzondere Wet Arbitragehof)

3°, 4° en 5° *Op vordering van de procureur-generaal, na de federale procureur in zijn verslag alsook, op hun verzoek, de klagers te hebben gehoord, onttrekt het Hof van Cassatie, dat uitspraak doet op grond van de criteria bedoeld in de artt. 6, 1°bis, 10, 1°bis en 12bis V.T.Sv., het rechtsgeding, waarvoor een onderzoek loopt op de datum van inwerkingtreding van de Wet 5 aug. 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, en dat betrekking heeft op feiten die gepleegd zijn buiten het grondgebied van het Koninkrijk, zoals bedoeld in titel Ibis, boek II Sw., aan het Belgisch gerecht, na te hebben vastgesteld dat, toen er bij de inwerkingtreding van die wet in die zaak een onderzoekshandeling was gesteld, geen enkele klager Belg was op het ogenblik van het instellen van de strafvordering en dat geen enkele vermoedelijke dader in België zijn hoofdverblijfplaats had op de datum van de inwerkingtreding van die wet*². (Art. 29, §§1 en 3 Programmawet 5 aug. 2003; Artt. 6, 1°bis, 10, 1°bis en 12bis V.T.Sv.; Artt. 136bis tot 136octies Sw.)

6° en 7° *De in art. 10, 1°bis V.T.Sv., bedoelde voorwaarde van verblijfplaats moet niet zijn vervuld uit hoofde van de klager, maar uit hoofde van de persoon zelf tegen wie een ernstige schending van het internationaal humanitair recht is gepleegd*. (Art. 10, 1°bis V.T.Sv.; Artt. 136bis tot 136octies Sw.)

8° en 9° *Het in art. 12bis V.T.Sv. bedoelde criterium van extraterritoriale bevoegdheid van de Belgische gerechten is niet vervuld, wanneer er geen enkele internationale rechtsregel bestaat die België verplicht ambtshalve een universele bevoegdheid uit te oefenen*³. (Art. 12bis V.T.Sv.; Artt. 136bis tot 136octies Sw.)

(Procureur-generaal bij het Hof van Cassatie inzake B. e.a.)

ARREST (vertaling)

(A.R. P.03.1517.F)

I. Vordering van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie

Op 20 november 2003 is de vordering ontvangen op de griffie van het Hof, gesteld als volgt:

1 Zie Cass., 19 maart 2002, A.R. P.00.1603.N, nr. 189.

2 Cass., 24 sept. 2003, A.R. P.03.1216.F, nr. 451, met concl. O.M., J.T. 2003, 639.

3 Zie concl. O.M. vóór Cass., 24 sept. 2003, A.R. P.03.1216.F, nr. 451, J.T., 640 tot 642, nrs. 4 tot 9. De klacht had betrekking op schendingen van de Verdragen van Genève van 12 aug. 1949 en hun aanvullende protocollen, alsook van het Verdrag van 10 dec. 1984 tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing.

"De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie,

Gelet op de zaak, waarvoor een onderzoek van onderzoeksrechter Fransen te Brussel loopt onder het nummer 102/01, en die betrekking heeft op feiten die bedoeld worden in titel Ibis, boek II van het Strafwetboek;

Gelet op het verslag met nummer FD 30.98.127/03 van 13 november 2003 van de federale procureur, waarin deze wijst op de non-conformiteit van de zaak met de criteria bedoeld in de artikelen 6, 1^obis, 10, 1^obis en 12bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering;

Gelet op artikel 29, §§ 1 en 3 van de wet van 5 augustus 2003 betreffende de ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht;

Vordert het Hof, na de federale procureur alsook, op hun verzoek, de klagers te hebben gehoord,

op grond van de criteria bedoeld in de artikelen 6, 1^obis, 10, 1^obis en 12bis van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering,

de onttrekking van de zaak aan het Belgisch gerecht binnen de dertig dagen uit te spreken.

Brussel, 18 november 2003.

Voor de procureur-generaal,
advocaat-generaal

(o) Jean Spreutels".

II. Rechtspleging voor het Hof

Meesters G.-H. B. en K. Z., advocaten bij de balie te Brussel, hebben op 16 december 2003 op de griffie van het Hof een geschrift neergelegd, genaamd "memorie", namens de klagers G.-A. N. K. et L. K. T.

Raadsheer Frédéric Close heeft verslag uitgebracht.

Federaal magistraat Philippe Meire is gehoord.

Advocaat-generaal Jean Spreutels heeft geconcludeerd.

III. Beslissing van het Hof

A. Over de vordering tot het stellen van een prejudiciële vraag:

Overwegende dat de klagers G.-A. N. K. en L. K. T. het Hof verzoeken aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag te stellen betreffende de verenigbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet van de artikelen 10, 1^obis en 12bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, als gewijzigd bij de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, "in zoverre die bepalingen de slachtoffers van ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht niet toestaan de zaak bij een onderzoeksrechter aanhangig te maken door neerlegging van een klacht met burgerlijke-partijstelling";

Overwegende dat de klagers zich bij de onderzoeksrechter burgerlijke partij hebben gesteld vóór de inwerkingtreding van die wet van 5 augustus 2003; dat het voorwerp van de vraag vreemd is aan de bevoegdheidscriteria, op grond waarvan de procureur-generaal bij het Hof de onttrekking van de zaak aan het

Belgisch gerecht vordert;

Dat er geen grond bestaat om de prejudiciële vraag te stellen die, wat dat betreft, betrekking heeft op de procesregels waarop de vordering niet gegrond is;

B. Over de vordering tot onttrekking:

Overwegende dat voor de zaak, waarvan sprake is in de hiervoor weergegeven vordering, een onderzoek liep op 7 augustus 2003, datum van inwerkingtreding van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht;

Overwegende dat ze betrekking heeft op feiten die gepleegd zijn buiten het grondgebied van het Koninkrijk en die bedoeld worden in titel Ibis van boek II van het Strafwetboek;

Overwegende dat de federale procureur, op 13 november 2003, zijn verslag over de overgemaakte zaak heeft overgezonden, waarin hij erop wijst dat deze niet voldoet aan de criteria bedoeld aan de artikelen 6, 1^obis, 10, 1^obis en 12bis van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

Overwegende dat de procureur-generaal bij het Hof de onttrekking van de zaak aan het Belgisch gerecht heeft gevorderd binnen vijftien dagen na verzending van de zaak;

Overwegende dat er, enerzijds, geen Belgische klager was op het ogenblik dat de strafvordering oorspronkelijk werd ingesteld op 11 december 2001; dat, anderzijds, geen enkele vermoedelijke dader zijn hoofdverblijfplaats in België had op 7 augustus 2003;

Overwegende dat de klager G.-A. K. aanvoert dat hij reeds drie jaar in België verbleef toen zijn broer op 5 april 2000 is aangehouden en vermoedelijk is vermoord; dat de klager L. K., wat hem betreft, verklaart in België te verblijven "sinds 14 oktober 1987, terwijl de eerste aangeklaagde mishandelingen [...] hebben plaatsgevonden begin 2000";

Overwegende dat de voorwaarde van verblijfplaats, die bedoeld wordt in artikel 10, 1^obis van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, niet moet zijn vervuld uit hoofde van de klager, maar uit hoofde van de persoon zelf tegen wie een ernstige schending van het internationaal humanitair recht is gepleegd;

Overwegende dat die zelfde klagers subsidiair het extraterritoriale bevoegdheidscriterium aanvoeren, als bepaald in artikel 12bis van die voorafgaande titel;

Overwegende dat aan dat criterium niet is voldaan, aangezien er geen enkele internationale rechtsregel bestaat die België verplicht ambtshalve een universele bevoegdheid uit te oefenen ten aanzien van de misdaden waarop de zaak betrekking heeft;

Overwegende dat er op basis van de criteria, bedoeld in de voormelde artikelen 6, 1^obis, 10, 1^obis en 12bis, grond bestaat om deze zaak, met toepassing van artikel 29, §3 van de voormelde wet van 5 augustus 2003, aan het Belgisch gerecht te onttrekken;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Ottrekt de zaak die door onderzoeksrechter te Brussel D. F. is onderzocht onder het nummer 102/01 van zijn cabinet, aan het Belgisch gerecht.

17 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Fischer, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Close – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Spreutels, advocaat-generaal.

Nr. 657

1° KAMER - 18 december 2003

1° BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN — EXPLOOT - DAGVAARDING -
BURGERLIJKE ZAKEN - ONREGELMATIGHEID - NIETIGHEID - VOORWAARDEN.

2° DAGVAARDING - BURGERLIJKE ZAKEN - BETEKENING - ONREGELMATIGHEID -
NIETIGHEID - VOORWAARDEN.

3° CASSATIEMIDDELEN — BURGERLIJKE ZAKEN — ALGEMEEN - IN DE PLAATS
GESTELDE GRONDEN.

1° en 2° De onregelmatigheid van de betekening van de dagvaarding aan de gedaagde kan niet tot nietigheid leiden als het doel dat de wet ermee beoogt bereikt werd, te weten aan de gedaagde de dagvaarding te bezorgen en hem te mogelijkheid te bieden zijn verweermiddelen uiteen te zetten¹. (Artt. 35, eerste en tweede lid en 867 Ger.W.)

3° Niet ontvankelijk is het cassatiemiddel dat niet tot cassatie kan leiden doordat, al was het gegrond, de bestreden beslissing naar recht verantwoord is op door het Hof in de plaats gestelde gronden.

(V. T. BEMIDDELING-IMMOBILIËN-SYNDIC B.V.B.A.)

ARREST

(A.R. C.01.0150.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 8 november 2000 gewezen door het Hof van Beroep te Gent.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Ernest WaÛters heeft verslag uitgebracht.

¹ Zie Cass., 7 juni 2001, A.R. C.99.0496.F, nr. 345, *J.L.M.B.* 2001, 1728 (betreffende de onregelmatige betekening van een cassatieberoep). Het O.M. concludeerde, met verwijzing naar Cass., 24 juni 1982, *A.C.* 1981-82, nr. 642 en 20 dec. 1996, A.R. C.94.0443.N, nr. 521, dat het middel niet kon worden aangenomen op grond dat de appèlrechters terecht artikel 861 toepasten en daarbij onaantastbaar oordeelden dat de ingeroepen belangenschade door eiser niet werd aangetoond en dit oordeel volgde uit de vaststelling dat eiser in zijn dagvaarding in verzet enkel vermeldde dat hij door omstandigheden onafhankelijk van zijn wil onmogelijk kon aanwezig zijn op de zitting waarop de zaak werd ingeleid (wat impliceerde dat hij overigens zijn belangen naar behoren kon vrijwaren). Dit arrest, dat terecht onnodig formalisme wil tegengaan, houdt nochtans een wel zeer ruime interpretatie in van het artikel 867 van het Gerechtelijk Wetboek, dat het verzuim of de onregelmatigheid van de vorm (of de vermelding ervan) verschoont.

Advocaat-generaal Guy Dubrulle heeft geconcludeerd.

III. Middel

Eiser voert in zijn verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- de artikelen 33, 35, 700 en 702 van het Gerechtelijk Wetboek.

Aangevochten beslissingen

Het hof van beroep in de bestreden beslissing verwerpt eisers hoger beroep als ongegrond en dienvolgens veroordeelt eiser tot betaling van 617.100 BEF aan verweerster, zij het "dat alle sommen waartoe (eiser) wordt veroordeeld slechts inbaar zijn nadat (verweerster) met betrekking tot het commissieloon aan (eiser) een regelmatige factuur heeft overgemaakt", en veroordeelt eiser tot de kosten, op volgende motieven:

"de rechter kan een proceshandeling alleen dan nietig verklaren, indien de aangeklaagde onregelmatigheid de belangen schaadt van de partij die de exceptie opwerpt (art. 861 Ger. W.).

De inleidende dagvaarding werd betekend aan E. V., broer van (eiser), hetgeen niet wordt betwist. Artikel 862, §1, 6°, is aldus niet van toepassing.

Zelfs indien de adreswijziging van (eiser) op de datum van betekening reeds zou gebeurd zijn, dan valt de aangeklaagde onregelmatigheid niet onder de toepassing van artikel 862 Ger. W., doch van artikel 861 Ger. W.

(Eiser) toont niet aan dat zijn belangen geschaad werden. Hij vermeldt in de dagvaarding in verzet enkel dat hij door omstandigheden onafhankelijk van zijn wil onmogelijk kon aanwezig zijn op de zitting waarop de zaak werd ingeleid.

Nu geen belangenschade is bewezen, is de inleidende dagvaarding geldig." (arrest p. 2, punt 5).

Grievens

Overeenkomstig artikel 700 van het Gerechtelijk Wetboek worden hoofdvorderingen bij dagvaarding voor de rechter gebracht, onverminderd de bijzondere regels inzake vrijwillige verschijning en de rechtspleging op verzoekschrift.

Dagvaarding geschiedt door deurwaardersexploot dat benevens de bij artikel 43 van het Gerechtelijk Wetboek, ook de bij artikel 702 van datzelfde wetboek vermelde bepalingen moet bevatten.

Overeenkomstig artikel 33 van het Gerechtelijk Wetboek geschiedt de betekening aan de persoon wanneer het afschrift van de akte aan de geadresseerde zelf wordt ter hand gesteld; deze betekening kan aan de persoon geschieden op iedere plaats waar de deurwaarder de geadresseerde kan aantreffen.

Overeenkomstig artikel 35 van het Gerechtelijk Wetboek, indien de betekening niet aan de persoon kan worden gedaan, geschiedt zij aan de woonplaats, of, bij gebrek van een woonplaats, aan de verblijfplaats van de geadresseerde; in dit geval wordt het afschrift van de akte ter hand gesteld van een bloed- of aanverwant, een dienstbode of een aangestelde van de geadresseerde.

Wanneer dienvolgens, de betekening niet kan geschieden aan de persoon, kan de betekening slechts geldig worden uitgevoerd aan de woonplaats, of bij ontstentenis van woonplaats aan de verblijfplaats van de geadresseerde.

De loutere omstandigheid dat een deurwaarder een afschrift van de akte overhandigt aan een bloedverwant, bijvoorbeeld de broer, van de geadresseerde, levert nog geen regelmatige betekening op.

Eiser betwistte de geldigheid van de oorspronkelijke dagvaarding op grond van volgende feitelijke elementen, door hem in de dagvaarding in hoger beroep en in zijn appèlconclusie aangevoerd en door het hof van beroep niet betwist: (1) de betekening van de dagvaarding geschiedde op 30 april 1998; (2) eiser had sinds 24 april 1998 zijn woonplaats gewijzigd van 9070 Heusden, T.B. 11, naar 9051 Gent, P. 15; (3) de betekening van de dagvaarding geschiedde te 9070 Heusden, T.B. 11; (4) het afschrift van de akte werd in ontvangst genomen door E.V., de broer van eiser.

Het hof van beroep kon in die omstandigheden niet besluiten tot het bestaan van een geldige dagvaarding, nu de betekening geschiedde noch aan de persoon van eiser, noch aan de woonplaats of verblijfplaats van eiser.

Hieraan vreemd is dat eisers broer het afschrift van de akte in ontvangst nam, en dat eiser geen belangenschade bewees; eiser immers slechts regelmatig kon gedagvaard worden aan de persoon of aan de woonplaats.

Hieruit volgt dat het hof van beroep niet wettig kon besluiten dat "de inleidende dagvaarding geldig (is)" (schending van artikelen 33, 35, 700 en 702 van het Gerechtelijk Wetboek).

IV. Beslissing van het Hof

Middel

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 33, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek, de betekening van de dagvaarding geschiedt aan de persoon, door het ter hand stellen van het afschrift van de akte aan de geadresseerde zelf;

Dat, overeenkomstig artikel 35, eerste lid van hetzelfde wetboek, indien de betekening niet aan de persoon kan worden gedaan, zij geschiedt aan de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, aan de verblijfplaats van de geadresseerde;

Dat, krachtens artikel 35, tweede lid, in geval van betekening aan de woon- of verblijfplaats, het afschrift van de akte ter hand wordt gesteld aan een bloedverwant, aanverwant, dienstbode of aangestelde van de geadresseerde;

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat de dagvaarding niet werd betekend aan eiser in persoon, maar aan diens vroegere woonplaats alwaar het afschrift van de dagvaarding ter hand werd gesteld van de broer van eiser;

Overwegende dat, naar luid van artikel 867 van het Gerechtelijk Wetboek, het verzuim of de onregelmatigheid van de vorm van een proceshandeling of van de vermelding van een vorm niet tot nietigheid kan leiden, wanneer uit de gedingstukken blijkt ofwel dat de handeling het doel heeft bereikt dat de wet ermee beoogt, ofwel dat die niet-vermelde vorm werkelijk in acht is genomen;

Dat de appèlrechter vaststelt dat "(eiser) in de dagvaarding in verzet enkel (vermeldt) dat hij door omstandigheden onafhankelijk van zijn wil onmogelijk aanwezig (kon) zijn op de zitting waarop de zaak werd ingeleid" en hierdoor aan geeft dat de dagvaarding eiser had bereikt maar dat hij om andere redenen dan een onregelmatige betekening verstek heeft laten gaan;

Dat daaruit volgt dat ook al was de betekening van de dagvaarding onregelmatig, het doel dat de wet ermee beoogt werd bereikt, te weten aan eiser de dagvaarding te bezorgen en hem de mogelijkheid te bieden zijn verweermiddelen

uiteen te zetten;

Dat op die in de plaats gestelde gronden, het bestreden arrest aldus naar recht verantwoord is;

Dat het middel, al was het gegrond, niet tot cassatie kan leiden, mitsdien niet ontvankelijk is;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

18 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Verougstraete, voorzitter – *Verslaggever*: de h. Waûters – *Andersluidende conclusie*² van de h. Dubrulle, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Geinger.

Nr. 658

1° KAMER - 18 december 2003

RECHTERLIJK GEWIJSDE — GEZAG VAN GEWIJSDE — STRAFZAKEN - OMVANG.

Het gezag van het strafrechtelijk gewijsde is beperkt tot hetgeen zeker en noodzakelijk door de strafrechter is beslist met betrekking tot hetgeen aan de beklaagde ten laste wordt gelegd, rekening houdend met de redenen die de noodzakelijke grondslag van de beslissing in strafzaken vormen¹.

(HOUTHANDEL STABEL B.V.B.A. T. KBC VERZEKERINGEN N.V.)

ARREST

(A.R. C.02.0344.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 31 oktober 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Voorzitter Ivan Verougstraete heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

III. Middel

Eiseres voert in haar verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- artikel 4 van de Wet van 17 april 1878 houdende de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering;

- artikel 870 van het Gerechtelijk Wetboek;

² *Ibid.*

¹ Cass. 22 sept. 1999, A.R. P.99.0555.F, nr. 478.

- artikel 1315 van het Burgerlijk Wetboek;
- het algemeen rechtsbeginsel inzake het gezag van rechterlijk gewijsde in strafzaken.

Aangevochten beslissingen

Bij het bestreden arrest van 31 oktober 2001 verklaart het Hof van Beroep te Antwerpen eiseres' hoger beroep, ingesteld tegen het vonnis van 20 november 1998, waarbij de Rechtbank van Koophandel te Mechelen de vordering ontvankelijk verklaarde, doch wees deze af als zijnde ongegrond, ontvankelijk, doch ongegrond en bevestigt het bestreden vonnis in al zijn beschikkingen, op volgende gronden:

"A

"Het beginsel van het strafrechtelijk gewijsde betekent dat de beslissing en de noodzakelijke motieven die hiertoe hebben geleid, niet opnieuw ter sprake kunnen komen voor de burgerlijke rechter, althans als de burgerlijke vordering berust op hetzelfde feit(en) als diegene waarover de strafrechter uitspraak heeft gedaan.

De burgerlijke rechter is gehouden door de beslissing en de noodzakelijke motieven die de beslissing schragen en hebben geleid tot het niet bewezen zijn van de tenlasteleggingen, zelfs bij een vrijspraak op grond van twijfel.

In casu staat dus erga omnes vast, ook t.a.v. (verweerster), dat (eiseres):

- geen valse aangifte van diefstal van zijn voertuig heeft gedaan en er geen gebruik heeft van gemaakt,
- geen kunstige listgrepen -zeg maar bedrog- heeft aangewend in een poging zijn verzekeraar op te lichten.

Dit zijn de contouren van het strafrechtelijk gewijsde waaraan ook de burgerlijke rechter gehouden is.

B.

Bovenvermeld strafrechtelijk gewijsde, zoals het omschreven is, staat er niet aan in de weg dat (eiseres) in huidige procedure gehouden is het bewijs te leveren dat het sinister (in casu de diefstal van zijn voertuig) heeft plaatsgehad en (verweerster) gehouden is te vergoeden onder dekking van de polis.

Dit bewijs mag geleverd worden met alle middelen van recht, vermoedens inbegrepen.

De diefstal kan als bewezen worden beschouwd wanneer de verklaringen van de betrokkene oprecht en waarachtig lijken en wanneer er geen begeleidende omstandigheden zijn die aan de waarachtigheid van de diefstal doen twijfelen.

De burgerlijke rechter heeft in deze een appreciatie i.v.m. met de waardering van de bewijskrachtige elementen door (eiseres) naar voor gebracht, c.q. vermag de elementen contra of ter ontzenuwing aangebracht door (verweerster) te beoordelen in de mate dat hij hierdoor niet miskent wat de strafrechter zeker en noodzakelijk heeft beslist (cfr. supra A).

C.

In strijd met wat (eiseres) voorhoudt volgt uit de vrijspraak van de aan zijn zaakvoerder tenlastegelegde feiten van valsheid in geschriften en poging oplichting niet ipso facto het bewijs zelf dat de diefstal heeft plaatsgehad, zelfs als dit gecombineerd wordt met het feit dat de aangifte kort na de feiten plaats had en er geen contestatie is nopens het geplaatste en in werking gestelde alarm.

Na de nauwkeurige lezing en onderzoek van alle voorliggende stukken komt het (hof van beroep) tot het besluit dat er twijfel heerst nopens de waarachtigheid van de diefstal.

De twijfel vindt zijn oorsprong in de begeleidende omstandigheden waarin de aangifte werd gedaan en in de inhoud of gebrek eraan zoals door de eerste rechter omstandig weer-

gegeven onder de punten 05.01, 05.02, 05.03 en 05.04 van het bestreden vonnis, welke hiervoor herhaald dienen aangezien.

De door de eerster rechter terecht vastgestelde onduidelijkheden en eigenaardigheden zijn inderdaad van die aard om gegrond te twijfelen aan de waarachtigheid van de diefstal.

Het (hof van beroep) treedt de beslissing van de eerste rechter bij. (Eiseres) faalt in de haar opgelegde bewijslast dat het schadegeval heeft plaats gehad. De oorspronkelijke vordering werd terecht ongegrond verklaard."

De overwegingen van de eerste rechter, waarnaar het hof van beroep in het bestreden arrest verwijst, zijn de volgende:

"05.01.

Er werd door de verbalisanten geen enkel spoor, dat enigszins op een diefstal zou kunnen wijzen, aangetroffen en evenmin heeft een gebuur een auto-alarm horen afgaan en gebuur V. bevestigt niets abnormaals te hebben gehoord of gezien, alhoewel hij stelt bij herhaling in het verleden al het alarm te hebben gehoord.

05.02.

Het voertuig zou zijn verdwenen vanaf de parkeerplaats achter de woning van S. welke een vrij ongewone locatie vormt en welke plaats zelfs vanaf de straat moeilijk zichtbaar is blijkens het strafdossier.

05.03.

Er bestaat onduidelijkheid omtrent het aantal autosleutels dat voorhanden was op het moment van de ingeroepen feiten: in een eerste verklaring stelt S. dat hij slechts drie sleutels bezat (dewelke hij ook alle drie aan de inspecteur van verwerende partij heeft getoond) terwijl hij in een latere verklaring, en nadat de concessiehouder van BMW had verklaard dat de sloten recentelijk volledig waren vernieuwd en dat er te dier gelegenheid een volledige nieuwe set van vier sleutels was bezorgd, heeft verklaard dat hij mogelijk inderdaad vier exemplaren zou hebben gekregen doch dat het niet uitgesloten was dat een exemplaar tijdens een brand zou zijn verloren gegaan.

05.04.

Vervolgens is er de onduidelijkheid omtrent het moment waarop S. het initiatief heeft genomen om een nieuw voertuig -een nieuwe BMW cabrio met een waarde van meer dan anderhalf miljoen frank- aan te schaffen: ten overstaan van de inspecteur van verwerende partij verklaarde hij oorspronkelijk geen nieuwe bestelbon voor enig nieuw voertuig te hebben ondertekend terwijl uit later ontdekte stukken blijkt dat hij reeds op 21 februari 1995 een bestelbon had ondertekend bij Centrauto voor die nieuwe BMW cabrio en daartoe op 15 februari 1995 een leasingsaanvraag had ondertekend bij BMW Financial Services welke aanvraag onder voorwaarden werd goedgekeurd en leidde tot een door hem ondertekende leasingovereenkomst per 16 maart 1995.

Dat achteraf de leasing niet is doorgegaan en dat vervolgens een nieuw exemplaar van die oude bestelbon zou zijn herschreven en alsdan met een datum van 21 april 1995 en leidende tot een nieuwe financiering via Eurolease, is niet meer echt decisief en dit ongeacht de mogelijke tegenstrijdigheid in de verklaringen omtrent de wijze waarop die datum van 21 april 1995 werd aangebracht gezien immers in zijn verklaring ten overstaan van de verbalisanten S. erkende dat hij hoe dan ook tot die aankoop zou zijn overgegaan voor dat de beweerde diefstal had plaats gevonden zodat in elk geval zijn verklaring ten overstaan van de inspecteur van verwerende partij en waarin hij stelde geen nieuw voertuig te hebben besteld, incorrect was.

Grieven

Het gezag van rechterlijk gewijsde inzake strafzaken, dat geldt erga omnes, verhindert

dat de feiten, die het voorwerp van de strafrechtelijke beslissing uitmaakten, opnieuw worden betwist naar aanleiding van een latere procedure voor de burgerlijke rechter.

Dit gezag van rechterlijk gewijsde kleeft aan hetgeen zeker, noodzakelijk en hoofdzakelijk werd beslist door de strafrechter binnen de perken van zijn wettelijke opdracht.

Het geldt bovendien ongeacht de motieven van de vrijspraak en dit evenzeer bij twijfel.

Te dezen werd de zaakvoerder van eiseres voor de Correctionele Rechtbank te Mechelen vervolgd wegens valsheid in geschrifte, hierin bestaande valselijk aangifte gedaan te hebben van de diefstal van de personenwagen BMW 325i (tenlastelegging I), gebruik van valse stukken, met name het stuk vermeld sub I, wetende dat het vals was (tenlastelegging II), en poging tot oplichting ten nadele van de NV A.B.B., die zich in voormelde procedure burgerlijke partij had gesteld (tenlastelegging III).

Bij vonnis van 9 januari 1997, waartegen geen hoger beroep werd ingesteld, werd eiseres' zaakvoerder door de Correctionele Rechtbank te Mechelen van deze drie tenlasteleggingen vrijgesproken op grond dat de betichting lastens de beklaagde, gezien de twijfel die ten goede komt van de beklaagde, niet ten genoeg van recht bewezen was, en verklaarde de rechtbank zich, gezien de vrijspraak van de beklaagde, onbevoegd om kennis te nemen van de vordering van de burgerlijke partij.

De strafrechter besliste aldus op definitieve wijze en erga omnes dat door de zaakvoerder van de vennootschap geen valse aangifte van diefstal gedaan werd, hij ook geen gebruik van een valse aangifte gemaakt had en hij evenmin listige kunstgrepen had aangewend in een poging om de verzekeraar op te lichten, zoals overigens door het bestreden arrest zelf vastgesteld onder punt C.

Deze vrijspraak impliceert dat de aangifte van de diefstal van de wagen op 22 maart 1995 geen vervalsing van de waarheid vormde.

Het misdrijf van valsheid in geschrifte bestaat inderdaad hierin dat de beklaagde met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden valsheid pleegt in authentieke en openbare geschriften, in handels- of bankgeschriften, in private geschriften, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of achteraf in de akten in te voeren, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten, die deze akten ten doel hadden op te nemen of vast te stellen.

Deze vrijspraak impliceerde dan ook dat de diefstal van de wagen niet meer in vraag kon worden gesteld voor de burgerlijke rechter zonder ook het gezag van rechterlijk gewijsde, gehecht aan het voornoemd strafvonnis van de Correctionele Rechtbank te Mechelen van 9 januari 1997, dat mede in aanwezigheid van de verzekeraar gewezen werd, in vraag te stellen.

Hieruit volgt dat het hof van beroep, dat in het bestreden arrest oordeelt dat uit de vrijspraak van de aan de zaakvoerder van eiseres ten laste gelegde feiten van valsheid in geschriften en poging tot oplichting niet ipso facto het bewijs zelf dat de diefstal heeft plaatsgehad volgt en dat het hof vermag te besluiten "na de nauwkeurige lezing en onderzoek van alle voorliggende stukken dat er twijfel heerst nopens de waarachtigheid van de diefstal" en "dat de door de eerste rechter terecht vastgestelde onduidelijkheden en eigenaardigheden van die aard zijn om gegrond te twijfelen aan de waarachtigheid van de diefstal", vaststelling die impliceert dat de aangifte van diefstal, die het voorwerp van de strafrechtelijke vervolging wegens valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken, waarvan eiseres' zaakvoerder werd vrijgesproken, had uitgemaakt, niet met de waarheid overeenstemde, schendt aldus het gezag van rechterlijk gewijsde, gehecht aan het voornoemd strafvonnis van 9 januari 1997 (schending van het algemeen rechtsbeginsel inzake het gezag van rechterlijk gewijsde in strafzaken evenals van artikel 4 van de wet van 17 april 1878 houdende de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering) en kan bijge-

volg niet wettig besluiten dat eiseres faalde in de haar opgelegde bewijslast (schending van de artikelen 870 van het Gerechtelijk Wetboek en 1315 van het Burgerlijk Wetboek).

IV. Beslissing van het Hof

Overwegende dat het gezag van het strafrechterlijk gewijsde beperkt is tot hetgeen zeker en noodzakelijk door de strafrechter is beslist met betrekking tot hetgeen aan de beklaagde ten laste wordt gelegd, rekening houdend met de redenen die de noodzakelijke grondslag van de beslissing in strafzaken vormen;

Overwegende dat uit het regelmatig neergelegde vonnis van Correctionele Rechtbank te Mechelen van 9 januari 1997 blijkt dat de strafrechter gezien de twijfel die ten goede komt aan de beklaagde, de betichting lastens de zaakvoerder van eiseres met betrekking tot de aangifte van diefstal van de personenwagen van eiseres op 27 maart 1995, niet ten genoeg van recht bewezen acht en de beklaagde vrijspreekt van de feiten omschreven als valsheid in geschriften, gebruik ervan en poging tot oplichting;

Dat uit die beslissing noodzakelijk volgt dat de aangifte van diefstal van de wagen op 22 maart 1995 geen vervalsing van de waarheid vormde en dat de diefstal van de wagen niet meer in vraag kon worden gesteld;

Overwegende dat het arrest op grond van twijfel over de waarachtigheid van de diefstal oordeelt dat eiseres faalt in de haar opgelegde bewijslast dat de diefstal heeft plaats gehad en zodoende het gezag van het strafrechtelijk gewijsde miskent;

Dat het middel gegrond is;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Vernietigt het bestreden arrest;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest;

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over;

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Gent.

18 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Verougstraete, voorzitter – *Andersluidende conclusie*² van de h. Timperman, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Geinger en De Gryse.

2 De zaakvoerder van eiseres had aangifte gedaan van diefstal van een bedrijfsvoertuig. Verweerster stelde zich burgerlijke partij tegen de zaakvoerder wegens valsheid in geschrifte, gebruik van een vals stuk en poging tot oplichting. De strafrechter sprak de zaakvoerder van eiseres vrij op grond van twijfel. Eiseres leidde een vordering in tegen verweerster op grond van de polis. De eerste rechter en de appelrechters wezen de vordering af omdat niet bewezen was dat het risico zich had voorgedaan. In dezelfde lijn, doch anders dan het Hof, concludeerde het O.M. dat de strafrechter in casu slechts uitspraak had gedaan over de op de zaakvoerder van eiseres geïmputeerde feiten van valsheid in geschrifte, gebruik van valse stukken en poging tot oplichting, zodat het feit van de diefstal voor de burgerlijke rechter in discussie kon worden gebracht.

Nr. 659**1° KAMER - 18 december 2003**

**RECHTERLIJK GEWIJSDE — GEZAG VAN GEWIJSDE — BURGERLIJKE ZAKEN -
ONRECHTMATIGE DAAD - VORDERING TOT SCHADEVERGOEDING VOOR BEPAALDE SCHADE -
MOGELIJKHEID TOT VORDERING VAN SCHADEVERGOEDING VOOR ANDERE SCHADE UIT HETZELFDE
FEIT IN EEN ANDERE PROCEDURE - BEPERKING.**

Wanneer het slachtoffer van een onrechtmatige daad vergoeding vordert voor bepaalde hieruit voortvloeiende schade doch niet voor andere en de rechter zich bijgevolg niet over die andere schade uitspreekt, verhindert het gezag van het rechterlijk gewijsde niet dat het slachtoffer in een andere procedure vergoeding vordert voor die andere schade tenzij wanneer de rechter door die beslissing de gehele tegenwoordige en toekomstige schade heeft willen vergoeden'. (Artt. 23 en 25 Ger.W.)

(V. T. V. e.a.)

ARREST

(A.R. C.02.0465.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 23 oktober 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Voorzitter Ivan Verougstraete heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

III. Middel

Eiser voert in zijn verzoekschrift een middel aan.

Het verzoekschrift is aan dit arrest gehecht en maakt er deel van uit.

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste onderdeel

Overwegende dat, luidens artikel 23 van het Gerechtelijk Wetboek, het gezag van het rechterlijk gewijsde zich niet verder uitstrekt dan tot hetgeen het voorwerp van de beslissing heeft uitgemaakt; dat vereist wordt dat de gevorderde zaak dezelfde is, dat de vordering op dezelfde oorzaak berust en dat de vordering tussen dezelfde partijen bestaat en door hen en tegen hen in dezelfde hoedanigheid gedaan is;

Dat, luidens artikel 25 van hetzelfde wetboek, het gezag van het rechterlijk gewijsde verhindert dat de vordering opnieuw wordt ingesteld;

Overwegende dat wanneer het slachtoffer van een onrechtmatige daad vergoeding vordert voor bepaalde hieruit voortvloeiende schade doch niet voor andere en de rechter zich bijgevolg niet over die andere schade uitspreekt, het gezag van het rechterlijk gewijsde niet verhindert dat het slachtoffer in een andere procedure vergoeding vordert voor die andere schade tenzij wanneer de rechter door die beslissing de gehele tegenwoordige en toekomstige schade heeft willen vergoe-

den;

Overwegende dat de appèlrechter vaststelt dat:

1. in een eerdere definitieve rechterlijke beslissing van 21 september 1992 uitspraak werd gedaan over de schade geleden door eiser ten gevolge van een verkeersongeval;

2. de thans gevorderde vergoeding voor de post "hulp van derden" een volledig nieuwe schadepost behelst;

Dat de appèlrechter beslist dat door over deze vordering te oordelen het gezag van gewijsde van het vonnis van 21 september 1992 zou miskend worden op grond dat eiser met de laatst bedoelde vordering vergoeding beoogt van schade die reeds gekend was ten tijde van de eerdere procedure, en oordeelt "dat er dan ook niet ingegaan (kan) worden op de nieuwe vordering voor het bekomen van vergoeding voor hulp (van) derden";

Dat de appèlrechter die aldus oordeelt dat de rechter in het vonnis van 21 september 1992 de gehele schade heeft willen vergoeden die het gevolg was van het verkeersongeval, de in het onderdeel aangewezen wetsbepalingen niet schendt;

Dat het onderdeel niet kan worden aangenomen;

2. Tweede onderdeel

Overwegende dat het niet tegenstrijdig is te oordelen dat in het vonnis beslist werd over de volledige schade zoals die toen door eiser werd verwoord en dat de vordering voor hulp aan derden een nieuwe vordering was die aanvankelijk niet werd voorgedragen;

Dat het onderdeel feitelijke grondslag mist;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

18 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Verougstraete, voorzitter – *Andersluidende conclusie* van de h. Timperman, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. van Eeckhoutte en De Gryse.

Nr. 660

1° KAMER - 19 december 2003

**1° ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED — BIJZONDERE
REGELS OVER DE SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - SCHEIDING VAN TAFEL EN
BED - GEVOLGEN - HULPVERPLICHTING.**

**2° ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED — BIJZONDERE
REGELS OVER DE SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - SCHEIDING VAN TAFEL EN
BED OP GROND VAN BEPAALDE FEITEN - GEVOLGEN - HULPVERPLICHTING.**

3° ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED — BIJZONDERE REGELS OVER DE SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - SCHEIDING VAN TAFEL EN BED DOOR ONDERLINGE TOESTEMMING - VOORAFGAANDE OVEREENKOMSTEN - UITKERING TOT LEVENSONDERHOUD - GEVOLGEN - HULPVERPLICHTING.

4° ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED — GEVOLGEN T.A.V. DE PERSONEN — T.A.V. DE ECHTGENOTEN - SCHEIDING VAN TAFEL EN BED DOOR ONDERLINGE TOESTEMMING - VOORAFGAANDE OVEREENKOMSTEN - UITKERING TOT LEVENSONDERHOUD - ECHTSCHIEDING UITGESPROKEN NA DE SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - GEVOLGEN VAN DE ECHTSCHIEDING.

5° ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED — GEVOLGEN T.A.V. DE GOEDEREN - SCHEIDING VAN TAFEL EN BED DOOR ONDERLINGE TOESTEMMING - VOORAFGAANDE OVEREENKOMSTEN - CLAUSULES BETREFFENDE HET VERMOGEN - ECHTSCHIEDING UITGESPROKEN NA DE SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - GEVOLGEN VAN DE ECHTSCHIEDING.

1° *Het huwelijk wordt niet ontbonden door de scheiding van tafel en bed en de hulpverplichting bestaat louter op grond van het huwelijk*¹. (Artt. 212, 213 en 227 B.W.)

2° *Na de uitspraak van de scheiding van tafel en bed op grond van bepaalde feiten, zal de hulpverplichting slechts blijven bestaan ten voordele van de echtgenoot die de scheiding heeft verkregen*². (Art. 308 B.W.)

3° *De hulpverplichting blijft bestaan in het geval van scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming en de in het raam van die scheiding overeengekomen onderhoudsuitkering vormt de uitvoering van die plicht*³. (Artt. 1288, eerste lid, 4° en 1306, tweede lid Ger.W.)

4° *In de regel vervalt de overeenkomst die voorafging aan de scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming en betrekking heeft op de onderhoudsuitkering wanneer een latere echtscheiding in kracht van gewijsde is gegaan*⁴.

5° *De echtscheiding die uitgesproken wordt na de scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming brengt geen wijzigingen aan in de overeenkomst die de scheiding van tafel en bed voorafging en betrekking had op de vermogensrechtelijke verhoudingen; die overeenkomst blijft de partijen tot wet strekken*⁵.

(F. T. S.)

ARREST (vertaling)

(A.R. C.01.0396.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 6 maart 2001 door het Hof van Beroep te Brussel gewezen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Philippe Echement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Xavier De Riemaecker heeft geconcludeerd.

1 Zie concl. O.M. in *Bull. en Pas.*, I, 2003, nr. 660.

2 *Ibid.*

3 *Ibid.*

4 *Ibid.*

5 *Ibid.*

III. Middel

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Over de eerste drie onderdelen samen

Overwegende dat uit artikel 227 van het Burgerlijk Wetboek blijkt dat het huwelijk niet wordt ontbonden door de scheiding van tafel en bed; dat, ingevolge de artikelen 212 en 213 van dat wetboek, de hulpverplichting louter op grond van het huwelijk bestaat;

Overwegende dat, luidens artikel 308 van dat wetboek, na de uitspraak van de scheiding van tafel en bed, de hulpverplichting slechts zal blijven bestaan ten voordele van de echtgenoot die de scheiding heeft verkregen; dat evenwel uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 27 januari 1960, waarbij dat artikel in het Burgerlijk Wetboek werd ingevoegd, blijkt dat die bepaling niets te maken heeft met de scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming;

Dat hieruit volgt dat de hulpverplichting blijft bestaan in het geval van scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming en dat de in het raam van een dergelijke scheiding overeengekomen onderhoudsuitkering, krachtens de artikelen 1306, tweede lid en 1288, eerste lid, 4° van het Gerechtelijk Wetboek, de uitvoering van die plicht vormt;

Overwegende evenwel dat de hulpverplichting vervalt zodra het huwelijk ontbonden is; dat de overeenkomst die voorafging aan de scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming en betrekking heeft op de onderhoudsuitkering, bijgevolg, in de regel, vervalt wanneer de latere echtscheiding in kracht van gewijsde is gegaan;

Overwegende dat de eerste drie onderdelen, die hierop gegrond zijn dat die onderhoudsuitkering blijft bestaan nadat, na de scheiding van tafel en bed, de echtscheiding wordt uitgesproken, faalt naar recht;

Over het vierde onderdeel

Overwegende dat, enerzijds, luidens artikel 311 van het Burgerlijk Wetboek, scheiding van tafel en bed altijd scheiding van goederen tot gevolg heeft; dat ingevolge de artikelen 1287 en 1306, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek, de echtgenoten die besloten hebben tot scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming over te gaan, hun wederzijdse rechten waaromtrent het hun evenwel staat een vergelijk te treffen, vooraf moeten regelen;

Overwegende dat de echtscheiding die uitgesproken wordt na de scheiding van tafel en bed die toestand niet wijzigt;

Overwegende dat, anderzijds, uit het antwoord op de eerste drie onderdelen blijkt dat de onderhoudskering, overeengekomen krachtens de artikelen 1288, eerste lid, 4° en 1306, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek, de uitvoering vormt van de hulpverplichting die vervalt na de ontbinding van het huwelijk;

Overwegende dat hieruit volgt dat het hof van beroep wettig heeft beslist dat de eerste voorafgaande overeenkomst betreffende de vermogensrechtelijke verhoudingen tussen de echtgenoten, de partijen tot wet blijft strekken, ook al wordt

een echtscheiding uitgesproken na de scheiding van tafel en bed, terwijl de tweede overeenkomst betreffende de onderhoudsuitkering ten laste van verweerder, niet langer uitwerking kan hebben na de uitspraak van de echtscheiding;

Dat het onderdeel niet kan worden aangenomen;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

19 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Gelijklopende conclusie* van de h. De Riemaecker, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Gérard.

Nr. 661

1° KAMER - 19 december 2003

**HUUR VAN GOEDEREN — PACT — ONDERVERHUURING EN OVERDRACHT VAN HUUR -
OVERDRACHT VAN DE HUUR - ONDERHUURDER VAN DE OVERDRAGER - GEVOLGEN.**

Huuroverdracht is geen nieuwe huur, maar laat de lopende huur bestaan; zij kan geen invloed hebben op de rechten van de onderhuurder van de overdrager, aangezien deze niet meer rechten kan overdragen dan hij bezat¹.

(H. T. V. e.a.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. C.01.0530.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen de vonnissen, op 4 oktober 2000 en 14 mei 2001 in hoger beroep door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik gewezen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Philippe Echement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Xavier De Riemaecker heeft geconcludeerd.

III. Middelen

(...)

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste middel

Overwegende dat ingevolge de in artikel 32 van de Pachtwet vervatte uitzondering, de onderpacht niet langer mag duren dan de hoofdpacht, ongeacht onder welke omstandigheden laatstgenoemde een einde heeft genomen;

¹ L. SIMONT, "Cession de bail" in *La transmission des obligations*, Brussel, Bruylant, 1980, p. 340, nr. 18; Y. MERCHERS, "Le bail en général", *Rép. Not.*, t. VIII, L.I, nr. 440.

Overwegende dat huuroverdracht geen nieuwe huur is, maar de lopende huur laat bestaan; dat zij kan geen invloed hebben op de rechten van de onderhuurder van de overdrager, aangezien deze niet meer rechten kan overdragen dan hij bezat;

Overwegende dat het bestreden vonnis, door te vermelden dat "de huuroverdracht (...) met toestemming van de eigenaars, binnen (de) uitzondering valt" van voornoemd artikel 32, omdat "de verandering van hoofdhuurder een 'einde' maakt aan de hoofdhuur in de zin van (dat) artikel" en dat "weliswaar vast staat dat (eiser) houder was van een overeenkomst van onderverhuur, zoals die door de pachtwet geregeld is, (...), maar die huur beëindigd is zonder dat (eiser) aanspraak kon maken op schadevergoeding van (de eerste twee verweerders)", zijn beslissing niet naar recht verantwoordt;

Dat het middel gegrond is;

(...)

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Vernietigt het bestreden vonnis van 4 oktober 2000 en het bestreden vonnis van 14 mei 2001, behalve in zoverre dit uitspraak doet over de tegenvorderingen van de verweerders;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde vonnis en van het gedeeltelijk vernietigde vonnis;

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar de Rechtbank van Eerste Aanleg te Verviers, zitting houdende in hoger beroep.

19 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Gelijklopende conclusie* van de h. De Riemaecker, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. Gérard.

Nr. 662

1° KAMER - 19 december 2003

1° NIEUWE VORDERING - BESLAGRECHTER - NIEUWE VORDERING - DRAAGWIJDTE.

**2° BESLAG — GEDWONGEN TENUITVOERLEGGING - VERZET TEGEN EEN BEVEL
DAT AAN EEN GEDWONGEN TENUITVOERLEGGING VOORAFGAAT - LATERE BEVELEN - NIEUWE
VORDERING - GELDIGHEID.**

1° Art. 807 Ger. W. is een bepaling met een algemene draagwijdte en is van toepassing op de vorderingen die voor de beslagrechter zijn ingesteld en die volgens de vormvereisten van het kort geding worden behandeld. (Art. 807 Ger.W.)

2° Het arrest dat vaststelt dat de bevelen en het beslag die volgen uit een betwiste toepassing van de dwangsom virtueel bedoeld zijn in het oorspronkelijke exploit van

verzet, verantwoordt zijn beslissing naar recht om een nieuwe vordering tot verzet tegen bevelen tot gedwongen tenuitvoerlegging aan te nemen.

(ALGIFIN N.V. T. S. N.V.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. C.02.0147.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 19 juni 2001 gewezen door het Hof van Beroep te Luik.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Philippe Echement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Xavier De Riemaecker heeft geconcludeerd.

III. Middelen

(...)

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste middel

1.1. Eerste onderdeel

Overwegende dat het arrest op de in het onderdeel weergegeven conclusie van eiseres antwoordt dat verweerster "met de middelen waarover zij beschikte, de problemen niet te boven was kunnen komen; dat het aanbod van persoonlijke borgstelling van S. v.d. W. of van inpandgeving van effecten, die niet door (eiseres) werden aanvaard, wellicht niet volstond om de abstracte waarborg van het gevraagde bedrag te verkrijgen en dat (verweerster) wel degelijk in de onmogelijkheid verkeerde om de waarborg te verstrekken, zodat de eerste rechters de dwangsom hadden moeten opheffen";

Overwegende dat het arrest regelmatig met redenen is omkleed;

1.2. Tweede onderdeel

Overwegende dat het arrest vaststelt dat het vonnis van 26 november 1998, waarbij verweerster veroordeeld wordt om op straf van een dwangsom eiseres een bankgarantie te overhandigen, op 13 januari 1999 aan verweerster is betekend, dat verweerster ondanks twee vruchteloze pogingen de gewenste garantie niet kon krijgen en dat S. v d W. op 26 april 1999 aangeboden heeft om zich borg te stellen voor de verbintenis van verweerster jegens eiseres en daartoe een borgstellingsovereenkomst heeft ondertekend;

Dat het arrest vervolgens oordeelt dat verweerster "stappen heeft ondernomen om aan de uitgesproken hoofdveroordeling te kunnen voldoen; dat de weigering van de banken waartoe zij zich gewend had, opgevat moet worden als een feit dat (verweerster) ondergaat en dat zij zeker geen reden had om erop aan te sturen dat de mislukking van haar initiatief ertoe zou leiden dat zij een nog hogere dwangsom verschuldigd zou zijn";

Overwegende dat het arrest met die vermeldingen vaststelt dat verweerster, na de betekening van het vonnis van 26 november 1998, onmogelijk aan de hoofd-

veroordeling kon voldoen;

Overwegende dat de beide onderdelen falen naar recht;

2. Tweede middel

Overwegende dat het arrest beslist dat eiseres rechtsmisbruik gepleegd heeft, niet alleen omdat zij zich heeft verzet tegen verweersters verzoek om de autonome bankgarantie te vervangen door vervangende waarborgen, maar ook omdat zij "halsstarrig een oplossing bleef eisen die, gelet op de onmogelijkheid om ze na te komen, zou leiden tot buitensporige dwangsommen die veel hoger zouden worden of kunnen worden dan hetgeen zij oorspronkelijk had gevraagd toen zij een veroordeling tot betaling van vier miljoen vorderde, en bovendien omdat de te waarborgen bedragen zodanig zouden dalen dat zij uiteindelijk volledig bevrijd zou zijn";

Overwegende dat het hof van beroep niet meer diende te antwoorden op de in het middel weergegeven conclusie, die door zijn beslissing niet meer relevant was;

Dat het middel niet aangenomen kan worden;

3. Derde middel

Overwegende dat artikel 807 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de vordering die voor de rechter aanhangig is, uitgebreid of gewijzigd kan worden, indien nieuwe, op tegenspraak genomen conclusies, gegrond zijn op een feit of akte in de dagvaarding aangevoerd, zelfs indien hun juridische omschrijving verschillend is;

Overwegende dat die bepaling, die een algemene draagwijdte heeft, van toepassing is op de vorderingen die voor de beslagrechter zijn ingesteld en die volgens de vormvereisten van het kort geding worden behandeld;

Overwegende dat het arrest, dat vermeldt "dat de vordering, met toepassing van artikel 807 van het Gerechtelijk Wetboek, uitgebreid kan worden tot akten die berusten op een feit dat in de gedinginleidende akte wordt aangevoerd; dat die bevelen en het beslag volgen uit een betwiste toepassing van de dwangsom en dus virtueel bedoeld zijn in het exploit van verzet", zijn beslissing naar recht verantwoordt;

Dat het middel niet kan worden aangenomen;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

19 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter en Verslaggever*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. De Riemaecker, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. De Gryse en Draps.

Nr. 663**1° KAMER - 19 december 2003**

1° HOGER BEROEP — BURGERLIJKE ZAKEN (HANDELSZAKEN EN SOCIALE ZAKEN INBEGREPEN) — ALGEMEEN - AANHANGIGMAKING - GRENZEN.

2° HOGER BEROEP — BURGERLIJKE ZAKEN (HANDELSZAKEN EN SOCIALE ZAKEN INBEGREPEN) — ALGEMEEN - BESLISSING DIE DE VORDERING ONTVANKELIJK VERKLAART - HOGER BEROEP - BESLISSING DIE DE VORDERING IN BEGINSSEL GEGROOND VERKLAART — BESLISSING MET KRACHT VAN GEWIJSDE - GEVOLG.

1° De aanhangigmaking van een zaak bij de appèlrechter is beperkt tot de beschikkingen die de eerste rechter heeft genomen en waartegen een ontvankelijk hoger beroep is ingesteld; de appèlrechter kan de beschikkingen die in kracht van gewijsde zijn gegaan niet wijzigen¹. (Art. 1068 Ger.W.)

2° Wanneer met kracht van gewijsde is beslist dat de vordering in beginsel gegrond is, kan het hof van beroep die beslissing, die voornoemde vordering heeft aangenomen, niet wijzigen; daaruit volgt dat de appellant niet over het vereiste belang bezit om tegen laatstgenoemde beslissing hoger beroep in te stellen, zodat dit hoger beroep niet-ontvankelijk verklaard dient te worden². (Artt. 17, 18 en 1068 Ger.W.)

(FRANSE GEMEENSCHAP T. ENTREPRISES GÉNÉRALES F. GILLION & FILS N.V.)

ARREST (vertaling)

(A.R. C.02.0050.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 29 oktober 2001 door het Hof van Beroep te Bergen gewezen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadshere Didier Batselé heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Thierry Werquin heeft geconcludeerd.

III. Middel

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Over de door verweerster tegen het middel opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid: het voert schending aan van artikel 149 van de Grondwet maar preciseert niet hoe en waardoor die bepaling geschonden wordt:

Overwegende dat het middel niet vermeldt waarin de schending van artikel 149 van de Grondwet bestaat;

Dat de grond van niet-ontvankelijkheid aangenomen moet worden;

1.1 Tweede onderdeel

Overwegende dat, zoals verweerster aanvoert, uit de context van het arrest blijkt dat de overweging dat het vonnis van 6 september 1995 beslist heeft dat "de hoofdvordering ontvankelijk (was)" een verschrijving is en dat het adjectief

¹ Zie concl. O.M. in *Bull. en Pas.*, 2003, I, nr. 663.

² *Ibid.*

"ontvankelijk" moet worden vervangen door "gegrond";

Overwegende bijgevolg dat het arrest de bewijskracht van het vonnis van 6 september niet miskent en evenmin de beslissende kracht van het vonnis van 16 januari 1991 miskent;

Dat het onderdeel niet kan worden aangenomen;

1.2. Eerste onderdeel

Overwegende dat uit de vaststellingen van het arrest en uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt de eerste rechter bij een - niet-betekend - vonnis van 16 januari 1991 dat afwijzend beschikte op een tegen de rechtsvordering van eiseres opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid, verweersters vordering ontvankelijk heeft verklaard, dat die rechter, bij een vonnis van 6 september 1995, dat op 8 november 1995 aan eiseres is betekend, de vordering in beginsel gegrond heeft verklaard en een onderzoeksmaatregel bevolen heeft, dat hij, bij een vonnis van 20 mei 1998, dat op 23 juni 1998 aan verweerster is betekend, het bedrag van de schadevergoeding waartoe eiseres jegens verweerster werd veroordeeld, heeft vastgesteld en dat eiseres bij een op 20 juli 1998 ter griffie van het hof van beroep neergelegd verzoekschrift, hoger beroep tegen die drie vonnissen heeft ingesteld;

Dat het arrest beslist, zonder daarop bekritiseerd te worden, dat voornoemd beroep weliswaar ontvankelijk is, in zoverre het ingesteld is tegen het vonnis van 20 mei 1998, maar dat het daarentegen laattijdig is, in zoverre het, nu het gericht is tegen het vonnis van 6 september 1995, is ingesteld meer dan een maand na de betekening van die beslissing, die, bijgevolg, kracht van gewijsde heeft gekregen;

Overwegende dat het onderdeel opkomt tegen de beslissing van het arrest die de niet-ontvankelijkheid van het hoger beroep tegen het vonnis van 16 januari 1991 afleidt uit de omstandigheid dat het vonnis van 6 september 1995 kracht van gewijsde heeft gekregen.

Overwegende dat de aanhangigmaking van een zaak bij de appèlrechter beperkt is tot de beschikkingen die de eerste rechter heeft genomen en waartegen een ontvankelijk hoger beroep is ingesteld; dat hij de beschikkingen die in kracht van gewijsde zijn gegaan niet kan wijzigen;

Overwegende dat met kracht van gewijsde is beslist dat verweersters vordering in beginsel gegrond was; dat het hof van beroep bijgevolg de beslissing, die voornoemde vordering had ingewilligd, niet had kunnen wijzigen;

Dat hieruit volgt dat eiseres niet het bij de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek vereiste belang bezat om tegen laatstgenoemde beslissing hoger beroep in te stellen, zodat dit hoger beroep niet-ontvankelijk verklaard diende te worden;

Dat het onderdeel, dat aanvoert dat ingeval voornoemd hoger beroep aangenomen was, de vernietiging van het vonnis dat de vordering had toegewezen, bijgevolg zou geleid hebben tot vernietiging van de latere vonnissen betreffende de gegrondheid van die vordering, en dat daaruit afleidt dat voornoemd hoger beroep ontvankelijk was, faalt naar recht;

OM DIE REDENEN

HET HOF,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

19 december 2003 - 1° kamer – *Voorzitter*: de h. Storck, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Batselé – *Gelijkluidende conclusie* van de h. Werquin, advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Kirkpatrick en Gérard.

Nr. 664

3° KAMER - 22 december 20031° REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN — ALGEMEEN -

BURGERLIJKE ZAKEN - OPENBARE ORDE - EXCEPTIES VAN OPENBARE ORDE - GEEN MIDDEL
BETREFFENDE DIE EXCEPTIES - VERMOEDEN DAT DE RECHTER OVER DAT PUNT UITSpraak HEEFT
GEDAAN - IMPLICIETE BESLISSING - MOTIVERING.

2° WERKLOOSHEID — RECHT OP UITKERING - VRIJWILLIGE ACTIVITEIT VOOR EEN
DERDE - DIRECTEUR VAN WERKLOOSHEIDSBUREAU - AKKOORD - BEGRIP.

1° *De rechters worden vermoed ambtshalve te hebben beslist over de excepties die de openbare orde raken en die de partijen voor hen niet hebben opgeworpen*¹.

2° *Noch uit artikel 45, derde lid Werkloosheidsbesluit 1991, zoals het bestond na het koninklijk besluit van 31 december 1992, noch uit artikel 18 van het ministerieel besluit van 26 november 1991, zoals het bestond na het ministerieel besluit van 4 januari 1993 blijkt dat het voor het behoud van het recht op werkloosheidsuitkeringen vereist is dat de werkloze die een vrijwillige en gratis activiteit uitoefent voor een derde daartoe het voorafgaand akkoord heeft gekregen van de directeur van het werkloosheidsbureau*². (Art. 45 derde lid Werkloosheidsbesluit 1991; Art. 18 M.B. 26 nov. 1991)

(H. T. R.V.A.)

ARREST (vertaling)

(A.R. S.03.0047.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 6 maart 2003 gewezen door het Arbeidshof te Bergen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Philippe Gosseries heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal Jean-François Leclercq heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser voert twee middelen aan:

¹ Cass., 4 dec. 1987, A.R. F.1361.N, nr. 211.

² Zie evenwel Cass., 25 nov. 2002, A.R. S.02.0016.F, nr. 627, redenen.

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Eerste middel:

Eerste drie onderdelen:

Overwegende dat het arbeidshof in het op 15 november 2001 in de zaak gewezen arrest waarnaar het bestreden arrest verwijst, heeft beslist dat, enerzijds, de artikelen 45, tweede lid en 48, §1 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, zoals ze bestonden vooraleer laatstgenoemde bepaling werd gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 augustus 1994, anderzijds, artikel 18 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 4 januari 1993, van toepassing zijn op de feiten;

Dat het arbeidshof, dat wilde nagaan of eiser voldeed aan de voorwaarden van het aldus gewijzigde artikel 18, §2 van het ministerieel besluit van 26 november 1991, en meer bepaald of hij de bij die bepaling voorgeschreven voorafgaandelijke aangifte heeft gedaan van de activiteit die hij wenst uit te oefenen, in hetzelfde arrest ambtshalve de heropening van het debat bevolen heeft teneinde de partijen de gelegenheid te geven over dat punt conclusie te nemen en de voor het onderzoek ervan vereiste stukken over te leggen;

Overwegende dat het arbeidshof, door in dat arrest uitspraak te doen over de in de zaak toepasselijke bepalingen, over dat geschilpunt een beslissing heeft gewezen waardoor het zijn rechtsmacht heeft uitgeput en dat die beslissing derhalve een eindbeslissing is krachtens artikel 19, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek;

Dat het arbeidshof, alvorens te beslissen toepassing te maken van het koninklijk besluit van 31 december 1992 en van het ministerieel besluit van 4 januari 1993, wordt vermoed ambtshalve uitspraak te hebben gedaan over de excepties die de openbare orde raken en die de partijen dienaangaande hadden kunnen opwerpen;

Dat trouwens de door dat arrest ambtshalve bevolen heropening van het debat het arbeidshof overeenkomstig artikel 775, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek, alleen de mogelijkheid bood de partijen te ondervragen over het enige onderwerp dat daarin was aangewezen;

Overwegende derhalve dat het arbeidshof in het bestreden arrest noch had kunnen beslissen dat het koninklijk besluit van 31 december 1992 tot wijziging van artikel 45 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 en het ministerieel besluit van 4 januari 1993 tot wijziging van het ministerieel besluit van 26 november 1991 niet mochten worden toegepast wegens de onwettigheid ervan, noch de oorspronkelijke bepalingen van het koninklijk besluit van 25 november 1991 en van het ministerieel besluit van 26 november 1991 had kunnen toepassen op de feiten;

Dat die onderdelen niet kunnen worden aangenomen;

Vierde onderdeel:

Overwegende dat, krachtens artikel 45, tweede lid van het koninklijk besluit van 25 november 1991, zoals het door het bestreden arrest werd toegepast, elke activiteit verricht voor een derde, tot bewijs van het tegendeel, geacht wordt de werkloze een loon of een materieel voordeel op te leveren; dat volgens artikel 45, derde lid, de minister de voorwaarden en de modaliteiten bepaalt die dienen vervuld te worden, zowel door de werkloze als door de derde, opdat een vrijwillige activiteit voor een derde zou kunnen uitgeoefend worden met behoud van het recht op uitkeringen;

Overwegende dat, ter uitvoering van die bepaling, artikel 18, §2, eerste lid van het ministerieel besluit van 26 november 1991, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 4 januari 1993, bepaalt dat een werkloze, mits akkoord van de directeur, een vrijwillige en gratis activiteit voor een vereniging zonder winstoogmerk kan uitoefenen, indien de werkloze onder meer voldoet aan de voorwaarde dat hij bij het werkloosheidsbureau vooraf schriftelijk aangifte doet van de activiteit en daarin melding maakt van de in §1, tweede lid, bepaalde gegevens, alsook van de verbintenis van de derde, voor wie de werkloze de activiteit uitoefent, dat hij, behoudens vrijstelling, een forfaitaire vergoeding van honderd frank zal betalen per dag gedurende welke de activiteit werd uitgeoefend;

Overwegende dat noch uit die bepalingen noch uit enige andere blijkt dat het voor het behoud van het recht op werkloosheidsuitkeringen vereist is dat de werkloze die een vrijwillige en gratis activiteit uitoefent voor een derde, daartoe het voorafgaand akkoord heeft gekregen van de directeur;

Overwegende dat het bestreden arrest overweegt dat "zowel uit de geest als uit de letter van de wettekst volgt dat het voorafgaand akkoord van de directeur vereist is [...] om tegelijkertijd werkloosheidsuitkeringen te kunnen ontvangen en een vrijwillige activiteit uit te oefenen" en dat "het [arbeids]hof derhalve te dezen enkel kan vaststellen dat [eiser], bij ontstentenis van het voorafgaande akkoord van de directeur van het gewestelijk bureau, niet voldeed aan de wettelijke voorwaarden om tegelijkertijd werkloosheidsuitkeringen te kunnen ontvangen en een activiteit uit te oefenen waarvan het vrijwillig karakter niet vooraf was erkend";

Overwegende dat het bestreden arrest, dat op die gronden beslist dat eiser geen aanspraak kan maken op werkloosheidsuitkeringen, de artikelen 45 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 en 18 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 schendt;

Dat het onderdeel gegrond is;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Vernietigt het bestreden arrest;

Beveelt dat van het arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest;

Gelet op artikel 1017, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek, veroordeelt verweerder in de kosten;

Verwijst de zaak naar het Arbeidshof te Luik.

22 december 2003 - 3° kamer – *Voorzitter*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Gosseries – *Gelijkluidende conclusie* van de h. Leclercq, eerste advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Draps en Simont.

Nr. 665

3° KAMER - 22 december 2003

1° ARBEIDSOVEREENKOMST — EINDE — ANDERE WIJZEN VAN BEËINDIGING - GERECHTELIJKE ONTBINDING - VORDERING IN RECHTE - BEVOEGDHEID VAN DE BODEMRECHTER - VERPLICHTING - VERWETEN TEKORTKOMING - VOLDOENDE ZWAARWICHTIGE TEKORTKOMING - BEGRIP.

2° OVEREENKOMST — EINDE - GERECHTELIJKE ONTBINDING - VORDERING IN RECHTE - ARBEIDSOVEREENKOMST - BEVOEGDHEID VAN DE BODEMRECHTER - VERPLICHTING - VERWETEN TEKORTKOMING - VOLDOENDE ZWAARWICHTIGE TEKORTKOMING - BEGRIP.

1° en 2° Naar recht verantwoord is de beslissing waarbij de vordering van de werknemer tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst wordt verworpen wanneer de feitenrechter op grond van een beoordeling van de feitelijke omstandigheden beslist, enerzijds, dat de werkgever, door de hem verweten beslissing waarbij de werknemer economisch werkloos wordt gemaakt, niet tekortgekomen is aan zijn contractuele verplichtingen en, anderzijds, dat de hem eveneens verweten loonsvermindering weliswaar bewezen is maar te wijten is aan een fout van de personeelsdienst die door de werkgever is verbeterd zodra hij ervan op de hoogte werd gebracht, zodat die enige tekortkoming van de werkgever aan zijn verplichtingen niet zwaarwichtig genoeg is¹. (Art. 1184 B.W.; Artt. 20, 1° en 3° en 32 Arbeidsovereenkomstenwet)

(G. T. SIEMENS-ATEA N.V.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. S.03.0055.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 15 november 2002 gewezen door het Arbeidshof te Bergen.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Christian Storck heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal Jean-François Leclercq heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddel

Eiser voert een middel aan:

(...)

¹ Zie Cass., 9 sept. 1965, *Bull. en Pas.*, 1966, I, 47; 12 nov. 1976, *A.C.* 1977, 294; 10 feb. 1983, *A.R.* 6620, *A.C.* 1982-83, nr. 332; 31 jan. 1991, *A.R.* 8803, *A.C.* 1990-91, nr. 288. Het staat aan de bodemrechter na te gaan of, gelet op de zwaarwichtigheid van de verweten tekortkoming die in het gerezen conflict is aangetoond, de voortzetting van de contractuele betrekkingen al dan niet mogelijk was. Met andere woorden, het staat aan de bodemrechter na te gaan of de door een partij aan haar medecontractant verweten tekortkoming zwaarwichtig genoeg is om de ontbinding van de wederkerige overeenkomst in het nadeel van de medecontractant te rechtvaardigen.

IV. Beslissing van het Hof

(...)

Tweede en derde onderdeel samen:

Overwegende dat het arrest, met aanneming van de gronden van het beroepen vonnis, vermeldt dat "de vestiging van Colfontaine op het ogenblik van de feiten een ingrijpende wijziging onder[ging], aangezien zij haar vorige activiteit afstoot[te] [...] om zich te wijden aan de fabricage van een totaal ander, nieuw product [...]; [dat] die omschakeling over de sociale gevolgen waarvan de werkgever en de vakverenigingen een akkoord hebben gesloten, de structuur van de onderneming, de aard van de arbeidsplaatsen en de allocatie van de human resources diepgaand [heeft] gewijzigd; [dat eiser] afwijzend stond tegenover die verandering, wat zijn goed recht is, ook al blijkt hij één van de zeldzame handarbeiders van jonger dan vijftig jaar, ja zelfs de enige, te zijn geweest die de wijzigingen van zijn overeenkomst niet aanvaardde; [dat] hij derhalve m[oeest] verwachten dat de onderneming hem niet van de ene op de andere dag een arbeidsbetrekking, gelijkwaardig aan zijn vorige, [kon] toewijzen";

Dat het arrest op eigen gronden eraan toevoegt "dat het begrijpelijk is dat de inschakeling [van eiser] in de nieuw opgezette arbeidsorganisatie moeilijk verlopen is [...], daar deze onder meer opeenvolgende en alternerende arbeid in een tweeploegensysteem impliceerde, wat door de betrokkene geweigerd werd; dat verweerster, door haar beslissing om eiser in dergelijke omstandigheden economisch werkloos te maken, niet tekortgekomen is aan haar contractuele verplichtingen; dat bovendien niet vaststaat dat [eiser] geen [...] onderrichtingen kreeg toen hij het werk hervatte van 9 tot 13 maart en van 13 tot 17 april 1998";

Overwegende dat het arrest in die gronden antwoordt op de conclusie waarin eiser betoogde dat verweerster haar verplichting om de overeenkomst te goeder trouw uit te voeren niet was nagekomen;

Overwegende dat uit dezelfde motivering volgt dat het arbeidshof, aangezien het van oordeel was dat verweerster, gelet op het feit dat eiser de nieuwe, door de herstructurering van de onderneming geboden arbeidsvoorwaarden had geweigerd, diens economische werkloosheid niet had kunnen voorkomen, het feit dat hij aanbod te bewijzen als niet terzake dienend heeft beschouwd;

Dat het arrest, daar het aldus antwoordt op de conclusie van eiser die dat aanbod bevat, derhalve het principiële recht van laatstgenoemde om het bewijs door getuigen te leveren niet miskent;

Vierde onderdeel:

Overwegende dat, enerzijds, zoals in het antwoord op de twee vorige onderdelen van het middel is gezegd, het arrest beslist dat, in de omstandigheden waarop het wijst, "verweerster door haar beslissing om [eiser] economisch werkloos te maken, niet tekortgekomen is aan haar contractuele verplichtingen";

Overwegende dat, anderzijds, het arrest overweegt "dat [verweerster] erop wijst dat de loonsvermindering te wijten is aan een fout van de personeelsdienst die op de werkloosheidsformulieren het loon [...] dat bepaald was in het [aan eiser] voorgestelde bijvoegsel, aangaf en betaalde voor een week; dat die fout, ge-

let op de bijzondere context van de herstructurering, aannemelijk lijkt; dat zij door [verweerster] werd verbeterd, zodra zij ervan op de hoogte werd gebracht";

Dat het arrest op grond van die feitelijke overwegingen wettig heeft kunnen beslissen dat de enige tekortkoming van verweerster aan haar verplichtingen die het arbeidshof bewezen heeft verklaard niet zwaarwichtig genoeg was om de gerechtelijke ontbinding van de arbeidsovereenkomst te rechtvaardigen;

Dat het middel niet kan worden aangenomen;

OM DIE REDENEN,
HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;
Veroordeelt eiser in de kosten.

22 december 2003 - 3° kamer – *Voorzitter*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Storck – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Leclercq, eerste advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. Simont en Gérard.

Nr. 666

3° KAMER - 22 december 2003

1° PARITAIR COMITE - RESSORT - CRITERIUM - ACTIVITEIT VAN DE ONDERNEMING.

2° PARITAIR COMITE - PARITAIR COMITÉ VOOR DE
GEZONDHEIDSDIENSTEN - RESSORT - EXPLOITATIE VAN EEN KINDERDAGKRIBBE - NIET
ERKENDE KRIBBE.

1° *Het ressort van een paritair comité wordt in beginsel bepaald door de hoofdactiviteit van de betrokken onderneming, tenzij een ander criterium werd bepaald in het oprichtingsbesluit, zoals de gewone of normale activiteit van de onderneming*¹. (Art. 35 C.A.O.-Wet)

2° *Een inrichting of een dienst waarvan de hoofdactiviteit bestaat in de exploitatie van een kinderdagkribbe, ook al is ze niet erkend, ressorteert onder het paritair comité voor de gezondheidsdiensten*². (Art. 1 K.B. 2 april 1973)

(ESEDRA B.V.B.A. T. R.S.Z.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. S.03.0060.F)

1 Cass., 24 dec. 1990, A.R. 7220, *A.C.* 1990-91, nr. 221; 9 sept. 1991, A.R. 9178, *A.C.* 1991-92, nr. 10; 17 juni 1996, A.R. S.95.0105.N, *A.C.* 1996, nr. 239.

2 Art. 1 K.B. 2 april 1973, na de wijziging ervan bij art. 1 K.B. 3 juli 1990 (B.S. 12 juli 1990, 13888). Een inrichting of een dienst waarvan de hoofdactiviteit bestaat in de exploitatie van een niet erkende kinderkribbe, ressorteert eveneens onder het paritair comité voor de gezondheidsdiensten; het betreft hier een inrichting die sociale gezondheidszorg verleent in de zin van art. 1 van voormeld K.B. 2 april 1973.

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 26 september 2002 gewezen door het Arbeidshof te Brussel.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Philippe Gosseries heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal Jean-François Leclercq heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddel

Eiseres voert een middel aan:

(...)

IV. Beslissing van het Hof

Eerste onderdeel:

Overwegende dat het ressort van een paritair comité in beginsel wordt bepaald door de hoofdactiviteit van de betrokken onderneming, tenzij een ander criterium werd bepaald in het oprichtingsbesluit;

Overwegende dat, krachtens artikel 1, eerste lid van het koninklijk besluit van 2 april 1973 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het paritair comité voor de gezondheidsdiensten, gewijzigd bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 3 juli 1990, dat comité bevoegd is voor de werknemers in het algemeen en hun werkgevers behorende onder meer tot volgende bedrijfstakken:

- de inrichtingen en diensten die geneeskundige, profylactische of hygiënische verzorging verlenen;

- de inrichtingen die sociale, psychische of fysische gezondheidszorg verlenen;

Dat voornoemd artikel 1, tweede lid, 2°, bepaalt dat tot deze inrichtingen en diensten bij wijze van voorbeeld behoren: de erkende kinderkribben, peuterspeelplaatsen en diensten voor opvanggezinnen;

Overwegende dat het tweede lid van dat artikel, door voorbeelden van inrichtingen en diensten te geven die de activiteiten verrichten als bedoeld in artikel 1, eerste lid van het koninklijk besluit van 2 april 1973, de draagwijdte van die activiteiten niet beperkt; dat de erkenning die aan een inrichting of een dienst wordt verleend voor de uitoefening van een activiteit de aard van die activiteit niet beïnvloedt;

Overwegende dat het arrest overweegt, enerzijds, dat "het koninklijk besluit van 3 juli 1990, door enkel gewag te maken van de erkende kinderkribben [...], de niet erkende [...] kinderkribben van het domein van de gezondheidsdiensten heeft willen uitsluiten", anderzijds, dat "een activiteit kan worden omschreven in termen van erkenning" en dat "een kinderkribbe enkel door de erkenning het statuut verkrijgt van een gezondheidsdienst in de zin van het koninklijk besluit van 2 april 1973 [...], gewijzigd bij het koninklijk besluit van 3 juli 1990";

Dat het arrest, dat op grond van die overwegingen beslist dat een niet erkende kribbe niet valt onder de bevoegdheid van het paritair comité voor de gezondheidsdiensten, artikel 1 van het koninklijk besluit van 2 april 1973 schendt;

Dat het onderdeel gegrond is;

En overwegende dat er geen grond bestaat tot onderzoek van het tweede onderdeel van het middel dat niet tot ruimere cassatie kan leiden;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Vernietigt het bestreden arrest, in zoverre het uitspraak doet over de gegrondheid van de hoofdberoepen en over de kosten;

Beveelt dat van het arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest;

Houdt de kosten aan en laat de uitspraak daaromtrent over aan de feitenrechter;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Arbeidshof te Luik.

22 december 2003 - 3° kamer – *Voorzitter*: de h. Echement, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Gosseries – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Leclercq, eerste advocaat-generaal – *Advocaten*: mrs. van Eeckhoutte en De Bruyn.

Nr. 667

2° KAMER - 23 december 2003

1° ONDERZOEK IN STRAFZAKEN - RADIOLOGISCH ONDERZOEK -

TOESTEMMING VAN DE PERSOON DIE HET ONDERZOEK DIENT TE ONDERGAAN - BEOORDELING IN FEITE DOOR DE RECHTER.

2° ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER -

ONDERZOEK IN STRAFZAKEN - RADIOLOGISCH ONDERZOEK - TOESTEMMING VAN DE PERSOON DIE HET ONDERZOEK DIENT TE ONDERGAAN - TOEPASSING.

3° RECHTEN VAN DE MENS — VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS —

ART. 6 — ART. 6.3 - STRAFZAKEN - STRAFVORDERING - ONDERZOEK IN STRAFZAKEN - RADIOLOGISCH ONDERZOEK - TOESTEMMING VAN DE PERSOON DIE HET ONDERZOEK DIENT TE ONDERGAAN - VEREISTEN.

4° RECHTEN VAN DE MENS — INTERNATIONAAL VERDRAG

BURGERRECHTEN EN POLITIEKE RECHTEN - ART. 14 - ART. 14.3.G - STRAFZAKEN - STRAFVORDERING - ONDERZOEK IN STRAFZAKEN - RADIOLOGISCH ONDERZOEK - TOESTEMMING VAN DE PERSOON DIE HET ONDERZOEK DIENT TE ONDERGAAN - VEREISTEN.

1° en 2° De rechter beoordeelt in feite onaantastbaar of een persoon voor het op hem uitgevoerde radiologisch onderzoek toestemming heeft gegeven.

3° en 4° Uit de artikelen 6.3 E.V.R.M. en 14.3.g I.V.B.P.R., volgt niet dat de verdachte, die met zijn instemming onderworpen wordt aan een radiologisch onderzoek, vooraf de redenen van dit onderzoek moet kennen en dat hem moet worden medegedeeld dat de resultaten ervan tegen hem kunnen worden gebruikt¹.

(F.)

¹ Zie Cass., 31 jan. 2001, A.R. P.00.1540.F, nr. 61 met concl. adv.-gen. LOOP.

ARREST

(A.R. P.03.1352.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 17 september 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, correctionele kamer.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Dirk Debruyne heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Patrick Duinslaeger heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiseres stelt in een memorie twee middelen voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

A. Onderzoek van de middelen

1. Eerste middel

Overwegende dat in zoverre het middel aanvoert dat eiseres geen toestemming heeft gegeven voor het op haar uitgevoerde radiologisch onderzoek, de rechter onaantastbaar oordeelt dat eiseres wel toestemming heeft gegeven;

Dat het middel in zoverre niet ontvankelijk is;

Overwegende dat uit de artikelen 6.3 E.V.R.M. en 14.3, g, BUPO, niet volgt dat de verdachte die met zijn instemming onderworpen wordt aan radiologisch onderzoek, vooraf de redenen van dit onderzoek moet kennen en dat hem moet worden meegedeeld dat de resultaten ervan tegen hem kunnen worden gebruikt;

Dat het middel in zoverre faalt naar recht;

(...)

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

23 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Debruyne – *Gelijklopende conclusie* van de h. Duinslaeger, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. G. Warson, Brussel.

Nr. 668

2° KAMER - 23 december 2003

1° ONDERZOEKSGERECHTEN - KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING

- VERZOEK TOT OPHEFFING VAN EEN OPSPORINGSHANDELING - AFWIJZING VAN HET VERZOEK DOOR DE PROCUREUR DES KONINGS - HOGER BEROEP - ONDERZOEK VAN DE REGELMATIGHEID VAN HET OPSPORINGSONDERZOEK - BEVOEGDHEID.

2° CASSATIEBEROEP — STRAFZAKEN — TERMIJNEN VOOR CASSATIEBEROEP EN BETEKENING — STRAFVORDERING — VOORBARIG CASSATIEBEROEP (GEEN EINDBESLISSING) - VERZOEK TOT OPHEFFING VAN EEN OPSPORINGSHANDELING - AFWIJZING VAN HET VERZOEK DOOR DE PROCUREUR DES KONINGS - HOGER BEROEP - KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING - VOORZIENING - ONTVANKELIJKHEID.

1° en 2° De kamer van inbeschuldigingstelling, die met toepassing van artikel 28sexies, §4 Wetboek van Strafvordering, uitspraak doet over het hoger beroep tot opheffing van een opsporingshandeling van de procureur des Konings met betrekking tot goederen, heeft, anders dan bij het gerechtelijk onderzoek in het geval van 235bis Wetboek van Strafvordering, geen bevoegdheid om de regelmatigheid van het gehele opsporingsonderzoek te onderzoeken; dergelijke beslissing is geen eindbeslissing en doet geen uitspraak in één van de gevallen bepaald in artikel 416, tweede lid Wetboek van Strafvordering, zodat het cassatieberoep niet ontvankelijk is¹. (Artt. 28sexies, §4, 235bis en 416, tweede lid Sv.)

(P.)

ARREST

(A.R. P.03.1363.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 25 september 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Antwerpen, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Etienne Goethals heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Patrick Duinslaeger heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser stelt in een memorie een middel voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

A. Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

Overwegende dat de kamer van inbeschuldigingstelling die met toepassing van artikel 28sexies, §4 Wetboek van Strafvordering uitspraak doet over het hoger beroep tot opheffing van een opsporingshandeling van de procureur des Konings met betrekking tot goederen, anders dan bij het gerechtelijk onderzoek in het geval van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering, geen bevoegdheid heeft om de regelmatigheid van het gehele opsporingsonderzoek te onderzoeken;

Dat deze beslissing geen eindbeslissing is noch uitspraak doet in een der gevallen bepaald in artikel 416, tweede lid Wetboek van Strafvordering;

Dat het cassatieberoep niet ontvankelijk is;

B. Onderzoek van het middel

Overwegende dat het middel, dat niet de ontvankelijkheid van het cassatieberoep betreft, geen antwoord behoeft;

¹ Zie Cass., 16 feb. 1999, A.R. P.99.0015.N, nr. 89; 17 nov. 1999, A.R. P.99.1540.F, nr. 611; 16 mei 2000, A.R. P.00.0296.N, nr. 299; 30 okt. 2001, A.R. P.01.1259.N, nr. 584.

OM DIE REDENEN,
HET HOF,
Verwerpt het cassatieberoep;
Veroordeelt eiser in de kosten.

23 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – *Verslaggever*: de h. Goethals – *Gelijkuidende conclusie* van de h. Duinslaeger, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. B. Spriet, Turnhout.

Nr. 669

2° KAMER - 23 december 2003

VREEMDELINGEN - BEVEL OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN - BEVEL ZONDER TERMIJN - BEVEL WAARBIJ TEVENS BESLIST WERD TOT TERUGLEIDING NAAR DE GRENS EN TOT VRIJHEIDSBEROEVING TE DIEN EINDE - BEVEL WAARAAN GEEN GEVOLG GEGEVEN WORDT - DWANGMAATREGEL VAN OPSLUITING - TOEPASSINGSGBIED.

Uit de context van de artikelen 7, eerste en tweede lid en 27, eerste en derde lid Vreemdelingenwet, volgt dat de dwangmaatregel van opsluiting, bedoeld in artikel 27 van deze wet, niet alleen kan worden genomen ten aanzien van de vreemdeling aan wie bevel gegeven werd het land vóór een bepaalde datum te verlaten, maar ook ten aanzien van de vreemdeling aan wie bevel gegeven werd het land te verlaten en waarbij tevens beslist werd tot terugleiding naar de grens en tot vrijheidsberoving te dien einde.

(v.)

ARREST

(A.R. P.03.1580.N)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 13 november 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Gent, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Dirk Debruyne heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Patrick Duinslaeger heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser stelt in een memorie een middel voor. Die memorie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

IV. Beslissing van het Hof

Overwegende dat artikel 7, eerste lid, Vreemdelingenwet bepaalt dat de minister of zijn gemachtigde in de gevallen die het opsomt, de vreemdeling, die noch gemachtigd, noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen, bevel kan geven het grondgebied vóór een bepaalde datum te verlaten;

Overwegende dat artikel 7, tweede lid, Vreemdelingenwet bepaalt dat zo de minister of zijn gemachtigde dit nodig acht, hij, in de gevallen bedoeld in het eerste lid, de vreemdeling zonder verwijl naar de grens kan doen terugleiden;

Overwegende dat artikel 27, eerste en derde lid, Vreemdelingenwet bepalen dat de vreemdeling die een bevel om het grondgebied te verlaten gekregen heeft en die er binnen de gestelde termijn geen gevolg aan gegeven heeft met dwang naar het land van herkomst kan teruggeleid worden en opgesloten kan worden voor de tijd die strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van die maatregel;

Overwegende dat uit de context van deze bepalingen volgt dat de dwangmaatregel van opsluiting niet alleen kan worden genomen ten aanzien van de vreemdeling aan wie bevel gegeven werd het land vóór een bepaalde datum te verlaten, maar ook ten aanzien van de vreemdeling aan wie bevel gegeven werd het land te verlaten en waarbij tevens beslist werd tot terugleiding naar de grens en tot vrijheidsberoving te dien einde;

Dat het middel dat geheel ervan uitgaat dat artikel 27 Vreemdelingenwet slechts van toepassing is wanneer aan de vreemdeling, aan wie bevel gegeven werd het land te verlaten, een termijn wordt toegestaan om vrijwillig het land te verlaten, faalt naar recht;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

23 december 2003 - 2° kamer – Voorzitter: de h. Forrier, afdelingsvoorzitter – Verslaggever: de h. Debruyne – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Duinslaeger, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. L. Denys, Brussel.

Nr. 670

2° KAMER - 24 december 2003

1° TAALGEBRUIK — GERECHTSZAKEN (WET 15 JUNI 1935) — IN EERSTE AANLEG — STRAFZAKEN - VREEMDELINGEN - VRIJHEIDSBEROVENDE MAATREGEL - HOGER BEROEP - NEERLEGGING VAN HET VERZOEKSCRIFT IN HET GERECHTELIJK ARRONDISSEMENT BRUSSEL - TAAL VAN HET HOGER BEROEP.

2° VREEMDELINGEN - VRIJHEIDSBEROVENDE MAATREGEL - HOGER BEROEP - NEERLEGGING VAN HET VERZOEKSCRIFT IN HET GERECHTELIJK ARRONDISSEMENT BRUSSEL - TAAL VAN HET HOGER BEROEP.

1° en 2° *Uit geen enkele wettelijke bepaling volgt dat de taal van de rechtspleging voor de raadkamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel, m.b.t. het hoger beroep van de vreemdeling tegen een jegens hem genomen vrijheidsberovende maatregel, bepaald wordt door de bestuurstaal; de vreemdeling kan dat hoger beroep indienen in het Nederlands of in het Frans*¹. (Art. 71 Vreemdelingenwet; Art. 16, §1 Taalwet

¹ Zie Cass., 22 juli 1997, A.R. P.97.0847.F, nr. 317.

Gerechtszaken)

(H.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. P.03.1564.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 19 november 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, kamer van inbeschuldiging-stelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Paul Mathieu heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Raymond Loop heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser voert een middel aan in een memorie, waarvan een eensluitend verklaard afschrift aan dit arrest is gehecht.

IV. Beslissing van het Hof

Over het middel:

Overwegende dat, krachtens artikel 71 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, de vreemdeling die het voorwerp is van een maatregel van vrijheidsberoving genomen met toepassing van de in het eerste lid van dat artikel bedoelde bepalingen, tegen die maatregel beroep kan instellen door een verzoekschrift neer te leggen bij de raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg van zijn verblijfplaats of van de plaats waar hij werd aangetroffen;

Overwegende dat artikel 13 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken geen wetsbepaling is die betrekking heeft op de voorlopige hechtenis in de zin van artikel 72, vierde lid van de wet van 15 december 1980;

Overwegende dat uit geen enkele wettelijke bepaling volgt dat de taal van de rechtspleging voor de raadkamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel, met betrekking tot het in het voormelde artikel 71 bedoelde beroep, bepaald wordt door de bestuurstaal;

Dat de vreemdeling dat beroep in het Frans of in het Nederlands kan instellen;

Overwegende dat het arrest vaststelt dat het proces-verbaal van eisers administratieve aanhouding is opgesteld in het Nederlands, dat eiser noch het Frans noch het Nederlands gekozen heeft en dat de door de Minister van Binnenlandse Zaken genomen beslissing tot vrijheidsberoving in het Nederlands is opgesteld;

Dat het hof van beroep, door te vermelden dat eiser, met toepassing van de artikelen 11 en 13 van de voormelde wet van 15 juni 1935, op grond van die redenen zijn beroep bij de raadkamer te Brussel in het Nederlands had moeten indienen, en dat bijgevolg "het in het Frans opgestelde verzoekschrift [...] niet ontvankelijk is wegens schending [van die] artikelen", zijn beslissing niet naar recht verantwoordt;

Dat het middel in zoverre gegrond is;

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Vernietigt het bestreden arrest;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest;

Laat de kosten ten laste van de Staat;

Verwijst de zaak naar de anders samengestelde kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Brussel.

24 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Fischer, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Mathieu – *Gelijkkluidende conclusie* van de h. Loop, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. P. Robert, Brussel.

Nr. 671

2° KAMER - 24 december 2003

1° VREEMDELINGEN - KANDIDAAT-POLITIEK-VLUCHTELING - VERKLARING VAN DE KANDIDAAT - TAAL VAN HET ONDERZOEK - BESLISSING - ANDERE TAAL - GEVOLG.

2° TAALGEBRUIK — BESTUURSZAKEN - VREEMDELINGEDIENST - KANDIDAAT-POLITIEK-VLUCHTELING - VERKLARING VAN DE KANDIDAAT - TAAL VAN HET ONDERZOEK - BESLISSING - ANDERE TAAL - GEVOLG.

1° en 2° Hoewel, krachtens de wet, het onderzoek van de verklaring van de kandidaat-politiek-vluchteling gevoerd wordt in dezelfde taal als die van de beslissing waartoe het aanleiding geeft, net als die van de mogelijke daaropvolgende beslissingen tot verwijdering van het grondgebied, volgt hieruit niet dat het niet-gebruik van die taal in die beslissingen de nietigheid van de vrijheidsberovende maatregel meebrengt¹. (Art. 51-4, §1, tweede lid Vreemdelingenwet)

(N.)

ARREST (*vertaling*)

(A.R. P.03.1567.F)

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 20 november 2003 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, kamer van inbeschuldigingstelling.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Benoît Dejemeppe heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Raymond Loop heeft geconcludeerd.

III. Cassatiemiddelen

Eiser voert twee middelen aan in een memorie, waarvan een eensluitend verklaard afschrift aan dit arrest is gehecht.

¹ Zie Cass., 29 sept. 1998, A.R. P.98.1189.F, nr. 422.

IV. Beslissing van het Hof

Over het eerste middel:

Overwegende dat, krachtens artikel 51/4, §1, tweede lid van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, de taal waarin het onderzoek van de verklaring van de kandidaat-politiek vluchteling gevoerd wordt, dezelfde is als die van de beslissing waartoe het aanleiding geeft, net als die van de mogelijke daaropvolgende beslissingen tot verwijdering van het grondgebied;

Overwegende dat uit die bepalingen niet volgt dat het niet-gebruik van die taal in die beslissingen de nietigheid van de vrijheidsberovende maatregel meebrengt;

Dat het middel faalt naar recht;

(...);

OM DIE REDENEN,

HET HOF

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt eiser in de kosten.

24 december 2003 - 2° kamer – *Voorzitter*: de h. Fischer, waarnemend voorzitter – *Verslaggever*: de h. Dejemeppe – *Gelijklopende conclusie* van de h. Loop, advocaat-generaal – *Advocaat*: mr. A. Bahrami, Brussel.
